

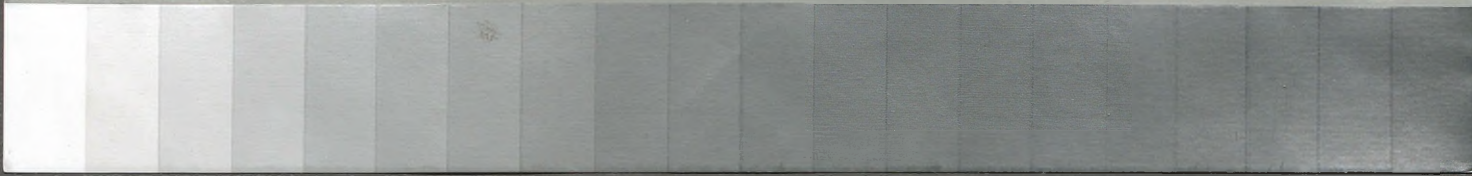

Grey Scale #13

Part Code ST1316
DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

~~Do użytku
służbowego~~

Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich

Pplk dypl. Roman KARAS

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 103/G

**Temat: NATARCIE PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO
Z FORSOWANIEM PRZESZKODY WODNEJ**

Opracowanie metodyczne

Część I

041024

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Dziennika Zwiastów Specjalnych

Nr ewid. _____

WARSZAWA

STYCZEŃ

01

1979

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

~~Do użytku
służbowego~~

Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich

Pplk dypl. Roman KARAS

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 103/G

**Temat: NATARCIE PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO
Z FORSOWANIEM PRZESKODY WODNEJ**

Opracowanie metodyczne

Część I

041024

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biuletynu Zwiastów Specjalnych

Nr ewid. _____

WARSZAWA

STYCZEŃ

1979

BIBLIOTEKA NAUKOWA AGC WP
Archiwum Działu Historii Specjalnej
Nr ewid. ***241024**

Opis załączników

1. Mapa nr 0413/WW Skala 1:50 000 na 9 ark.
Położenie wojsk własnych i npla o 10.00 21.3
i elementy decyzji dowodcy 55 pz do natarcia
z forsowaniem przeszkody wodnej.

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

Przekł. prot. 42651/

ZATWIERDZAM
KOMENDANT
WYDZIAŁU WOJSK LĄDOWYCH

gen. bryg. dr hab. Czesław DĘGA

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1909 roku
art. 86 ust. 2
(Dz.U. RP nr 11 (poz. 36))
podpis

~~Do użytku
służbowego~~

~~TAKIŻE~~

Egz.

1

Rok szkolny

Dla nauczycieli akademickich

ĆWICZENIE GŁÓWNE NR 103/G

"NATARCIE PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO Z FORSOWANIEM
PRZESZKODY WODNEJ"

Opracowanie metodyczne

Część I

Opracował ppłk dypl. Roman KARAS

SZEF KATEDRY
TAKTYKI OGÓLNEJ

ppłk doc. dr Ryszard GAJDA

WARSZAWA

Styczeń

1979 r.

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Specjalnych

Nr 41024

41024

WYKAZ ZESPOŁU AUTORSKIEGO

Główny autor: - ppłk dypl. Roman KARAŚ

Współautorzy: - kmdr ppor. Ryszard CZYŻ

- ppłk mgr Rajmund ŁUCZAK

- mjr dypl. Józef ŁABĘDZKI

- ppłk mgr inż. Stanisław MROCZEK

- mjr dypl. Jerzy MAZURKIEWICZ

- mjr dypl. Janusz MAĆKOWIAK

- mjr dr Stefan OLSZEWSKI

- płk dypl. Kazimierz SZYMAŃSKI

- kpt. dypl. Wincenty TOMASZEWSKI

- kpt. dypl. Jerzy ZIELIŃSKI

PLAN PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA
/Część opisowa/

Mapy: 1:50 000
N-34-139-A,B,C,D
N-34-140-A,C
M-34-7-A,B
M-34-8-A

- I. Temat: Natarcie pz z forsowaniem przeszkody wodnej.
- II. Cele: Nauczyć słuchaczy:
1. Praktycznego stosowania teoretycznych zasad forsowania przeszkody wodnej.
 2. Wypracowania decyzji do forsowania przeszkody wodnej z marszu z jednoczesnym kierowaniem walką pododdziałów na podejściach do przeszkody.
 3. Wykorzystania rodzajów wojsk podczas forsowania.
 4. Prowadzenia rekonesansu przeszkody wodnej, stawiania zadań bojowych i wytycznych do zabezpieczenia forsowania i współdziałania.
 5. Kierowania pododdziałami pułku podczas forsowania, likwidacji skutków uderzeń BMR na przeprawy i odpierania kontrataków npla.
 6. Kierowania walką w celu rozwinięcia natarcia na przeciwległym brzegu.
- III. Metoda: Zajęcie grupowe na mapach w salach wykładowych, i w terenie.
- IV. Zagadnienia szkoleniowe:
1. Wybór odcinków forsowania i przepraw. Analiza zadania. Ocena położenia z wyeksponowaniem charakterystyki rzeki. Sprecyzowanie decyzji z mapy.
 2. Sposoby i możliwości przeprawy pz. Meldunek ezefa saperów.
 3. Możliwości OPL pułku w czasie forsowania przeszkody wodnej:
 - organizacja grupy przeciwlotniczej;
 - dowodzenie grupą przeciwlotniczą.

4. Możliwości wykorzystania dymów. Meldunek szefa zabezpieczenia chemicznego.
5. Użycie czołgów podczas forsowania. Sprecyzowanie i postawienie zadań bojowych. Wydanie wytycznych do zabezpieczenia forsowania i współdziałania.
6. Ogniowe przygotowanie i wsparcie forsowania przeszkody wodnej.
7. Potrzeby i możliwości wykorzystania środków łączności podczas forsowania przeszkody wodnej.
8. Urządzenie i utrzymanie przepraw dla pz.
9. Zakres przygotowania sprzętu i sposoby zabezpieczenia technicznego forsowania przez pułk przeszkody wodnej.
10. Medyczne zabezpieczenie forsowania przez pułk przeszkody wodnej.
11. Pokonanie przeszkody wodnej przez pododdziały tyłowe.
12. Właściwości pracy partyjno-politycznej w czasie forsowania przez pułk przeszkody wodnej.
13. Praca sztabu w zakresie opracowania grafiku forsowania.
14. Prowadzenie forsowania:
 - ogniowe przygotowanie forsowania. Manewr na przeprawy. Likwidacja skutków uderzeń BMR na przeprawę. Walka o uchwycenie rejonów na przeciwległym brzegu;
 - walka o utrzymanie i poszerzenie opanowanych rejonów. Manewr przeprawami i przeprawa pozostałych sił pułku.
15. Omówienie ćwiczenia.

V. Warunki organizacji natarcia z forsowaniem przeszkody wodnej:

1. Natarcie i forsowanie prowadzone jest w warunkach obustronnego stosowania broni masowego rażenia.
2. 55 pz w toku realizacji poprzedniego zadania otrzymuje kolejne zadanie, którego treścią jest pobicie przeciwnika na podejściach do WISŁY we współdziałaniu z 19 pcz i 60 pz /20 DZ/ i wykorzystując działanie taktycznego desantu dywizji, sforsowanie z mazu przeszkody wodnej, uchwycenie przyczółka i rozwinięcie natarcia na przeciwległym brzegu.
3. Czas na organizację natarcia z forsowaniem przeszkody wodnej ograniczony. Istnieje konieczność równoległej pracy dcy i sztabu pułku nad kierowaniem działaniami pułku i wypracowaniem decyzji do forsowania.

4. Pułk realizuje kolejne zadanie w godzinach południowych i wieczornych. W tym czasie oddziałem wydzielonym podchodzi do WISŁY, a siłami głównymi osiąga rubież odległą od rzeki ok. 8-10 km. Wprowadza do walki drugi rzut i forsuje WISŁĘ na ^{fizyk}~~dwóch~~ punktach przeprawowych. Opanowuje przyczółek, odpiera kontratak npla i zapewnia możliwości rozwinięcia natarcia.
5. Rzeka WISŁA na odcinku forsowania przez pułk posiada szerokość 500-600 m, a głębokość wynosi 4-5 m. Istnieją dogodne warunki organizacji przepraw na ~~dwóch~~^{dwóch} kierunkach.
6. Szerokość pasa natarcia - 7,5 - 9 km.
Szerokość odcinka forsowania - 7 km.
7. Głębokość zadania - 25 km, w tym:
 - bliższego - 5-6 km;
 - następnego - 14-15 km;
 - kierunku następnego natarcia i forsowania - 10 km.
8. Czas na organizację natarcia - 2,5 godz.
Czas na podejście OW do rejonu wysadzenia taktycznego desantu śmigłowcowego - 2,5 godz.
Czas na forsowanie sił głównych pułku - 4 godz.
9. Organizacja i uzbrojenie nieprzyjaciela wg Kompendium Sił Zbrojnych Państw NATO - 1978 r. Stan ukończenia -
- 50-70%.
Siły własne - organizacja według obowiązującego etatu ćwiczebnego.
Stan ukończenia - 80%.
10. 55 pz na okres forsowania otrzymuje wzmocnienie:
 - 19 pa;
 - kdp, kpoint i plut. zabezp. przepraw;
 - 1 i 3 b 19 paplot wraz ze stacją radiolokacyjną.
11. Natarcie i forsowanie pułku wspierają:
 - dwa klucze śmigłowców szturmowych;
 - dwa el/lms;
 - dwa dywizjony z DGA-19.

12. Na korzyść pułku środki wyższego szczebla wykonują:
- 19 drt - trzy uderzenia jądrowe.

VI. Skład stron:

A. "ZACHODNI":

a/ W położeniu wyjściowym:

- 132 bz /13 BZ/ - 50% ukończenia;
- kcz 134 bcz, kp 131 bz - odwód 13 BZ - 70% ukończenia;
- 130 kppanc - 70% ukończenia.

b/ Na podejściach do WISŁY:

- 133 bz /bez kz/;
- odwód 13 BZ;
- 1 k.żandar. 3 bżandar. - w rejonie lądowania desantu.

c/ Na zachodnim brzegu WISŁY:

- 133 bz /bez dwóch kz/;
- 512 bz, 514 dappanc - odwód 17 DPZmot;
- 1 kżandar /bez pl żandar./.

B. "WSCHODNI"

a/ W położeniu wyjściowym:

- 55 pz /bez 3 bp i bh/;
- wzmocnienie - 19 pa /bez 3/19 pa/, 1pl/1k/1b/3ABSap.

b/ Na podejściach do rzeki:

- 55 pz z 19 pa, 1 i 3 bplot 19 paplot, kdp i kpont, plsap 1 ksap, plzab.przepraw 19 bsap;
- wzmocnienie - kdp 19 bsap;
- wsparcie - dwa klucze śmigłowców szturmowych 2 el/lmez.

c/ Na zachodnim brzegu WISŁY:

- 55 pz z 1/56 pz, 19 pa.

Ponadto na korzyść pułku organizowana jest przez 19-DZ przeprawa promowa z parku PP-64 w G+60 /6 promów o nośności 40 t/ siłami kpont 19 bsap.

10-99-62

VII. Stosunek sił

a/ W położeniu wyjściowym /o 10.00/ w pasie natarcia 55 pz:

Wyszczególnienie	"Wschodni"	"Zachodni"	Stosunek sił
Żołnierze	480	308	1,5:1
Czołgi	22	12	1,9:1
Artyleria do ognia pośredniego	38	12	3,1:1
Środki ppanc	48	5	9,0:1
cz. i BWP do cz. i śr. ppanc	70	17	4,1:1

W naliczeniu przyjęto:

Po stronie "Wschodniej":

- 1 i 2 bp, bcz /bez kcz/;

- 19 pa, bm 1 i 2 bp.

Uwaga: w środkach ppanc przyjęto BWP 1 i 2 bp.

Po stronie "Zachodniej":

- 132 bz /bez kcz/, kcz 131 bz, kcz 134 bcz;

- b 203,2 = 4 dz, b 155, 135 da = 4 dz, bm 132 bz = 4 moźdz.

b/ Na podejściach do rzeki o 15.30 21.03.

Wyszczególnienie	"Wschodni"	"Zachodni"	Stosunek sił
Żołnierze	720	138	5,2:1
Czołgi	32	18	1,8:1
Art. do ognia pośr.	63	15	4,1:1
Środki ppanc	70	10	7,0:1
cz. i BWP do cz. i śr. ppanc	118	26	4,5:1

W naliczeniu przyjęto:

Po stronie "Wschodniej"

- 55 pz;

- 19 pa.

Uwaga: w środkach ppanc przyjęto BWP.

Po stronie "Zachodniej":

- 132 bz /bez kcz/, 134 bcz /bez kcz/;

- b 203,2 = 4 dz, 135 da /bez ba/ = 8 dz, bm 132 bz = 3 moźdz.;
- 130 kappanc /bez dwóch plut/ = 5 dz.

c/ Na zachodnim brzegu WISŁY - na odcinku forsowania OW:

Wyszczególnienie	"Wschodni"	"Zachodni"	Stosunek sił
Żołnierze	420	240	1,9:1
Czołgi	10	-	10:0
Art.do ognia pośr.	26	12	2,2:1
Środki ppanc	27	6	4,5:1
Cz.i BWP do śr. ppanc	37	6	6,1:1

W naliczeniu przyjęto:

Po stronie "Wschodniej":

- 3/55 pz z kcz, 1/56 pz /bez kp/;
- 1/19 pa, bm 3 bp i 1/56 pz.

Po stronie "Zachodniej":

- kżand = 140, kzapas z bzaop = 100;
- b 203,2 = 4 dz, 135 da /bez b/ = 8 dz;
- Milan kżand i kzapas = 6 wyrzutni.

d/ Na zachodnim brzegu WISŁY - na kierunku kontrataku:

Wyszczególnienie	"Wschodni"	"Zachodni"	Stosunek sił
Żołnierze	240	270	1:1,1
Czołgi	-	27	-
Art.do ognia pośr.	37	20	1,8:1
Środki ppanc	28	33	1:1,1
Cz.do cz.i śr. ppanc	28	60	1:2,1

W naliczeniu przyjęto

Po stronie "Wschodniej"

- trzy kp z 1 bp;
- bappanc 55 pz;
- 2 i 3/19 pa;
- bm 1 bp.

Po stronie "Zachodniej":

- dwie kz 502 bz, kz 132 bz;
- dwie kcz 504 bcz;
- dwie b "WIDDER".

VIII. Działanie stron:

A. "ZACHODNI"

1. "Zachodni" pod naporem przeważających sił "Wschodnich" wycofują się w kierunku południowo-zachodnim, organizując obronę na kolejnych rubieżach. Jednocześnie wykonują kontrataki, celem powstrzymania tempa natarcia przeciwnika i zyskania na czasie dla umożliwienia podejścia z głębi świeżych sił.
2. 5 DPanc /NZ/ prowadzi działania obronne w centrum ugrupowania bojowego 3 KA, mając zaangażowane w walce wszystkie brygady. W godzinach rannych 21.03 wykonała kontratak odwodem /15 BPanc/ na kierunku: pld. HALINÓW, płn. MIŃSK MAZOWIECKI. Wobec nie osiągnięcia celu kontrataku, dca 5 DPanc zamierza: uporczywą obronę oddziałów dywizji utrzymać przyczółek na wschodnim brzegu WISŁY, nie dopuścić do sforsowania rzeki przez "WSCHODNICH" i umożliwić przeprawę podchodzących z głębi odwodów operacyjnych celem rozwinięcia operacji zaczepnej w kierunku wschodnim. W wypadku włamania się przeciwnika w głąb obrony, BMR i kontratakami odwodów brygadowych rozbić npla na podejściach do WISŁY i odtworzyć przyczółek.
3. 13 BZ wykonując zamiar dcy 5 DPanc usiłowała bronić rubieży rzeki ŚWIDER. Wobec przerwania się części pododdziałów npla na pld. brzeg rzeki, dca brygady zamierza: kontratakiem odwodu /kcz 134 bcz i kcz 131 bcz/ rozbić npla na przyczółku i odtworzyć przedni skraj na rubieży: SĘPOCHÓW /7332/, GLINIANKA I /7728/, GÓRKI /8328/. Odwód odtworzyć z 134 bcz /bez kcz/ z zadaniem pogłębienia obrony lub wykonania kontrataku na kierunku: KARCZEW, CELESTYNÓW lub KARCZEW, CAŁOWANIE i utrzymania przeprawy w GÓRZE KALWARII.

B. "WSCHODNI"

1. 3 A od 21.03 prowadzi operację zaczepną w kierunku: KAŁUSZYN, GÓRA KALWARIA, SKIERNIEWICE.
2. 19 DZ /55.56,57 pz, 19 pcz/ od wczesnych godzin rannych 21.03 rozwija natarcie w kierunku: STANISŁAWÓW /9537/.

DĘBE WLK /8530/, POGORZEL /7423/ będąc w centrum zgrupowania uderzeniowego 3 A.

Dywizja ugrupowana w dwa rzuty, dwoma pułkami zmechanizowanymi /57 i 56 pz/ odpiera kontratak 15 BPanc i części sił 13 BZ, jednym pułkiem zmechanizowanym /55 pz/ walczy o opanowanie południowego brzegu rzeki ŚWIDER. Drugi rzut dywizji - 19 pcz - maszeruje do rubieży styczności wojsk, z zadaniem wejścia do walki i spotęgowania uderzenia na prawym skrzydle dywizji.

3. 55 pz po przełamaniu obrony npla na wschód od STANISŁAWOWA z powodzeniem rozwijał natarcie rozbijając pododdziały 132 bz npla.

Do 10.00 21.03 pododdziały pułku osiągnęły rubież: GLINIANKA I /7828/, SIWIANKA /7529/, SĘPOCHÓW /7432/, RUDZIENKO /7633/ przekraczając lewym skrzydłem pułku rzekę ŚWIDER. Wobec braku drugiego rzutu, zaangażowania części sił do odparcia kontrataku odwodu 13 BZ na przyczółku rzeki ŚWIDER, a także narastającego oporu npla na przygotowanej częściowo rubieży, natarcie pułku słabnie.

4. O 10.00 21.03 dowódca 55 pz /ćwiczącego/ otrzymał nowe zadanie bojowe, z treści którego między innymi wiadomo: wiadomo:

a/ Na kierunku MIŃSK MAZOWIECKI, GÓRA KALWARIA bronię się częściowo rozbite pododdziały 13 BZ ugrupowanej w jednym rzucie. Na podejściach do WISŁY, nieprzyjaciel nie posiada odwodów zdolnych do skutecznego odparcia uderzenia dywizji, a zachodni brzeg rzeki nie jest broniony. Podchodzące z głębi odwody npla mogą osiągnąć rejon GÓRY KALWARII w godzinach porannych 22.03.

b/ W zaistniałej sytuacji dowódca 19 DZ zamierza: uderzeniem dwóch pułków /19 pcz i 55 pz/ we współdziałaniu z 60 pz /20 DZ/ rozbić npla na podejściach do WISŁY i sforsować ją z marszu na dwóch kierunkach, wysadzając taktyczny desant śmigłowcowy w rejonie GÓRY KALWARII i m. DĘBÓWKA /6913/.

Dwoma pułkami zmechanizowanymi /57 i 56 pz bez bp/ we współdziałaniu z 21 DZ, okrężyć i rozbić pododdziały 15 BPanc i część sił 5 i 13 BZ, w ciągu nocy przeprowadzić główne siły dywizji na przyczółek i w dniu 22.03 rozwinąć powodzenie w kierunku: MSZCZONÓW, SKIERNIEWICE.

Natarcie i forsowanie pułków wesprzeć uderzeniami broni jądrowej.

- c/ Dowódca 55 pz zamierza: wykorzystując skutki uderzeń jądrowych i działania sąsiadów, trzema batalionami, w tym batalionem czołgów /bez kcz/ rozbić pododdziały 132 bz na podejściach do WISŁY, oddziałem wydzielonym uchwycić przeprawy w rejonie GÓRY KALWARII i połączyć się z taktycznym desantem śmigłowcowym oraz opanować przyczółek umożliwiający rozwiniecie natarcia w dniu następnym. W razie zniszczenia przepraw stałych, sforsować WISŁĘ na dwóch kierunkach.

IX. Struktura ćwiczenia głównego nr 103/G

Katedra	Nazwa i treść zajęcia	Ilość godzin
1	2	3
TO	<u>Zajęcie 1</u> - Wybór odcinków forsowania i przepraw. Analiza zadania. Ocena położenia z wyeksponowaniem charakterystyki rzeki. Sprecyzowanie decyzji z mapy.	4
TWI	<u>Zajęcie 2</u> - Sposoby i możliwości przeprawy pz. Meldunek szefa saperów.	2
TWOPL	<u>Zajęcie 3</u> - Możliwości OPL pułku w czasie forsowania przeszkody wodnej: - organizacja grupy przeciwlotniczej; - dowodzenie grupą przeciwlotniczą.	2
TWCh	<u>Zajęcie 4</u> - Możliwości wykorzystania dymów. Meldunek szefa zabezpieczenia chemicznego.	2
TO	<u>Zajęcie 5</u> - Użycie czołgów podczas forsowania. Sprecyzowanie i postawienie zadań bojowych. Wydanie wytycznych do zabezpieczenia forsowania i współdziałania /teren/.	6
TWR1A	<u>Zajęcie 6</u> - Ogniowe przygotowanie i wsparcie forsowania przeszkody wodnej.	2

1	2	3
TWL	<u>Zajęcie 7</u> - Organizacja łączności dla potrzeb dowodzenia wojskami podczas forsowania przez przeszkodę wodną.	2
TWI	<u>Zajęcie 8</u> - Urządzenie i utrzymanie przepraw dla pz.	2
TT	<u>Zajęcie 9</u> - Zakres przygotowania sprzętu i sposoby zabezpieczenia technicznego forsowania przez pułk przeszkody wodnej.	2
TT	<u>Zajęcie 10</u> - Medyczne zabezpieczenie forsowania przez pułk przeszkody wodnej.	1
TT	<u>Zajęcie 11</u> - Pokonywanie przeszkody wodnej przez pododdziały tyłowe.	1
PPP	<u>Zajęcie 12</u> - Właściwości pracy partyjno-politycznej w czasie forsowania przeszkody wodnej przez pułk.	2
SSz	<u>Zajęcie 13</u> - Praca sztabu pułku w zakresie organizacji forsowania. Opracowanie grafiku forsowania.	2
TO	<u>Zajęcie 14</u> - Prowadzenie rozpoznania i ogniowe przygotowanie forsowania. Manewr na przeprawę. Likwidacja skutków uderzeń BMR na przeprawę. Walka o uchwycenie rejonów na przeciwległym brzegu, walka o utrzymanie i poszerzenie opanowanych rejonów. Manewr przeprawami i przeprawa pozostałych sił pułku. Uzupełnienie amunicji /teren/.	6
	<u>Uwaga:</u> w sytuacjach dynamicznych szczególną uwagę należy zwrócić na ciągłość kierowania pododdziałami.	
TO	<u>Zajęcie 15</u> - Omówienie ćwiczenia.	2
	R a z e m:	38

OPRACOWAŁ:

kpt.dypl. Jerzy ZIELIŃSKI

Wydrukowano w 50 egz.

Egz.nr 1-50 Bibl.Gł.OZS

Wyk. kpt. Zieliński

Druk. OH, dn. 21.2.79r.

Druk ASG WP nr 092/0436/WW

Kor. J.K.

Egz.nr ...

Dla nauczycieli akademickich

ĆWICZENIE GŁÓWNE NR 103/G
=====

Opracowanie metodyczne do zajęcia nr 1

I. Temat: Wybór odcinka forsowania i przepraw. Analiza zadania. Ocena położenia z wyeksponowaniem charakterystyki rzeki.

Sprecyzowanie decyzji z mapy.

II. Cel: Nauczyć słuchaczy w roli dowódcy pułku:

- prowadzenia analizy zadania celem zrozumienia roli pułku w rozbiciu npla na podejściach do rzeki i na przeciwległym brzegu;
- oceny położenia ze szczególnym uwzględnieniem odcinka przeszkody wodnej i terenu przyległego;
- organizacji i prowadzenia forsowania przez pułk przeszkody wodnej z marszu;
- sformułowanie decyzji do forsowania.

III. Metoda: Zajęcie grupowe w salach.

IV. Zagadnienia szkoleniowe:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć .. - 10°
2. Analiza zadania i wydanie wytycznych do organizacji natarcia i forsowania - 30°
3. Kalkulacja czasu - 10°
4. Ogłoszenie zamiaru, wytyczne do przygotowania danych do decyzji oraz wydanie zarządzeń wstępnych .. - 30°
5. Ocena położenia z wyeksponowaniem charakterystyki rzeki - 60°

6. Sprecyzowanie decyzji z mapy	- 30°
7. Omówienie zajęcia	- 10°

	Razem: 180°

V. Wskazówki organizacyjno-metodyczne:

1. Na kilka dni przed zajęciami słuchacze pobierają założenia i mapy 1:50 000, ~~po jednym komplecie na grupę,~~
 - kleją mapy i wrysowują sytuacje z kalki znajdującej się przy założeniu;
 - przygotowują się do zajęć na podstawie założenia, wykazu literatury podanej w założeniu i wytycznych przekazanych przez nauczycieli taktyki ogólnej w czasie instruktażu 2-3 dni przed zajęciem.
2. W czasie instruktażu wykładowca nakazuje:
 - pobrać i skleić mapy;
 - wyznaczyć słuchacza do napisania kalkulacji czasu na tablicy;
 - przestudiować: "Regulamin walki" - nr bibl. 010965, str. 160-170 i pozostałą literaturę wskazaną w założeniu;
 - przygotować notatki i być gotowym w roli dcy pułku do analizy zadania, dania wytycznych do organizacji natarcia i forsowania, ogłoszenia zamiaru i wydania wytycznych do przygotowania meldunków, przeprowadzenia oceny położenia z uwypukleniem oceny odcinka forsowania i wyboru osi forsowania i przeprawy oraz do spreycyzowania z mapy i ogłoszenia decyzji.

VI. Przebieg zajęcia

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć - 15'

- a/ Prawdliwość wrysowania położenia wojsk na mapie.
- b/ Znajomość założenia.

Pytania kontrolne:

- 1/ Wymienić i omówić sposoby forsowania przeszkód wodnych.

Odpowiedź: Przeszkodę wodną forsuje się z zesady z marszu w szybkim tempie i na szerokim froncie. Zapewniają to: broń jądrowa i desanty powietrzne, pływające

czołgi transportery, środki ppanc i artyleria, środki przepławowe oraz możliwości przepławiania czołgów w bród i pod wodą. Jeżeli wojska znajdują się w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem na rubieży wodnej, forsowanie wymaga planowego przygotowania, które przeprowadza się skrycie i szybko.

"Regulamin walki" str. 160 § 310.

2/ Przez co osiąga się powodzenie podczas forsowania z marszu?

Odpowiedź: Podczas forsowania z marszu powodzenie osiąga się przez:

- prowadzenie aktywnego rozpoznania przeszkody wodnej i npla na przeciwległym brzegu różnymi siłami i środkami;
- podjęcie zawczasu decyzji i opracowanie planu forsowania oraz postawienie zadań bojowych wojskom do forsowania przed podejściem ich do przeszkody wodnej;
- niszczenie npla wszystkimi środkami na podejściach do przeszkody wodnej i na przeciwległym brzegu;
- uchwycenie przepraw, zwłaszcza mostowych i dogodnych do forsowania odcinków przez oddziały wydzielone i desanty powietrzne;
- wyznaczenie we właściwym czasie do przeszkody wodnej środków przepławowych, szybkie urządzenie przepraw, umiejętne manewrowanie środkami przepławowymi oraz wykonanie przejść w zaporach na brzegach i w wodzie;
- zaskoczenie npla szybkim forsowaniem przeszkody wodnej na szerokim froncie oraz natychmiastowym rozwinięciem natarcia na przeciwległym brzegu;
- skuteczną osłonę środkami przeciwlotniczymi i lotnictwem wojsk i przepraw przed uderzeniami npla z powietrza.

"Regulamin walki", str. 160 § 311.

2. Analiza zadania - 30"

Sytuacja wprowadzająca:

Czas operacyjny - 10.00 21.03.

Dowódca pułku przystępuje do analizy zadania. Walkę pododdziałów dowodzi zastępca ds. liniowych.

Uwaga metodyczna:

Wykładowca dokonuje wprowadzenia do przerabianego zagadnienia, w którym wyjaśnia, ^{że} się dotychczasowe zadanie dywizji, polegające na rozbiciu npla na podejściach do rzeki i uchwycenie rubieży zadania dnia, odległej od przeszkody wodnej o ok. 5-10 km z jednoczesnym uchwyceniem przyczółka w rejonie GÓRA KALWARIA uległo zmianie. W wyniku sytuacji, w której 3 KA, 5 DPanc i 13 BZ użyły swe odwody do kontrataków, w pasie natarcia dywizji, zarówno na podejściach do WISŁY, jak i na jej zachodnim brzegu, nie ma poważniejszych sił zdolnych do skutecznego odparcia uderzenia dywizji i obrony przeszkody wodnej. Podchodzące z głębi odwody npla mogą osiągnąć rejon GÓRY KALWARII w godzinach rannych 22.03.

Zaistniała więc szansa podejścia sił głównych dywizji do WISŁY i sforsowania jej z marszu. Dowódca 19 DZ zamierza wykorzystać tę korzystną sytuację i w godzinach popołudniowych sforsować przeszkodę wodną dwoma pułkami w pierwszym rzucie, wygrywając w ten sposób walkę o czas.

56 pz, który jako OW dywizji wykonywał zadanie uchwycenia przyczółka na WISLE, został związany walką z kontratakującym odwodem 5 DPanc i 13 BZ i przeszedł do obrony.

55 pz mając zabezpieczone skrzydła mógł z powodzeniem rozwijać natarcie i o 10.00 faktycznie wykonuje główne zadanie dywizji, spełniając wiodącą rolę w rozbijaniu przeciwnika broniącego się na podejściach do rzeki.

Wobec zmienionej sytuacji taktycznej i nowego jakościowo zadania, przed dowódcą i sztabem pułku stoją problemy związane z organizacją forsowania.

Wykładowca może zadać pytanie: Co to jest analiza zadania?

Odpowiedź: Analiza zadania jest to przemyślenie roli jaką wyższy dowódca wyznaczył danemu oddziałowi w zamierzonym działaniu bojowym.

Po wyjaśnieniu pytania wyznaczają 1-2 słuchaczy, którzy kolejno, w roli dcy 55 pz prowadzą analizę zadania.

Proponowana treść

19 DZ nacierając w dotychczasowym paśmie, przenosi kierunek głównego uderzenia na lewe skrzydło i rozwija natarcie forsując WISŁĘ na dwóch kierunkach.

Szerokość odcinka forsowania wynosi ok. 13 km, a głębokość do rubieży zadania dnia - ok. 25 km.

Zadanie bliższe dywizji polega na rozbiciu, we współdziałaniu z 20 DZ głównych sił 5 DPanc /NZ/, a we współdziałaniu z 21 DZ na okrążeniu i zniszczeniu części sił 5 DPanc /15 BPanc/ i 2 DPZmot /5 BZ/ i opanowaniu rubieży na głębokość ok. 10-14 km, zapewniającej sforsowanie z marszu WISŁY.

Dowódca dywizji zamierza zadanie to wykonać następująco: wykorzystując skutki uderzeń jądrowych, uderzeń lotniczych i o ognia artylerii, dwoma pułkami /pz i pcz/ w pierwszym rzucie przełamać obronę npla na podejściach do rzeki i rozbić główne siły 13 BZ. Działaniem taktycznego desantu powietrznego i oddziałów wydzielonych nie dopuścić do organizacji obrony przez ocalałe siły npla na zachodnim brzegu rzeki i zapewnić możliwość sforsowania z marszu przeszkody wodnej.

Dwoma pułkami zmechanizowanymi, we współdziałaniu z 21 DZ okrążyć i rozbić część sił 5 DPanc i 2 DPZmot zabezpieczając tym samym prawe skrzydło od uderzeń z kierunku WARSZAWY.

Zadanie dnia dywizji polega na sforsowaniu z marszu WISŁY na dwóch kierunkach, rozbiciu pozostałych sił 13 BZ i kontratakujących odwodów npla oraz opanowaniu rubieży zapewniającej rozwinięcie natarcia w dniu następnym.

Zadanie to dowódca dywizji realizuje wykonując uderzenie jądrowe na odwody npla i opanowując siłami dwóch pułków rejon na zachodnim brzegu WISŁY na głębokość ok. 4-6 km. Z opanowanego przyczółka wprowadza w dniu jutrzejszym drugi rzut i przechodzi do pościgu.

55 pz w toku realizacji poprzedniego zadania otrzymuje nowe zadanie, którego treścią jest sforsowanie z marszu WISŁY i do końca dnia opanowanie przyczółka zapewniającego wprowadzenie do walki drugiego rzutu dywizji. Stąd wniosek, że istnieje potrzeba postawienia zadań pododdziałom pułku wynikających z nowej sytuacji:

- bliższego, na odległość ok. 5-6 km;
- następnego, na odległość ok. 14-15 km.

Odległość pierwszorzutowych batalionów do WISŁY wynosi ok. 20 km, w tym przestrzeń 6-8 km zajmuje kompleks leśny.

Ponieważ taktyczny desant ląduje w GÓRZE KALWARII za 4 godziny, należy zorganizować oddział wydzielony i wysłać w rejon desantowania jeszcze w trakcie pokonywania lasu. Wynika stąd konieczność wydania zarządzeń wstępnych do pododdziałów.

Zadanie bliższe pułku polega na tym, by wspólnie z 19 pcz przełamać obronę npla na rubieży rzeki ŚWIDER, rozbić pododdziały 13 BZ, nie dopuścić do organizacji kolejnej rubieży obronnej na skraju kompleksu leśnego i opanować rubież zapewniającą możliwość wprowadzenia do działań OW.

Z zadania wynika, że należy rozbić pododdziały 13 BZ przed wejściem do lasu, uniemożliwiając im budowę zapór w lesie i przygotowanie kolejnych rubieży obrony na drogach wyprowadzających na przeciwległy skraj kompleksu leśnego. Zadanie to winien wykonać bp i bcz.

Dla skutecznego wykorzystania działań desantu taktycznego oraz utrzymania mostu w rejonie GÓRY KALWARII celowo jest wysłać OW z takim wyliczeniem, by połączył się z desantem taktycznym ok. 15.00-15.30 21.03, to jest w trakcie wykonywania zadania następnego.

Szerokość pasa natarcia pozostaje bez zmian i wynosi ok. 8 km, co pozwala na użycie pododdziałów pułku w obecnym ugrupowaniu. Główne uderzenie wykonać lewym skrzydłem, przy współdziałaniu z 60 pz i wykorzystując dogodne warunki terenowe wprowadzić OW, zabezpieczając rubież wejścia batalionem piechoty.

W zadaniu następnym 55 pz ma wyjść na przeciwległy skraj lasu w gotowości do przełamania kolejnej rubieży obronnej npla i rozwinięcia natarcia na kierunkach wyprowadzających na przeszkodę wodną, którą należy forsować z marszu wykorzystując działania desantu taktycznego i OW pułku. WISŁĘ forsować na szerokim froncie trzema batalionami piechoty w pierwszym rzucie. W drugim rzucie ^{przeprawy} forsować batalion czołgów, który ~~przeprawić~~ na decydującym kierunku forsowania na środkach przeprawowych lub pod wodą.

Posiadanie batalionu czołgów w drugim rzucie uniemożliwi szybkie narastanie sił na przeciwległym brzegu, w efekcie jednak umożliwi odparcie ewentualnych kontrataków npla na podejściach do rzeki.

Na prawo naciera 19 pcz, którego działanie od 12.30 zabezpieczy prawe skrzydło pasa natarcia pułku, szczególnie do rejonu OTWOCKA.

Na lewo 60 pz od 12.30 naciera z zadaniem sforsowania WISŁY zabezpieczając lewe skrzydło pułku.

Z analizy zadania wynika, że:

1. 55 pz naciera w pierwszym rzucie, na głównym kierunku uderzenia i forsowania 19 DZ.
2. Przydzielone do dyspozycji uderzenie jądrowe wykorzystać do rozbicia npla na podejściach do rzeki i w walce na zachodnim brzegu WISŁY.
3. Z przewidywanych trzech wylotów śmigłowców szturmowych, jeden wykorzystać do wsparcia walki w trakcie wykonywania zadania bliższego, pozostałe do wsparcia forsowania.
4. Przewidzieć wejście do działania OW w sile wzmocnionego batalionu piechoty z zadaniem połączenia się z taktycznym desantem powietrznym i utrzymanie mostu w rejonie GÓRY KALWARII.
5. Zadanie bliższe dwoma bp i bcz w pierwszym rzucie.
6. Forsować WISŁĘ batalionami piechoty - batalion czołgów przeprawić w drugim rzucie i wprowadzić do walki na decydującym kierunku.
7. Główne uderzenie wykonać lewym skrzydłem, a po przejściu kompleksu lasów - pośrodku pasa natarcia.
8. Współdziałać:
 - do rubieży zadania bliższego z 19 pcz i 60 pz;
 - w czasie podejścia do rzeki i forsowania - z 60 pz.

Wytyczne do organizacji natarcia i forsowania:

1/ Szef sztabu:

Przygotować sztab do czynności związanych z otrzymanym zadaniem, a szczególnie:

- zorganizować łączność współdziałania z 19 pcz i 60 pz;
- przystąpić do opracowania grafiku przeprawy;
- zorganizować łączność dowodzenia ze śmigłowcami szturmowymi;
- ustalić sposób współdziałania i łączności z taktycznym desantem powietrznym.

2/ Szef saperów:

- przejąć dowodzenie nad przydzielonymi środkami przeprawowymi;
- wziąć udział w opracowaniu planu forsowania.

3/ Dowódca bcz i 2 bp:

- utrzymać przyczółek na przeciwległym brzegu rz. ŚWIDER.

4/ Dowódca 3 bp:

- przyspieszyć likwidację pozostałych punktów oporu npla w MIŃSKU MAZOWIECKIM i do 11.30 ześrodkować batalion w nakazanym rejonie; baterie haubic skierować do dyspozycji szefa artylerii pułku;
- być w gotowości do wejścia do walki o 12.30¹³ 21.03.

5/ Kwatermistrz:

- do 13.00 uzupełnić w amunicję i paliwo pododdziały 3 bp w rejonie ześrodkowania oraz w 2 da 19 pa;
- przygotować dane do grafiku przeprawy w zakresie pododdziałów tyłowych.

6/ Zca ds. techniki:

- przygotować siły i środki do przeprawy czołgów pod wodą.

3. Kalkulacja czasu - 10'

Sytuacja wprowadzająca:

Wykładowca podaje: do dcy 55 pz zameldował się st. oficer operacyjny i przedłożył opracowaną przez siebie kalkulację czasu. Dca pułku przyjął też meldunek od zcy ds. liniowych, z którego wiadomo, że:

- 3 bp kończy likwidację ostatnich ocalałych gniazd ogniowych i punktów oporu npla w MIŃSKU MAZOWIECKIM przy aktywnej pomocy miejscowych oddziałów samoobrony i nakazany rejon ześrodkowania zajmie całością sił do 11.00;
- o 11.00 na SD pułku przybędzie przedstawiciel sztabu 19 pcz celem uzgodnienia współdziałania;
- dca kpoint 19 bsap o 11.30 zamelduje się na SD pułku.

Uwaga metodyczna:

Zgodnie z zaleceniem wydanym na instruktażu, kalkulację czasu słuchacze opisali na tablicy.

Należy zaznaczyć, że dca pułku zapoznaje się z kalkulacją czasu opracowaną przez sztab i żąda uzasadnienia punktów budzących jego wątpliwości. Wyznaczeni słuchacze występują w roli st.ofic. operacyjnego i uzasadniają wypisaną kalkulację czasu. Pozostali występują w roli dcy 55 pz z prawem zadawania pytań.

Czas operacyjny 10.10 21.03

Decyzję dowódca ma zameldować o 12.00 21.03 na SD.

Na wypracowanie decyzji pozostało 110 minut.

Z uwagi na skrajnie ograniczony czas należy przyjąć metodę pracy równoległej. Posiadany czas wykorzystać następująco:

- a/ Ogłoszenie zamiaru i wydanie wytycznych do przygotowania danych do decyzji 10.15-10.25 = 10'
- b/ Wydanie zarządzeń wstępnych 10.25-10.30 = 5'
- c/ Ocena położenia 10.30-11.25 = 55'
 - w tym wysłuchanie meldunków:
 - st.ofic. rozpoznawczego 10.30-10.35 = 5'
 - st.ofic. operacyjnego 10.35-10.45 = 10'
 - szefa artylerii pułku 10.45-10.50 = 5'

- dcę PGA-55	10.50-10.55 = 5'
- szefa saperów	10.55-11.10 = 15'
- szefa zabezpieczenia chemicznego	11.10-11.15 = 5'
- kwatermistrza	11.15-11.25 = 10'

Razem: 10.30-11.25 = 55'

d/ Sprecyzowanie i opracowanie decyzji	11.25-12.00 = 35'
Ogółem:	10.15-12.00 = 105'

Wobec braku wydzielonego czasu, zadania pododdziałom należy stawiać w czasie oceny położenia, natychmiast po ich sprecyzowaniu.

Do wykonania pozostaje:

- uzgodnienie współdziałania z 19 pcz, 60 pz i desantem taktycznym;
- opracowanie planu współdziałania;
- rekonesans.

4. Ogłoszenie zamiaru, wytyczne do przygotowania danych do decyzji, wydanie zarządzeń wstępnych = 30'

Sytuacja wprowadzająca:

Czas operacyjny 10.15 21.03

Dowódca pułku ogłasza zamiar działań. Szef sztabu w tym samym czasie wydaje zarządzenia wstępne.

Uwaga metodyczna:

Wykładowca powinien wytłumaczyć, że zamiar działań ogłoszony przez dcę po analizie zadania jest sumą wniosków wyciągniętych z analizy i ma jedynie na celu ukierunkowanie pracy sztabu w przygotowaniu danych do oceny położenia. Nie jest to więc "pełny" zamiar działań określony w "Regulaminie walki" str. 34 § 52 ponieważ dca pułku nie dysponuje jeszcze pełnymi danymi o nieprzyjacielu i możliwościach własnych. Stąd ogłoszony zamiar działań jest bardziej uogólniony, a jego główne punkty winny określać:

- jakiego nieprzyjaciela rozbić;
- ugrupowanie pułku w czasie wykonywania zadań;

- kierunek głównego uderzenia pułku;
- z kim współdziałać.

Do ogłoszenia zamiaru w roli dcy 55 pz wyznaczyć 1-2 słuchaczy.
Można w roli dcy pułku osobiście podać przykładowy zamiar.

Proponowana treść

Otrzymałe zadanie zamierzam wykonać następująco:

1. Rozbić npla w czołowych punktach oporu uderzeniem dwóch batalionów piechoty i batalionu czołgów w pierwszym rzucie.
2. Wprowadzić do walki OW, którym we współdziałaniu z taktycznym desantem powietrznym uchwycić i utrzymać most stały na WIŚLE w rejonie GÓRY KALWARII.
3. Zadanie bliższe wykonać dwoma bp i bcz w pierwszym rzucie.
4. Zadanie następne wykonać dwoma bp, a OW uchwycić most na WIŚLE. Batalion czołgów /bcz, kcz/ posiadać w odwodzie.
5. Sforować WISŁĘ batalionami piechoty na trzech punktach przeprawowych.
6. Główne uderzenie wykonać lewym skrzydłem.
7. Współdziałać: do rubieży zadania bliższego z 19 pcz i 60 pz, po czym z 60 pz.

Uwaga metodyczna:

Po ogłoszeniu zamiaru należy wyznaczyć kolejnych słuchaczy do wydania wytycznych w roli dcy pułku. Pozostali słuchacze - w roli oficerów sztabu.

W wypadku braku czasu można ograniczyć wydanie wytycznych dla st.ofic. rozpoznawczego i operacyjnego. Pozostałe będą omawiane w toku zajęć specjalistycznych.

Wytyczne do przygotowania danych do decyzji:

W czasie oceny położenia być gotowym do odpowiedzi na następujące zagadnienia:

a/ St.oficer rozpoznawczy:

- możliwości npla w organizacji obrony na utrzymywanej rubieży i na podejściach do WISŁY;
- możliwości npla w obsadzeniu i obronie zachodniego brzegu rzeki;

~~x/ Ustalenia szefa Katedry TO na rok akademicki 1978/79.~~

- ilość sił i środków npla w pasie natarcia pułku z uwzględnieniem możliwych kontrataków;
- organizacja rozpoznania.

b/ St. ofic. operacyjny:

- możliwości pułku w zakresie kontynuowania natarcia, przełamania obrony 132 bz i pobicia npla na podejściach do WISŁY;
- sposób organizacji i zabezpieczenia wejścia do działań OW;
- możliwości działania OW na podejściach do WISŁY i uchwycenia mostu stałego przy współdziałaniu z taktycznym desantem powietrznym;
- kolejność forsowania WISŁY przez pododdziały pułku i sposób ich działania na przeciwległym brzegu;
- stosunek sił w czasie przełamywania kolejnej rubieży obronnej npla, na podejściach do rzeki i na przeciwległym brzegu;
- organizacja rekonesansu.

c/ Szef artylerii:

- możliwości obezwładnienia npla w czołowych punktach oporu, szczególnie zniszczenie środków ppanc;
- sposób zabezpieczenia ogniem wejścia do działań OW;
- możliwości obezwładniania npla na przeciwległym brzegu WISŁY, szczególnie podczas forsowania i odpierania kontrataków;
- sposób przeprawy artylerii przez rzekę i utrzymanie przyczółka;
- podział artylerii;
- wykorzystanie śmigłowców szturmowych.

d/ Szef saperów:

- możliwości wykonania przejść w polach minowych i pokonywanie zapór w lesie;
- sposób zabezpieczenia wejścia do działań OW;
- organizacja inżynierskiego zabezpieczenia forsowania;
- możliwości inżynierskiego umocnienia opanowanego przyczółka;
- sposób utrzymania dróg;
- podział sił i środków inżynierskich oraz możliwości dokonania nimi manewru na punkty przeprawowe.

e/ Szef OPL:

- możliwości osłony plot pułku podczas organizacji natarcia;
- sposób osłony forsowania i przemywania pułku przez WISŁĘ;
- osłona plot przyczółka.

f/ Szef zabezpieczenia chemicznego:

- organizacja rozpoznania skażeń;
- organizacja zabiegów specjalnych w toku natarcia i forsowania.

g/ Kwatermistrz:

- do 12.00 uzupełnić amunicję w pododdziałach wydzielonych do OW.

Sytuacja wprowadzająca:

Wykładowca podaje, że zca dcy ds. liniowych melduje:

1. Npl ogniem środków ppanc i broni maszynowej powstrzymał natarcie 1 bp na rubieży rzeki ŚWIDER.

2 bp opanował m. RUDZIENKO. Na czoło kolumny 5 kp npl wykonał uderzenie minami narzutowymi typu "Pandora".

Istnieje możliwość wyprowadzenia kompanii z pola minowego za ok. godzinę.

Batalion czołgów powstrzymał kontratak odwodu brygadowego.

1 kcz walczy o odzyskanie m. SIWIANKA.

OPpanc pułku rozwinięty na nakazanej rubieży.

2. Proszę o pozwolenie na wprowadzenie odwodu pułku - 3 kcz, celem wykonania uderzenia w skrzydło kontratakującego pododdziału npla.

Uwaga metodyczna:

Wykładowca sprawdza sposób uaktualniania sytuacji przez słuchaczy, a następnie zapytuje: kto w roli dcy pułku chce podjąć decyzję w nowej sytuacji? Zezwała ochotnikowi na ogłoszenie decyzji. Uwaga: Dca 55 pz nie powinien pozwolić na użycie 3 kcz, ponieważ może być ona użyta do wzmocnienia OW, natomiast bcz po zatrzymaniu kontratakującego npla i opanowaniu SIWIANKI musi uzupełnić amunicję.

Po wprowadzeniu w sytuację wykładowca kontynuuje zajęcie. Wyznacza jednego słuchacza, by w roli szefa sztabu 55 pz wydał zarządzenia wstępne pododdziałom przez techniczne środki łączności. Pozostali występują w roli dców pododdziałów. Należy wyjaśnić słuchaczom, że dca pułku po wydaniu wytycznych oficerom sztabu, przeprowadza w tym czasie osobistą ocenę położenia.

Zarządzenia wstępne

1. 55 pz przechodzi do natarcia w kierunku: CELESTYNÓW, GÓRA KALWARIA, KRZAKI CZAPLINKOWSKIE, rozbija npla na podejściach do WISŁY, z marszu forsuje rzekę i opanowuje przyczółek na zachodnim brzegu w gotowości do dalszego natarcia.
 2. 1 i 2 bp przejść do obrony osiągniętej rubieży w gotowości do natarcia na dotychczasowych kierunkach.
 3. bcz utrzymać przyczółek na zachodnim brzegu rz. ŚWIDER i być w gotowości do natarcia.
 4. 3 bp do 11.30 ześrodkować się w nakazanym rejonie, uzupełnić amunicję, do 13.00 osiągnąć gotowość do dalszego działania.
5. Ocena położenia z wyeksponowaniem charakteru rzeki - 60°

Sytuacja wprowadzająca:

Czas operacyjny 10.30 21.03

Dowódca pułku przystępuje do kolejnej czynności w procesie wypracowania decyzji - oceny położenia.

Uwaga metodyczna:

Wykładowca zadaje pytanie: Co powinien przestudiować dowódca pułku podczas oceny położenia?

Odpowiedź: Oceniając położenie dowódca pułku studiuje:

- położenie, skład i stan zgrupowania nieprzyjaciela; możliwe ich zmiany, charakter działań i sposób stosowania broni masowego rażenia;
- najważniejsze obiekty nieprzyjaciela do rażenia bronią jądrową, chemiczną i środkami zwykłymi oraz ta część zgrupowania, której zniszczenia gwałtownie obniży jego możliwości bojowe;

- stan, położenie, zaopatrzenie i możliwości bojowe wojsk własnych;
- położenie, charakter działań i zadania sąsiadów;
- sytuacje skażeń promieniotwórczych, chemicznych i zakażeń biologicznych;
- właściwości terenu, warunki klimatyczne, stan pogody, porę roku i doby oraz ich wpływ na działanie wojsk.

Wykładowca ustosunkowuje się do odpowiedzi, a następnie wyznacza słuchacza, który w roli dowódcy pułku przeprowadzi ocenę położenia.

Uwaga: można wyznaczyć kolejno słuchaczy, by ocenili poszczególne elementy oceny położenia w roli odpowiednich oficerów sztabu.

Proponowana treść

a/ Ocena nieprzyjaciela:

5 DPanc ugrupowana w jednym rzucie prowadzi działania obronne z prawdopodobnym zamiarem utrzymania przyczółka na wschodnim brzegu WISŁY.

13 BZ przeszła do obrony kolejnej rubieży: stawy hodowlane /8330/, GLINIANKA I, wzdłuż rzeki ŚWIDER, SĘPOCHÓW mając w pierwszym rzucie 131 i 132 bz. Odwodem - 134 bcz /bez kcz/ i pododdziałem piechoty wykonuje kontratak na prawym skrzydle 15 BPanc. Brygada broni się na szerokim froncie, na lewym skrzydle dywizji skupiając główny wysiłek prawdopodobnie na prawym skrzydle, to jest w pasie natarcia 55 pz.

Przed frontem natarcia pułku broni się w dalszym ciągu 132 bz na rubieży: GLINIANKA I, SĘPOCHÓW.

Batalion ugrupowany w jednym rzucie, posiada w czołowych punktach oporu dwie /A i B/ kompanie zmechanizowane. Jedna kz /C/ broni się w MIŃSKU MAZOWIECKIM. Jej opór słabnie i może ustać za około 1-1,5 godz., to jest ok. 11.00-11.30.

Siły ok. kcz i kz, prawdopodobnie odwód 132 bz, wykonują kontratak z przewidywanym zamiarem rozbicia 55 bcz i odtworzenia przedniego skraju obrony na rzece ŚWIDER.

Przed przednim skrajem obrony stwierdzono zapory minowe, a w lesie budowę zawałów leśnych.

Razem w pasie natarcia pułku, w czołowych punktach oporu i w kontrataku znajdują się siły ok. trzech kompanii zmechanizowanych i jednej kompanii czołgów.

Na podejściach do WISŁY znajdują się pododdziały specjalne brygady, które mogą być wykorzystane do budowy zapór w masywie leśnym, szczególnie zawał i zasieków.

Po załamaniu się kontrataków 134 bcz może on być użyty w odwodzie 13 BZ i ześrodkowany prawdopodobnie w rejonie wsch. KARCZEW.

Na zachodnim brzegu WISŁY, w rejonie GÓRY KALWARII stwierdzono około kompanii żandarmerii i około plutonu saperów, którzy osłaniają most drogowy i wykonują prace minerskie.

Ogółem w pasie natarcia pułku znajduje się:

- do trzech kompanii zmechanizowanych - ok. 300 żołnierzy;
- do kompanii czołgów - ok. 10-12 czołgów;
- do kompanii ppanc - ok. 5 środków ppanc;
- bateria haubic 203,2 mm, bateria 155 mm, bateria moździerzy - razem ok. 12 dział i moździerzy.

Ponadto w rejonie GÓRY KALWARII - ok. 150 żandarmów i saperów.
Wykryto odwody nieprzyjaciela:

a/ dywizyjne:

- 17 DPZmot - w sile ok. bcz, bz i dappanc;

b/ brygadowe:

- 134 bcz - prawdopodobnie w rejonie wsch. KARCZEW po załamaniu wykonywanego kontrataku;

c/ batalionowe:

- ok. kcz 134 bcz i kz - prawdopodobnie w rejonie lasu /7426/ po załamaniu wykonywanego kontrataku.

Możliwe kierunki kontrataków:

a/ 17 DPZmot - KAWĘCZYN /6812/, GÓRA KALWARIA;

b/ 13 BZ - KARCZEW, CELESTYNÓW lub KARCZEW, CAŁOWANIE;

c/ 132 bz - GLINA, SĘPOCHÓW lub GLINA, GLINIANKA I.

Możliwe kolejne rubieże obrony:

- POGORZEL, GLINA, DYZIN /7226/, wzg. 130,4 /7030/;

- KARCZEW, ŁUKOWIEC /6720/, CAŁOWANIE, WARSZÓWKA /6122/.

Po przegraniu walki o utrzymanie przyczółka, 13 BZ może przejść do obrony WISŁY. W tym wypadku na zachodnim brzegu może bronić się: ok. kz w rejonie: wsch. CIECISZEW /7012/, płn. PODŁĘCZE /6614/ i ok. kz w rejonie: płn. i płd. GÓRY KALWARII. Ogółem zachodniego brzegu WISŁY w pasie natarcia pułku może bronić:

- ok. kz = 100-120 żołnierzy;
- ok. kżandarm. = 100-140 żołnierzy;
- do plcz = 5 czołgów;
- do baterii artylerii = 5 dział.

Odwodów brygadowych i batalionowych nie przewiduję.

Nie jest mi wiadomo jaki jest stan kompanii zapasowej rozlokowanej w KARCZEWIE. Może wynosić ok. 100-150 żołnierzy i być użyta do obrony KARCZEWA lub do odtworzenia rozbitych pododdziałów 13 BZ.

Wnioski:

- 1/ Przed frontem natarcia 55 pz przeszły do obrony pododdziały 132 bz, który ugrupowany w jednym rzucie posiada na zach. brzegu rz. ŚWIDER dwie kz. Kontratakująca kcz i kz mogą być odwodem batalionu i po wykonaniu zadania, ześrodkowane prawdopodobnie w rejonie lasu płn.wsch. GLINA z zadaniem wykonania kontrataku lub przejścia do obrony skraju lasu.
- 2/ 130 kppanc może być użyta do zamykania dróg leśnych i przesiek co w poważnym stopniu może utrudnić pokonanie kompleksu leśnego na podejściach do WISŁY.
- 3/ 134 bcz po wyciągnięciu go do odwodu, może być użyty do wykonania kontrataku wzdłuż wsch. brzegu WISŁY, stwarzając zagrożenie dla prawego skrzydła pułku.
- 4/ Zachodni brzeg WISŁY nie jest obecnie broniony. Stwierdzona w GÓRZE KALWARII kompania żandarmerii nie przedstawia większej siły bojowej.
- 5/ Poważną siłą jest odwód 17 DPZmot, który może utrudnić forsowanie rzeki i zagrozić wykonaniu zadania.

- 6/ Najważniejsze dla kontynuowania i forsowania to:
- odwód 132 bz i 13 BZ - na podejściach do WISŁY;
 - odwód 17 DPZmot - na zachodnim brzegu rzeki.
- 7/ Wykonanie zadania przez 55 pz zależy od:
- stopnia obezwładnienia npla w czołowych punktach oporu;
 - obezwładnienia odwodu brygadowego i dywizyjnego;
 - uprzedzenia w zajęciu kolejnych rubieży;
 - uchwycenia mostu w GÓRZE KALWARII.
- 8/ W tym celu należy:
- nie zezwalać nplowi na doskonalenie obrony i maksymalnie przyspieszyć dalsze natarcie;
 - obezwładnić odwody BMR i lotnictwem;
 - zorganizować OW dla uchwycenia we współdziałaniu z desantem mostu drogowego;
 - śmigłowce szturmowe wykorzystać do zwalczania środków ppanc w lesie i na zach. brzegu WISŁY;
 - główne uderzenie wykonać na kierunku: RUDZIENKO, REGUT, CAŁOWANIE.

b/ Ocena sił własnych:

Pododdziały pułku są ukompletowane w 75-85%. Stan ukompletowania nie rzutuje w sposób zasadniczy na ich możliwości bojowe z tym, że najwyższy stopień ukompletowania posiada 3 bp - 85%, a najniższy 2 bp - 75%. Dotychczasowy stan środków materiałowych w pododdziałach pułku wymaga uzupełnienia.

Obecnie pułk posiada zaangażowane w walce wszystkie siły.

Odwód pułku - 3 kcz, nie może w zasadniczy sposób wpłynąć na przyspieszenie natarcia.

3 bp po zlikwidowaniu ostatnich punktów oporu w MIŃSKU MAZOWIECKIM może ześrodkować się do 11.30 a gotowość bojową odtworzyć do ok. 12.30-13.00.

W tym stanie rzeczy, przy stosunku sił:

- w żołnierzach - 1,5:1;
- w czołgach - 1,9:1;
- w artylerii - 3,1:1;
- w środkach ppanc - 9,0:1

nie ma możliwości rozbicia npla na kolejnej rubieży obrony bez uprzedniego przygotowania natarcia. Do pułku nie do-

łączyły jeszcze środki inżynierskie niezbędne do sforsowania WISŁY.

W świetle otrzymanego zadania przed pułkiem stoją następujące główne problemy:

- zniszczenie npla w czołowych punktach oporu i zapewnienie możliwości wejścia do działań OW;
- rozbicie npla na podejściach do rzeki i uprzedzenie w uchwyceniu zach. brzegu WISŁY;
- forsowanie WISŁY przez siły główne pułku;
- osłona prawego skrzydła pułku.

Zniszczenie npla w czołowych punktach oporu i zapewnienie możliwości wejścia do działań OW

Z położenia pierwszorzutowych pododdziałów oraz meldunków dców wynika, że kontynuowanie natarcia w dotychczasowym ugrupowaniu nie jest celowe.

W tym stanie uwidacznia się możliwość rozbicia npla w pasie natarcia pułku poprzez:

- 1/ Wprowadzenie do walki drugiego rzutu - 3 bp.
- 2/ Dokonanie przegrupowania sił i środków w pododdziałach pierwszorzutowych.

Ze względu na ekonomię sił i konieczność forsowania WISŁY, bardziej celowy wydaje się drugi sposób z tym, że należy wziąć pod uwagę następujące rozwiązanie:

- 1 bp we współdziałaniu z 19 pcz uderzyć w kierunku: GLINIANKA I, OSTRÓW, DYZIN z jednoczesnym wyjściem na tyły npla w rejonie lasu zach. SIWIANKA i wspólnie z 55 bcz rozbicia głównych sił 132 bcz;
- 2 bp we współdziałaniu z bcz uderzyć w kierunku: SĘPOCHÓW, STARA WIEŚ z jednoczesnym wyjściem części sił na tyły npla w rejonie lasu płn. BOCIAN i wspólnie z 1 bp rozbić prawe skrzydło 132 bcz;
- 55 bcz ze względu na zalesiony teren nie powinien działać bez osłony piechoty. Dlatego po uderzeniu z opanowanego przyczółka i rozbiciu npla na przednim skraju batalionu należy rozdzielić, przydzielając do 1 bp - 1 kcz, do 2 bp - 2 kcz. 3 kcz posiadać w gotowości do działania w składzie OW.

- 3 bp po odtworzeniu zdolności bojowej, ze względu na jego wartość bojową, może być użyty w drugim rzucie pułku do rozbicia npla na kolejnej rubieży obrony npla lub, po odpowiednim wzmocnieniu - do działania jako OW i maszerując po drodze: ZAMIENIE, SĘPOCHÓW, STARA WIEŚ, REGUT, SOBIEKURSK wejścia do walki z rubieży:

- nr 1 - GOZD, STARA WIEŚ;

- nr 2 - 1 km płn.wsch. REGUT.

W związku z tym bataliony pierwszego rzutu powinny opanować rubież zadania bliższego pułku:

- 1 bp - GLINA, DYZIN, skraj lasu /7228a/;

- 2 bp - skraj lasu /7228b/, GOZD, droga /7031a,c/.

Pomiędzy rubieżami zadania bliższego i następnego rozciąga się kompleks lasów, w którym nawet drobne pododdziały npla mogą poważnie opóźnić natarcie pułku. Zachodzi stąd konieczność rozbicia ich i wzięcia do niewoli w rejonie WOLA KARCZEWSKA, GLINA, SIWIANKA, OSTROWIK. Zadanie to powinien wykonać 1 bp, który następnie celowo jest ześrodkować w rejonie DĄBRÓWKA w gotowości do wejścia do walki w kierunku: ŁUKOWIEC, KĘPA PIJARSKA.

2 i 3 bp z dwoma kcz, wykorzystując uderzenie 60 pz /20 DZ/ powinny rozwijać natarcie na głównym kierunku uderzenia i do 15.30 opanować rubież zadania następnego, a OW połączyć się z taktycznym desantem powietrznym w GÓRZE KALWARII.

55 bcz /bez 3 kcz/ po przejściu lasu przez 1 i 2bp, ześrodkować się w rejonie rozwidlenia dróg /6724/, w którym przystąpić do uszczelniania czołgów dla ewentualnego forsowania WISŁY pod wodą przez 2 kcz. 1 kcz mieć w gotowości do wsparcia natarcia i forsowania 1 bp.

Rozbicie npla na podejściach do rzeki i uprzedzenie w uchwyceniu zachodniego brzołu WISŁY

Osiągnięcie przeciwległego skraju lasu i opanowanie rubieży zadania następnego pułku: JANÓW, /wył/ SOBIEKURSK, ROSTAŃCE powinno nastąpić w czasie podejścia OW do rejonu GÓRY KALWARII.

W razie rozpoczęcia natarcia wspólnie z sąsiadami, to jest o 12.30 dnia dzisiejszego, bataliony pierwszego rzutu powinny osiągnąć rubież zadania bliższego o 13.30 umożliwiając wejście do działań OW z rubieży nr 1. Przyjmując tempo marezu 10 km/godz., to OW powinien połączyć się z desantem w rejonie GÓRY KALWARII o 15.00-15.15, a więc po ok. godzinie od czasu lądowania desantu.

Odległość czołowych pododdziałów sił głównych od WISŁY, w tym czasie wynosić będzie ok. 6 km, co umożliwi ich podejście do rzeki za ok. 1-1,5 godz. Dla osiągnięcia takiego tempa konieczne jest wprowadzenie do walki drugiego rzutu - 1 bp z rubieży BRZEZINKA, wsch. GÓRKI i wsparcie batalionów uderzeniem śmigłowców szturmowych.

Do organizacji OW można użyć:

- 2 bp z 3 kcz;
- 3 kcz i 5 kp /siły nie zaangażowane w walce/;
- bcz /bez kcz/ z 5 kp;
- 3 bp z 3 kcz.

Biorąc pod uwagę położenie pododdziałów, możliwość ich uzupełnienia w amunicję i paliwo, oraz konieczność przejęcia dowodzenia przydzielonych sił i środków, najcelowiej jest wykorzystać do działań jako OW - 3 bp, który w tym celu należy wzmocnić 3 kcz. 1/19 pa i bh 55 pz, 1 i 3 bplot, 19 paplot, bplot 55 pz, plut GSP z kdp, druż PTS z kdp, plpont z kpont, plsap z 1 ksap 19 bsap.

3 bp osiągnie gotowość bojową za ok. 2,5 godz., to jest do 12.30. Biorąc pod uwagę czas lądowania desantu - 14.00, odległość od rzeki, warunki terenowe i meteorologiczne, to OW należy wprowadzić do działania o 13.30 z rubieży nr 1, lub o 14.00 z rubieży nr 2.

W każdym wypadku OW połączy się z desantem ok. 15.00-15.30, to jest ok. 1,5 godz. przed rozpoczęciem forsowania przez siły główne pułku.

Stosunek sił w czasie podejścia i forsowania OW może wynosić:

- w żołnierzach - 1,9:1;
- w czołgach - 10 : 1;
- w art.do ognia pośr. - 2,2:1;
- w środkach ppanc - 4,5:1.

Uwaga metodyczna:

Po przeprowadzeniu oceny możliwości organizacji OW, dca pułku powinien postawić zadanie odnośnie przygotowania OW: *oficera*
Wykładowca po wyjaśnieniu tego problemu wyznacza słuchacza, który w roli dcy 55 pz stawia zadania:

- Dca 3 bp - do 11.30 ześrodkować batalion w nakazanym rejonie, uzupełnić środki materiałowe i do 12.30 osiągnąć gotowość do działania jako OW w kierunku: ZAMIENIE, SĘPOCHÓW, STARA WIEŚ, REGUT, SOBIEKURSK, GÓRA KALWARIA z zadaniem opanowania i utrzymania mostu na WIŚLE we współdziałaniu z taktycznym desantem powietrznym.

Rubieże wejścia do działania:

- nr 1 - GOZD, STARA WIEŚ, o 13.30 21.03;

- nr 2 - 1 km płn.wsch. REGUT, o 14.00 21.03.

Osiągnięcie rejonu GÓRY KALWARII o 15.00 21.03.

- Szef artylerii - wzmocnić OW 1/19 pa i bh 55 pz i zapewnić wsparcie ogniowe na rubieży wejścia do działania.

- Szef OPL - podporządkować dcy OW 1 i 3 bplot 19 paplot i bplot 55 pz.

- Szef saperów - podporządkować dcy OW siły i środki inżynieryjne.

- Dca 55 bcz - do 12.00 przekazać 3 kcz dcy 3 bp.

- Kwatermistrz - do 12.30 zaopatrzyć w środki materiałowe pododdziały wchodzące w skład OW.

Forsowanie WIŚŁY przez siły główne pułku

Uwzględniając działanie elementów ugrupowania pułku, charakter rzeki i przyległego terenu, istnieje konieczność forsowania WIŚŁY na trzech *punktach (miejscach)* kierunkach, w rejonach:

- nr 1 - KĘPA PIJARSKA;

- nr 2 - GÓRA KALWARIA;

- nr 3 - KOSŁMCE.

Forsowanie powinno nastąpić:

a/ przez OW o godz. 15.00 na przeprawie nr 2;

b/ przez siły główne pułku o 16.30 na przeprawie nr 1 i 3.

Forsowanie sił głównych zabezpieczą: 3 bp i 1/56 pz, które do tego czasu będą w stanie uchwycić zachodni brzeg WIŚŁY przynajmniej w rejonie GÓRY KALWARII.

Stosunek sił na odcinku forsowania może wynosić:

- w żołnierzach - 3,6:1
- w czołgach - 6,0:1
- w artylerii - 6,1:1
- w środkach ppanc - 10,:1
- w cz. i BWP do cz.
i śr.ppanc - 6,0:1

Celem wsparcia forsowania celowo jest wykorzystać jeden wylot śmigłowców szturmowych.

Dla wsparcia forsowania ogniem na wprost, celowo jest wykorzystać baterie ppanc pułku, którą rozmieścić na SO w rejonie przeprawy nr 1. Do tego celu można również użyć 2 kcz, która następnie przeprawi się pod wodą w rejonie przeprawy nr 3.

Po sforsowaniu WISŁY przez bataliony pierwszego rzutu, pozostałe siły pułku należy przeprowadzać w kolejności ustalonej grafikiem przeprawy.

Na zachodnim brzegu rzeki, poszczególne bataliony powinny opanować rejony:

- 3 bp - KRZAKI CZAPLINKOWSKIE, /wył/ KAROLINA, /wył/ MARIANKI;
- 1 bp - KĄTY, /wył/ KRZAKI CZAPLINKOWSKIE, MIKOWIEC;
- 2 bp - KAROLINA, /wył/ CZERSK;
- 1/56 pz - CZERSK, KOL. CZERSK.

55 bcz ześrodkować w rejonie: MOCZYDŁÓW, /wył/ ZAKALWARIA, /wył/ GÓRA KALWARIA w gotowości do działania na kierunku: KRZAKI CZAPLINKOWSKIE, MICHAŁÓW.

Forsowanie sił głównych zakończyć do 19.00 21.03, a przeprawę całości pułku do północy.

Osiłona prawego skrzydła pułku:

Zagrożenie dla prawego skrzydła stanowią:

- odwód 13 BZ;
- odwód 17 DPZmot.

Odwód 13 BZ wykonuje jeszcze kontratak, lecz po wyjściu z walki może prawdopodobnie ześrodkować się w lesie wsch. KARCZEW w gotowości do wykonania kontrataku na prawe skrzydło pułku.

Celowe jest obezwładnienie go podczas wychodzenia na rubież do kontrataku jednym uderzeniem jądrowym o mocy 10 kt.

Ponadto na prawym skrzydle pułku prowadzić bappanc i przewidzieć 1 kcz do odparcia kontrataku z miejsca.

Odwód 17 DPZmot celowo jest obezwładnić uderzeniem jądrowym o mocy 20 kt podczas rozwijania się do kontrataku. Dla odparcia uderzenia npla należy przewidzieć 1 bp, bappanc i bcz /bez 2 kcz/ po przeprowieniu ich na zachodni brzeg WISŁY.

Przewidywany stosunek sił może wynosić:

- w żołnierzach - 1:1,1 na korzyść npla;
- w czołgach - 1:1,3 na korzyść npla;
- w artylerii - 1,8:1 na korzyść pułku;
- w środkach ppanc - 1:1,1 na korzyść npla;
- w czołgach i BWP do czołgów i śr.ppanc - 1:1,2 na korzyść npla.

Przy takim stosunku możliwe będzie odparcie kontrataku npla i w rezultacie - zabezpieczenie ciągłości forsowania.

Podział sił i środków:

1 bp z 1 kcz /po przełamaniu czołowych punktów oporu/, 2/19 pa, drsap ksap 55 pz, dr PTS kdp, plpont kpont 19 bsap.

2 bp z: 2 kcz /po przełamaniu czołowych punktów oporu/, 3/19 pa, drsap, plzab przepraw, dr PTS.

3 bp - OW z: 3 kcz, 1/19 pa, bh 55 pz, 1 i 3 bplot 19 paplot, bplot 55 pz, plut GSP kdp, dr PTS kdp, plpont kpont, plsap 1 ksap 19 bsap, drsrk plchem 55 pz;

55 bcz /bez 3 kcz/ - do czasu przełamania przedniego skraju obrony z drsap ksap.

PGA-55 - 19 pa

OPpanc - bppanc 55 pz.

OZR - plid

OInż - ksap /bez 1 i 2 drsap/, plid, drrinż.

Dyspozycja -

Ocena sąsiadów:

Na prawo 19 pcz wchodzi do walki z rubieży przylegającej do prawej linii rozgraniczenia pułku o 12.30 21.03 i naciera w bezpośredniej styczności. WISŁĘ forsuje na odcinku: zach. KARCZEW, OTWOCK MAŁY i opanowuje rubież odległą o ok. 4 km od brzegu. Należy z nim ściśle współdziałać do rubieży zadania bliższego, ponieważ wykonując zadanie następane pułk wchodzi

w rejon lasu i zabudowań OTWOCKA i jego natarcie może zostać zahamowane.

Na lewo 60 pz /20 DZ/ wchodzi do walki z rubieży wysuniętej, ok. 2 km przed linię styczności 55 pz zapewniając tym osłonę lewego skrzydła pułku. 60 pz naciera równolegle do pasa natarcia 55 pz i w zadaniu dnia uchwytuje przyczółek na zach. brzegu WISŁY w rejonie oddalonym ok. 6 km od przyczółka 55 pz. Należy z nim utrzymać stałe współdziałanie.

W przodzie o 14.00 1/56 pz desantuje w rejonie GÓRY KALWARII z zadaniem uchwycenia i utrzymania mostu na WIŚLE do czasu podejścia sił głównych 55 pz. Ułatwia to forsowanie rzeki i rozbicie npla na jej zachodnim brzegu.

Podporządkowany dcy 55 pz batalion zwiększa siłę uderzeniową pułku.

Wnioski:

- 1/ Wejście do walki świeżych sił o 12.30 wywrze dodatni wpływ na przebieg ataku i natarcia 55 pz szczególnie do rubieży zadania bliższego pułku. Czas wejścia 19 pcz z 60 pz zmusza do rozpoczęcia natarcia o 12.30 21.03.
- 2/ Należy uzgodnić współdziałanie z sąsiadami i działać wspólnie do rubieży zadania bliższego. Wykonując zadanie następne pułku, zabezpieczać swoje prawe skrzydło.
- 3/ Desant 1/50 pz ułatwia forsowanie WISŁY, a zadanie opanowania przyczółka przez 60 pz zabezpiecza lewe skrzydło pułku od kontrataków npla.

Ocena terenu

Uwaga metodyczna:

Ocena terenu przedstawiona jest w załączniku nr 1 do założenia. Na zajęciu proponuje się tylko wyciągnąć wnioski taktyczne wynikające z oceny.

Wnioski:

- 1/ Kompleks leśny pld.wsch. OTWOCK ułatwia nplowi organizację i prowadzenie działań obronnych. Opanowanie zachodniego skraju lasu pozbawi npla możliwości utrzymania podejść do WISŁY i zagrozi bezpośrednim wyjściem nacierających wojsk na rubież rzeki.
- 2/ Obszar terenu zawarty pomiędzy lasem a rzeką posiada szerokość 5-9 km i pozwala nplowi na obronę rubieży: BRZEZINY, ŁUKOWIEC, CAŁOWANIE, WARSZÓWKA. Obrona tej rubieży może mieć znaczenie lokalne, np. dla 13 BZ - zyskanie na czasie dla wyprowadzenia za WISŁĘ odwodów i urzędzeń tyłowych.

Dla nacierających wojsk odkryty teren ma ujemne cechy ze względu na:

- brak skrytych podejść do rzeki;
- słabo rozwiniętą drożnię i częściowe zabagnienie;
- możliwość obserwacji z zachodniego brzegu;
- trudność w wyborze miejsc na rejony wyjściowe do forsovania.

Celowo jest obszar ten pokonać bez zatrzymywania wojsk.

- 3/ Zachodni, dominujący brzeg WISŁY ułatwia nplowi obronę rzeki, daje możliwość prowadzenia ogni obserwowanych na podejścia i lustro wody. Stroma skarpa utrudni wyprowadzenie na brzeg ciężkich środków, należy ją opanować piechotą.
- 4/ W razie wykonania niskich - powietrznych wybuchów jądrowych należy się liczyć z możliwością spiętrzenia wody i zalaniem znacznego obszaru na wschodnim brzegu.
- 5/ Teren na zachodnim brzegu WISŁY cechują przeciętne warunki do organizacji obrony i prowadzenia natarcia.

6. Sprecyzowanie decyzji z mapy - 30°

Sytuacja wprowadzająca:

Czas operacyjny 11.25 21.03.

Dowódca pułku przystępuje do sprecyzowania decyzji.

Uwaga metodyczna:

Wykładowca zadaje pytanie: "Co dowódca określa w decyzji"?

Odpowiedź: Dowódca w decyzji określa:

- zamiar działań: jakiego przeciwnika i w jakiej kolejności pobić, kierunek skupienia głównego wysiłku, obiekty rażenia bronią jądrową, chemiczną i zwykłą oraz sposób ich użycia, ugrupowanie sił i środków, charakter ich manewru;
- zadania bojowe pododdziałów;
- sposób współdziałania wojsk;
- organizacja dowodzenia.

Ponadto dowódca określa zadania zabezpieczenia działań bojowych i zadania pracy politycznej.

Dowódca podejmuje decyzję z zasady z mapy. Powziętą decyzję udokładnia się w terenie w czasie rekonesansu, gdy sytuacja bojowa na to pozwala.

"Regulamin walki", str. 34 § 52.

Wykładowca wyjaśnia słuchaczom, że zgodnie z obowiązującym w ASG WP podręcznikiem "Działania bojowe pułku", str. 59, meldunek decyzji obejmuje również ocenę nieprzyjaciela.

Wyznacza słuchaczy, którzy w roli dcy 55 pz referują /precyzują poszczególne punkty decyzji/.

Proponowana treść

1. Oceniam, że 13 BZ /NZ/ prowadząc działania odwrotowe zorganizowała obronę na kolejnej rubieży z zamiarem zatrzymania natarcia oddziałów 19 DZ i utrzymania przyczółka na wschodnim brzegu WISŁY dla umożliwienia przeprawy przez rzekę podchodzącym odwodom.

Przed frontem natarcia 55 pz broni się nadal 132 bz ugrupowana w jednym rzucie. Odwód batalionu wykonuje kontratak, który został zatrzymany w rejonie SIWIANKA.

Liczę się z możliwością obezwładnienia BMR drugich rzutów batalionów lub drugiego rzutu pułku na rubieży rzeki ŚWIDER i pierwszego rzutu pułku podczas forsowania WISŁY oraz wykonaniem kontrataku:

- siłami odwodu 13 BZ na kierunku: KARCZEW, CELESTYNÓW, lub KARCZEW, CAŁOWANIE;

- siłami odwodu 17 DPZmot na kierunku: KAWĘCZYN, GÓRA KALWARIA.

2. Zdecydowałem:

Uderzeniem jądrowym o mocy 3 kt zniszczyć 130 kppanc w rejonie zach. STARA WIEŚ, ogniem całości PGA i dwóch kluczy śmigłowców szturmowych obezwładnić npla w czołowych punktach oporu i wykorzystując działanie 19 pcz i 60 pz siłami dwóch batalionów piechoty i batalionu czołgów /bez kcz/ w pierwszym rzucie, rozbić pododdziały 132 bz w rejonie: /wył/ WOLA KARCZEWSKA, GLINA, BOCIAN, SĘPOCHÓW, wprowadzić do działań oddział wydzielony, którym we współdziałaniu z desantem powietrznym opanować i utrzymać most w rejonie GÓRY KALWARII.

Nie dopuszczając do organizacji przez npla kolejnych rubieży obrony w oparciu o komplekse lasu, przejść do pościgu i wykorzystując działanie OW dwoma batalionami piechoty w pierwszym rzucie, z marszu sforsować WISŁĘ, na szerokim froncie, ubezpieczając prawe skrzydło pułku. Korzystając z uderzeń jądrowych na odwód 17 DPZmot wyjść na rubież zadania dnia w gotowości do rozwinięcia natarcia w dniu następnym. Przyczółek ubezpieczyć siłami bcz w rejonie CZACHÓWEK /5906/.

Główne uderzenie wykonać w kierunku: SĘPOCHÓW, REGUT, SOBIEKURSK, GÓRA KALWARIA, KRZAKI CZAPLINKOWSKIE. WISŁĘ sforsować w trzech punktach: KĘPA PIJARSKA, GÓRA KALWARIA, KOSUMCE.

Ugrupowanie bojowe w jednym rzucie z OW, podczas forsowania z odwodem.

Współdziałać z 19 pcz do rubieży zadania bliższego z 60 pz na całą głębokość natarcia i forsowania.

3. W tym celu:

1/ 1 bp z drsap; na czas forsowania z 2/9 pa, dr PTS, plpont uderzeniem w kierunku: GLINIANKA I, OSTRÓW, DYZIN we współdziałaniu z bcz rozbija npla w punkcie oporu KRUSZOWIEC i opanowuje rubież: GLINA, DYZIN, OSTROWIK. Część sił uderza w skrzydło i tyły npla w rejonie SIWIANKA i we współdziałaniu z 2 bp rozbija główne siły

132 bz. Nie dopuszcza do wycofania się npla w rejon lasu, niszcząc ocalałe grupy na podejściach do kompleksu leśnego. Ześrodkowuje się w rejonie wyjściowym DĄBRÓWKA w gotowości wejścia do walki w kierunku: ŁUKOWIEC, KĘPA PIJARSKA, z rubieży: BRZEZINKA, wsch. GÓRKI. Forsuje WISŁĘ na punkcie przeprawy nr 1 i opanowuje rubież: KĄTY, /wył/ KRZAKI CZAPLINKOWSKIE. Zabezpiecza prawe skrzydło pułku.

2/ 2 bp z 3/19 pa drsap, plzab przepraw, dr PTS uderzeniem w kierunku: SĘPOCHÓW, SKORUPY we współdziałaniu z bcz, rozbija npla w punkcie oporu SĘPOCHÓW i opanowuje rubież: /wył/ OSTROWIK, GOZD, STARA WIEŚ zabezpieczając wejście do działań oddziału wydzielonego.

Częścią sił uderza w skrzydło i tyły npla w rejonie płn. BOCIAN i wspólnie z 1 bp rozbija prawe skrzydło 132 bz. Następnie, współdziałając z 60 pz naciera w kierunku: REGUT, SOBIEKURSK, KOSUMCE, forsuje WISŁĘ na punkcie przeprawy nr 3 i opanowuje rubież: KAROLINA, CZERSK.

3/ 3 bp z 3 kcz, 1/19 pa, bh 55 pz, 1 i 3 baplot 19 paplot, bplot 55 pz, plut GSP, dr PTS kdp, plpont /3 promy/, kpont, plsap 1 ksap 19 bsap, drrsk pchem 55 pz - jako OW 55 pz wchodzi do działania w kierunku: REGUT, SOBIEKURSK, GÓRA KALWARIA z rubieży nr 1: płn. GOZD, zach. STARA WIEŚ, lub z rubieży nr 2: 1 km płn. wsch. REGUT. Współdziałając z desantem taktycznym dywizji opanowuje i utrzymuje most drogowy w GÓRZE KALWARII do czasu podejścia sił głównych pułku. Następnie naciera w kierunku: GÓRA KALWARIA, pld. KRZAKI CZAPLINKOWSKIE i opanowuje rubież: KRZAKI CZAPLINKOWSKIE, /wył/ KAROLINA. Gotowość do działań - 12.45 21.03.

4/ 55 bcz /bez 3 kcz/ we współdziałaniu z 1 i 2 bp rozbija npla na kierunku: wzg. 135,1 /7430/, OSTROWIK, po czym podporządkowuje 1 kcz - 1 bp, 2 kcz - 2 bp. Po wyjściu batalionów piechoty na zach. skraj kompleksu leśnego i opanowaniu rubieży zadania następnego pułku, ześrodkowuje się w rejonie DĄBRÓWKA w gotowości do forsowania WISŁY:

- 1 kcz na przeprawie nr 1 na promach;
- 2 kcz na przeprawie nr 3 pod wodą.

Ześrodkowuje się w rejonie: MOCZYDŁÓW, /wył/ ZAKALWARIA w gotowości do ubezpieczenia przyczółka w kierunku: SKIERNIEWICE, GÓRA KALWARIA na rubieży: KRĘPA /6105/, /wył/ KIELBASKA /5706/.

5/ Artyleria:

a/ do ognia pośredniego:

- wykonuje APA w czasie od "G"-15 do "G"-3, w którym:
- obezwładnia npla w czołowych punktach oporu: KRUSZOWIEC, wsch. SIWIANKA, SĘPOCHÓW;
- obezwładnia artylerię i moździerze npla;
- zabezpiecza wejście do dział 0W;
- wzbrania kontrataku npla na kierunku: KARCZEW, CELESTYNÓW, KARCZEW, CAŁOWANIE, KAWĘCZYN, GÓRA KALWARIA;
- wspiera forsowanie WISŁY całością sił.

b/ OPpanc pułku:

- niszczy środki ogniowe na przednim skraju obrony w rejonie KRUSZOWIEC;
- wspiera ogniem na wprost forsowanie WISŁY na punkcie przeprawy nr 1;
- jest w gotowości do odparcia kontrataku npla na prawe skrzydło pułku;
- przeprowadza się za 1 bp na przeprawie nr 1.

6/ Wojska OPL:

- 1 i 3 baplot 19 paplot, bplot 55 pz osłania wejście do działania i walkę OW;
- grupa przeciwlotnicza osłania pododdziały pułku w czasie forsowania i przeprawy przez WISŁĘ.

7/ Lotnictwo:

a/ myśliwsko-bombowe:

- obezwładnia npla na zachodnim brzegu WISŁY;
- obezwładnia odwody npla podczas wychodzenia do kontrataku;

b/ śmigłowe szturmowe:

- niszczą środki pancerne npla na przednim skraju w głębi obrony i podczas wykonywania kontrataków;
- obezwładniają npla na podejściach do WISŁY i na jej zachodnim brzegu.

8/ Wojska inżynieryjne:

- wykonują przejścia w zaporach minowych i torują drogę przez las nacierającym pododdziałom;
- zabezpieczają wejście do działania OW i utrzymanie mostu drogowego;
- rozpoznaje i urządza trzy osie przeprawowe na GSP i PTS oraz jedną dla forsowania czołgów pod wodą;
- zabezpieczają utrzymanie przyczółka.

9/ We współdziałaniu główną uwagę zwrócić na:

- rozbitcie 132 bz npla przed podejściem do kompleksu lasów i zapewnienie możliwości wejścia do działań OW;
- przejście przez lasy i opanowanie rubieży zadania następnego z jednoczesnym odparciem kontrataku odwodu 13 BZ;
- podejście sił głównych do WISŁY i sforsowanie jej z marszu;
- walka o opanowanie przyczółka z jednoczesnym odparciem kontrataku odwodu 17 DPZmot.

10/ Dowodzenie zorganizować:

W czasie przełamywania rubieży obronnej npla na rz. ŚWIDER - z dotychczasowego SD i KSD;

- W czasie forsowania WISŁY przez OW - z SDO w rejonie KĘPA GLINIECKA i SD w rejonie CAŁOWANIE.
- Podczas walki o opanowanie przyczółka i odparcia kontrataku z SDO w rejonie MOCZYDŁÓW i stanowisk dowodzenia /SD i TSD/ w poprzednich rejonach.

11/ W pracy partyjno-politycznej:

- uruchomić wszystkie środki w celu jak najlepszego przygotowania ludzi i sprzętu do kontynuowania natarcia i forsowania;
- zintensyfikować bezpośrednią działalność oficerów aparatu politycznego wśród stanów osobowych na punktach przeprawowych;
- szczególną uwagę zwrócić na przygotowanie moralno-bójowe wojsk działających w OW i forsujących w pierwszym rzucie;

- wziąć pod uwagę warunki miejscowe, a szczególnie nawiązać współpracę z organizacją partyjną w GÓRZE KALWARII.

12/ W zabezpieczeniu forsowania szczególną uwagę zwrócić na:

- rozpoznanie dogodnych odcinków do forsowania;
- rozpoznanie rozmieszczenia punktów oporu, zapór i luk na zachodnim brzegu WISŁY;
- przygotowanie dróg podejścia i odejścia od przepraw;
- organizacja i utrzymanie osi przepraw;
- osłonę sił głównych podczas walki o uchwycenie i utrzymanie przyczółka;
- rozśrodkowanie wojsk na podejściach do przepraw podczas forsowania i na przyczółku.

7. Omówienie zajęcia - 10'

Wykładowca podkreśla skomplikowany charakter natarcia z forsowaniem, szczególnie szerokiej przeszkody wodnej. Ponadto:

- omawia stopień osiągnięcia celu zajęcia;
- daje krótką ocenę imienną przygotowania się do zajęć poszczególnych słuchaczy;
- wymienia słuchaczy słabiej przygotowanych i daje termin oraz zakres wiadomości do zaliczenia;
- daje wytyczne dotyczące przygotowania się słuchaczy do następnych zajęć.

Załączniki:

1. Mapa 50 000 "Położenie wojsk własnych i nieprzyjaciela o 10.00 i elementy decyzji dcy 55 pz do natarcia z forsowaniem przeszkody wodnej.

OPRACOWAŁ:

ppłk dypl. Roman KARAS

Wydrukowano w 50 egz.

Egz.nr 1-50 Bibl.Gł.OZS

Wyk. ppłk Karaś

Druk. OH, dn. 23.2.79r.

Druk. ASG WP nr 092/0436/WW

Kor. J.K.

~~TAKI~~

Egz.nr

Dla nauczycieli akademickich
i słuchaczy

ĆWICZENIE GŁÓWNE NR 103/G

Założenie główne nr 1 do zajęć 1-13
z taktyki ogólnej i taktyki rodzajów wojsk

Mapy: 1:50 000

N-34-139-A,B,C,D

N-34-140-A,C

M-34-7-A,C

M-34-8-A

1. "Zachodni" pod naporem przeważających sił "Wschodnich" od godzin rannych 21.03 wycofują się w kierunku południowo-zachodnim, organizując obronę na kolejnych dogodnych rubieżach i wykonując kontrataki.

Lotnictwo "Zachodnich" walczy o odzyskanie panowania w powietrzu na wschód od rubieży WISŁY, wykonując uderzenia BMR i środkami klasycznymi na odwody i środki przenoszenia BMR "Wschodnich".

2. Wschodni od godzin rannych 21.03 rozwijają operację zaczepną w kierunku: MIŃSK MAZOWIECKI, GÓRA KAWALRIA, SKIERNIEWICE, częścią sił prowadzą działania obronne na rubieży: WILGA, GARWOLIN i dalej na wschód.

3. 19 DZ /55,56,57 pz, 19 pcz/ wchodząca w skład zgrupowania uderzeniowego 3 A od wczesnych godzin rannych 21.03 rozwija natarcie w kierunku: STANISŁAWÓW, DĘBE WIELKIE /8530/, POGORZEL /7423/.

Oddziały dywizji o 10.00 21.03 znajdują się w następującym położeniu:

- 57 pz głównymi siłami odiera kontratak 15 BPanc, jednym bp we współdziałaniu z prawym sąsiadem uderza w skrzydło kontratakującej brygady;
 - 56 pz dwoma batalionami piechoty, współdziałając z prawym sąsiadem odiera kontratak sił głównych 15 BPanc na kierunku: DĘBE WLK., MIŃSK MAZOWIECKI, jednym bp we współdziałaniu z 55 pz powstrzymuje kontratak 134 bcz.
- Dowódca pułku ma do 11.00 wyprowadzić z walki 1/56 pz i oddać do dyspozycji dcy 19 DZ celem przygotowania do działań jako desant powietrzny dywizji;
- 19 pcz - drugi rzut dywizji - maszeruje do rubieży styczności z zadaniem wejścia do walki w kierunku: LIPOWO /7926/, JABŁONNA /7521/, pld. KARCZEW.
 - 55 pz /ćwiczący/ wykonując zadanie następne dywizji opanował rubież: /wył/ GLINIANKA I /7828/, BOLESŁAWÓW /7730/, SIWIANKA /7530/, /wył/ SĘPOCHÓW /7432/.

Pułk posiada wszystkie siły zaangażowane w walce. Odwód ppanc skierowany do zabezpieczenia prawego skrzydła -

znajduje się w ugrupowaniu 2/56 pz. Natarcie pułku słabnie. Szczegółowe położenie wojsk własnych i wiadomości o nplu na 10.00 21.03 - mapa położenia wyjściowego.

II

Z meldunków dowódców pododdziałów i szefa sztabu oraz obserwacji własnej, dcy 55 pz między innymi wiadomo:

- 1 bp - siłami 1 i 2 kp naciera na m. GLINIANKA I. Natarcie 3 kp zostało zatrzymane. Przed frontem natarcie batalionu broni się kompania 132 bz w punkcie oporu: płd. GLINIANKA, KRUSZOWIEC. Dowódca batalionu zamierza przemanewrować 3 kp i wprowadzając do walki na kierunku: GLINIANKA I, WOLA DUCKA rozwijać natarcie.
- 55 bcz /bez 3 kcz/ uderzeniem z marszu sforsował rz. ŚWIDER i opanował przyczółek w rejonie: SIWIANKA /7529/, wzg. 125,1 /7430/, /wył/ SĘPOCHÓW. W wyniku kontrataku ok. kcz 1 kcz npla 1 kcz cofa się powstrzymując uderzenia npla. Natarcie 2 kcz zostało zatrzymane. Dca bcz zamierza utrzymać opanowany przyczółek i prosi o ogień artylerii na kontratakujące pododdziały npla.
- 2 bp siłami głównymi walczy na rubieży: /wył/ SĘPOCHÓW, /wył/ RUDZIENKO nacierając 6 kp. W drugim rzucie posiada 5 kp, którą zamierza wprowadzić do walki na kierunku: SĘPOCHÓW, STARA WIEŚ /7131/. Batalion posiada ok. 75% stanu osobowego i sprzętu.
- 3 bp we współdziałaniu z kp 54 pz walczy w MIŃSKU MAZOWIECKIM rozbijając siłę ok. kcz 132 bz. 8 kp posiada w nakazanym do ześrodkowania się rejonie m. KĘDZIERAK ok. 2 km płd.wach od MIŃSKA. Batalion ma braki w amunicji strzeleckiej.
- 3 kcz - odwód dcy 55 pz - zatrzymana w marszu, jest w gotowości wejścia do walki. Kompania posiada 11 czołgów i pełne zaopatrzenie w amunicję.
- Reszta pododdziałów pułku - jak w załącznikach do założenia.

III

Na SD 55 pz w rejonie 1 km płn. JÓZEFÓW /7833/ przybył zca dcy 19 DZ ds. liniowych i do 10.00 przekazał zadanie, z którego dcy 55 pz wiadomo:

1. W pasie natarcia 19 DZ prowadzą działania odwrotowe pododdziały 13 BZ organizując obronę na kolejnych dogodnych rubieżach i wykonując kontrataki odwodami dywizji i brygady celem powstrzymania nacierających wojsk.

Dowódca dywizji ocenia, że npl wobec nieosiągnięcia celu kontrataku przez 15 BPanc i 134 bcz, których prawdopodobnym zadaniem było odzyskanie węzła drogowego w MIŃSKU MAZOWIECKIM i odtworzenie przedniego skraju obrony wspólnie z 14 BPanc na rubieży STANISŁAWÓW, WIŚNIEW i dalej na wschód oraz okrążanie sił głównych dywizji, zamierza utrzymać przyczółek na wschodnim brzegu WISŁY celem umożliwienia przeprawy podchodzącym z głębi odwodom. Kontratakujące oddziały wyprowadzić do odwodu i podjąć próbę kolejnego kontrataku na podejściach do rzeki.

Wykryto w rejonach:

- płn. DĄBRÓWKA działa ppanc "Widder";
- m. KARCZEW - pododdział piechoty;
- pld.zach. KARCZEW - sprzęt inżynieryjny;
- m. DYZIN - ok. baterii artylerii;
- las 6 km płn.zach. KONSTANCIN - czołgi, piechota i działa ppanc;
- GÓRA KALWARIA, pododdział żandarmerii w sile ok. kompanii;
- rejon m. ZABIEŻKI /6432/ ześrodkowujące się czołgi;
- na rubieży: KARCZEW, CAŁOWANIE, WARSZOWICE - prace ziemne.

2. Na korzyść dywizji 3 A bronią jądrową:

- niszczy wyrzutnie "S" uderzeniem jądrowym o siłę 40 kt. Na prawo 21 DZ uderzeniem w kierunku: SULEJÓWEK, GÓRASZKA /8419/ we współdziałaniu z 19 DZ okręga i niszczy część sił 2 DPZmot i 5 DPanc /5 BZ i 15 BPanc/.

Linia rozgraniczenia: /wył/ HALINÓW, WIĄZOWNA, /wył/ most /7515/, /wył/ KONSTANCIN, /wył/ PIASECZNO.

Na lewo 20 DZ uderzeniem w kierunku: wsch. KOŁBIEL, OSIECK, pld. JEZIORY rozbija 6 BPanc, odpiera kontratak 14 BPanc i w zadaniu dnia OW opanowuje przyczółek na zach. brzegu WISŁY w rejonie MARYNIN /4913/.

Linia rozgraniczenia: MIŃSK MAZOWIECKI, RUDZIENKO, /wył/ KARPISKA, PODBIEL, SOBIENIE BISKUPIE, /wył/ skrzyżowanie drogi z torem kolejowym /5406/.

3. 19 DZ uderzeniem pcz i pz rozbija siły główne 13 BZ wykonując główne uderzenie w kierunku: GLINIANKA I, SOBIEKURSK i w zadaniu bliższym opanowuje rubież: OTWOCK /7619/, staw /7119/, /wył/ JANÓW /7019/, /wył/ SOBIEKURSK, PODBIEL. Dwoma pułkami, we współdziałaniu z 21 DZ okręża i niszczy siły główne 15 BPanc.
- Rozbija npla na podejściach do WISŁY i wykorzystując działanie taktycznego desantu powietrznego, z marszu forsuje rzekę, rozbija odwody npla na zachodnim brzegu i w zadaniu dnia opanowuje rubież: PIASKI /7012/, 1 km zach. BRZEŃCE, KĄTY, KRZAKI CZAPLINKOWSKIE, KAROLINA, CZERSK w gotowości do natarcia w kierunku: GÓRA KALWARIA, MSZCZONÓW, SKIERNIEWICE.
4. 55 pz z 19 pa, 1 i 3 baplot 19 paplot, kdp i kpont, plsap i ksap, plzab przepraw 19 bsap nacierać w kierunku: CELESTYNÓW, SOBIEKURSK, GÓRA KALWARIA, KRZAKI CZAPLINKOWSKIE. W zadaniu bliższym rozbić siły główne 132 bz nie dopuszczając do ich wycofania w kierunku lasów i opanować rubież: /wył/ POGORZEL, DYŻIN, OSTROWIK, GOZD, STARA WIEŚ. W zadaniu następnym nie dopuścić do organizacji przez npla kolejnych rubieży obronnych w oparciu o kompleks leśny i wyjść na podejście do WISŁY opanowując rubież: /wył/ JANÓW, /wył/ SOBIEKURSK, /wył/ CAŁOWANIE, /wył/ PODBIEL. Nacierając w kierunku GÓRA KALWARIA, KRZAKI CZAPLINKOWSKIE, z marszu sforsować WISŁĘ i opanować rubież: KĄTY, KRZAKI CZAPLINKOWSKIE, KAROLINA, CZERSK w gotowości do dalszego natarcia w kierunku TARCZYN, MSZCZONÓW.
5. Na prawo 19 pcz z bp o 12.30 21.03 wchodzi do walki w kierunku: LIPOWO, JABŁONNA z rubieży: płn. MALCANÓW /8025ac/, 1 km płn. WOLA KARCZEWSKA i w zadaniu bliższym opanowuje rubież: WÓLKA MLĄDZKA, ŚWIERK. W zadaniu następnym opanowuje rubież: wsch. skraj OTWOCKA /7619/, staw /7119/ i rozwijając natarcie z marszu forsuje WISŁĘ w rejonie NADBRZEZ opanowując przyczółek: PIASKI, KAWĘCZYN, BRZEŃCE. Linia rozgraniczenia: /wył/ las /7928d/, /wył/ POGORZEL, most /6919/, /wył/ KĘPA NADBRZESKA, KĄTY.

6. Na lewo 60 pz o 12.30 21.03 wchodzi do walki w kierunku: SUFCZYN, ZABIEŻKI, OSIECK, z rubieży: płn. wsch. KOŁBIEL, wzg. 143,8 /6937/.
Linia rozgraniczenia - jak dywizyjna.
7. 1/61 pz - taktyczny desant powietrzny dywizji o 14.00 21.03 ląduje w rejonie GÓRY KALWARII z zadaniem opanowania mostu drogowego na WIŚLE i utrzymania go do podejścia czołowych pododdziałów 55 pz.
8. 19 drt jest w gotowości do wykonania dwóch uderzeń jądrowych /1x3, 1x20 kt/ na kierunku natarcia i forsowania 55 pz.
9. DGA-19 wspiera natarcie i forsowanie pułku ogniem dwóch dywizjonów.
10. 19 DZ w ramach 3 A osłaniana jest przez 3 prplot małego zasięgu.
1 i 3 b z 19 paplot podporządkowuje się dcy 55 pz do czasu sforsowania WIŚŁY przez główne siły pułku.
11. Lotnictwo myśliwskie osłania forsowanie oddziałów dywizji w czasie forsowania.
W okresie walki na podejściach i forsowania siłami 2 el/lmez wspiera natarcie i forsowanie 55 pz.
Lotnictwo bombowe wykonuje uderzenia na podchodzące z głębi odwody.
Dwa klucze śmigłowców szturmowych obeszwałniają środki ogniowe npla na zach. brzegu WIŚŁY i zwalczają kontratakujące czołgi npla.
12. Wojska inżynieryjne zabezpieczają forsowanie pułku i utrzymanie przyczółka. Miejsce, siły i środki oraz czas forsowania według decyzji dcy 55 pz.
13. SD - las płn. MIŃSK MAZOWIECKI /8639/. Oś przesunięcia: GLINIANKA, GLINA, OTWOCK WIELKI.
WSD na czas forsowania - OSTROWIEC.

IV

Dodatkowo dowódcy 55 pz wiadomo:

1. Zadanie dca 55 pz otrzymał w obecności szefa sztabu i et. ofic. operacyjnego.
2. Decyzje do forsowania meldować o 12.00 21.03.
3. 19 drt jest w gotowości do wykonania dwóch uderzeń według decyzji dcy 55 pz.
4. Wpierające natarcie pułku śmigłowce szturmowe od 11.30 bazują w odległości 40 km od WISŁY i mogą wykonać trzy loty bojowe. Cele i czas określi dca 55 pz.
5. 1/56 pz /bez 3 kp/ po wylądowaniu w rejonie desantowania podporządkowuje się czasowo dcy 55 pz. Rzut transportowy batalionu dołączy w GÓRZE KALWARII.
6. Stan ukompletowania pułku - średnio 80%.
7. Warunki meteorologiczne:
 - Wschód słońca - 5.35.
 - Zachód słońca - 17.50.
 - Wiatr z kierunku pñ.-wech. o prędkości 2-3 m/sek.

V

Praca do wykonania:

1. Przystudiować:

a/ Podręczniki i regulaminy:

- Regulamin walki nr bibl. 010965, str. 160-170;
- Podręcznik "Taktyka ogólna" nr bibl. 012887, str. 196-213;
- Biuletyn informacyjny, nr bibl. 014863, str. 47-50;
- Instrukcja "O przeprawie czołgów pod wodą", nr bibl. 12062;
- Instrukcja "O forsowaniu przeszkód wodnych", nr bibl. 017913.
- skrypt "Zasady organizacji i prowadzenia forsowania przeszkód wodnych przez pułk", nr bibl. 017.

b/ Notatki z wykładu.

c/ Założenie wraz z załącznikami.

2. Do zajęcia nr 1 przygotować:

- a/ Pobrać mapy i wrysować dane uzupełniające z założenia i załączników.

b/ Na podstawie przestudiowanych materiałów być gotowym w roli dowódcy pułku do:

- analizy zadania;
- oceny położenia z wyeksponowaniem charakterystyki WISŁY i przyległego terenu;
- sprecyzowanie i zameldowanie decyzji.

3. Do pozostałych zajęć wytyczne wydadzą wykładowcy przed zajęciami.

Załączniki:

1. Identyfikator npla.
2. Mapa 50 000 "Położenie wojsk własnych i wiadomości o nplu o 10.00 21.03" - magazyn map.
3. Sytuacja OPL o 10.00 21.03.
4. Sytuacja inżynierska o 10.00 21.3.
5. Sytuacja chemiczna o 10.00 21.3.
6. Sytuacja artyleryjska o 10.00 21.3.
7. Sytuacja łączności o 10.00 21.3.
8. Sytuacja tyłowa o 10.00 21.3.
9. Sytuacja polityczno-militarna o 10.00 21.3.
10. Notatka wojskowo-geograficzna.

Wydrukowano w 250 egz.

Egz.nr 1-50 oprac.metod.

Egz.nr 51-250 Bibl.Gł.OZS

Wyk. ppłk Karaś

Druk. OH, dn. 23.2.79r.

Druk. ASG WP nr 093/0437/WW

Kor. Zespół

Egz.nr ...

Załącznik nr 1
do załozenia nr 1

IDENTYFIKATOR NPLA

Korpus	Dywizja	Brygada	Pododdziały	% ukomplet.	Uwagi:
	2 DPZmot	4 BPZmot	41,42,43 bpzmot,44 dappanc, 45 da	70	
		5 BZ	51,52 bz, 53,54 bcz, 55 da, 56 bzmot /skadr./	70	
		34 BPanc	341 bz, 342,343,344 bcz, 345 da		
3 KA		13 BZ	135, ? bz, 134 bcz, 135 da,137 bzapas	50	134 bcz - 70% ukomp.
	5 DPanc	6 BPanc	62 ?, 63,64 bcz, 65 da, 67 bzapas	50	
		15 BPanc	152 bz, 153 ?, ? bcz,155 da,157 bzapas	50	
	12 DPanc	?	?		
	17 DPZmot	49 BPZmot	491,492,493 bpzmot, 494 dappanc,495 da	80	514 bcz - 71 czołgów średn. 17 br - 28 czołgów śred.
		50 BPZmot	501,502, ? bpzmot,504 deppanc,505 da	80	
		51 BZ	512,513 bz, 514 bcz, 515 da	80	

OPRACOWAŁ :

ppik dypl. Roman KARAS

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O W P

~~T A J N E~~

Egz. nr ...

Załącznik nr 3 do załozenia
nr 1 z TO

Rok szkolny 1978/1979

DLA NAUCZYCIELI AKADEMI-
CKICH I SŁUCHACZY

SYTUACJA OPL O 10.00 21.3
do ćwiczenia głównego nr 103/G

TEMAT: NATARCIE PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO Z FORSOWANIEM
PRZESZKODY WODNEJ

W A R S Z A W A

luty

1979 r.

SYTUACJA POWIETRZNA I OPL NA 10.00 21.3

Z zarządzenia o OPL 19 DZ i meldunków otrzymanych od podwładnych, szefowi OPL 55 pz wiadomo:

1. W pasie natarcia dywizji oddziały przeciwnika wspierać będzie taktyczne lotnictwo myśliwskie w sile do dwóch eskadr oraz około klucza śmigłowców szturmowych. Prawdopodobnie głównymi obiektami uderzeń będą 55 pz i 19 pcz zwłaszcza w czasie forsowania WISŁY.

Z dotychczasowych działań wiadomo:

- samoloty RF-4E wykonywały loty na kierunku GRÓJEC, MIŃSK-MAZ. prowadząc rozpoznanie z małych i średnich wysokości;
- samoloty taktycznego lotnictwa myśliwskiego wykonywały uderzenia na kolumny wojsk, pododdziały forsujące ŚWIDER oraz artylerię samolotami F-104G i F-4 z małych i średnich wysokości stosując klasyczne środki rażenia.
- śmigłowce Bo-105 atakowały pododdziały czołgów rakietami HOT.

Stwierdzono działanie grup pozorujących i obezwładniających pododdziały przeciwlotnicze oraz stosowanie zakłóceń radiolokacyjnych.

Główny kierunek nalotu i rozpoznania lotnictwa przeciwnika - zachodni.

19 DZ osłaniana jest przez lotnictwo myśliwskie i 3 prplot małego zasięgu. Lotnictwo myśliwskie od 13.30 21.3 przez około 4 godziny będzie dyżurować w powietrzu w składzie klucza MiG-21 na wysokości 4000-5000 m w rejonie płn. MIŃSK-MAZ. Najbliższe stanowiska ogniowe 3 prplot w rejonach: 3 km pld. STANISŁAWÓW /9537/, pld. JANÓW /8445/.

Planowane rejony SO brplot w rejonach: zach. las /8730/, DZIECHOWIEC /8024/, 1,5 km płn. zach. CZEKÓWKA /6830/, płn. KARCZEW, 1 km pld. wsch. SOBIEKURSK /6519/, 1,3 bateria z 19 paplot, które znajdują się w marszu czołem /8536b/ podporządkowuje się dowódcy 55 pz do czasu podejścia pozostałych sił paplot do WISŁY.

Rejon SO bplot 56 pz pld. las /8129/, plplot bp 59 pz 1,5 km płn. RUDNO /7334/.

RSWP-191 rozwinięta w rejonie 1,5 km płn. zach. ŁAMIENIE/8034/ i przekazuje informacje o sytuacji powietrznej na częstotliwości 24500/26500 kHz.

Planowane rejony rozwinięcia RSWP - 19 DZ: zach. OSTROWIK /7328/, 1 km wsch. OSTROWIEC /6718/.

Dane dodatkowe:

1. Bateria przeciwlotnicza bez plutonu znajduje się na SO w rejonie kol. DOBRZYNIĘC /7431/, zespół ogniowy w marszu i czołem m. JĘDRZEJNIK /8032/. Bateria posiada 1,0 jo amunicji artyleryjskiej i 14 rakiet. Pluton przeciwlotniczy 1 bp na SO w rejonie płn. CZARNÓWKA /7829/. Posiada 0,9 jo amunicji artyleryjskiej i 6 rakiet. Pluton przeciwlotniczy 2 bp na SO w rejonie 1,5 km płn. zach. RUDZIENKO /7533/. Posiada 1 jo amunicji artyleryjskiej i 5 rakiet. Pluton przeciwlotniczy 3 bp na SO w rejonie pkt 152,0 /8236/ posiada 1 jo amunicji artyleryjskiej i 7 rakiet. Baterie 19 paplot posiadają po 0,9 jo amunicji.
2. Dla potrzeb grupy przeciwlotniczej wydzielona została jedna RSWP-19 DZ.
3. Współdziałanie pododdziałów przeciwlotniczych z lotnictwem myśliwskim - wg dotychczasowych zasad.
4. Sygnały - dotychczas obowiązujące.

PRACA DO WYKONANIA:

PRZESTUDIOWAĆ:

- założenie główne;
- myśl wojskową nr 4/76, nr bibl. 018177, s. 60-65;
- zeszyt naukowy nr 2/76, nr bibl. 0305, s. 11-104;
- podręcznik OPL cz. II, nr bibl. 017398, s. 106-120;
- być gotowym na zajęciu nr 3 do prowadzenia w roli szefa OPL pułku /dowódcy grupy przeciwlotniczej/ analizy przedsięwzięć wchodzących w zakres organizacji i kierowania grupą przeciwlotniczą.

OPRACOWAŁ
ST. WYKŁADOWCA KATEDRY TWOPL

płk dypł. K. SZYMAŃSKI

~~XXXXXXXXXX~~
Egz.nr ...

Załącznik nr 4 do założeń
nr 1 z taktyki ogólnej
Rok akademicki 1978/1979
DLA NAUCZYCIELI AKADEMI-
CKICH I SŁUCHACZY

SYTUACJA INŻYNIERYJNA
do ćwiczenia głównego nr 103/6

TEMAT: NATARCIE pz Z FORSOWANIEM PRZESZKODY WODNEJ

SYTUACJA INŻYNIERYJNA NA 10.00 21.3

I

Położenie pododdziałów inżynierskich 55 pz oraz nieprzyjaciela - jak mapa z sytuacją do założenia z TO.

II

Na SD 55 pz przybył z-ca d-cy 19 DZ ds. liniowych i do 10.00 21.3 przekazał d-cy 55 pz zadanie oraz wręczył zarządzenie zabezpieczenia inżynierskiego 19 DZ.

Z powyższych danych oraz z meldunków d-ców podległych pododdziałów wojsk inżynierskich, jak również uzyskanych wiadomości z innych źródeł szefowi saperów 55 pz wiadomo:

1. Pododdziały nieprzyjaciela stawiają opór na kolejno doraźnie organizowanych rubieżach obrony. Stwierdzono zakładanie zapór minowych ppanc sposobem pośpiesznym z min DM-11 na rubieży rz. ŚWIDER, płn. KRUSZOWIEC /7629/ oraz 1 km zachód SĘPÓCHOW /7331/. Na rubieży: KARCZEW /7218/, CAŁOWANIE/6421/, WARSZAWICE /6021/ stwierdzono rozpoczęcie prac fortyfikacyjnych za pomocą maszyn inżynierskich i materiału wybuchowego.
2. W celu zabezpieczenia pod względem inżynierskim forsowania WISŁY na okres forsowania 55 pz został wzmocniony:
 - kdp z bsap 19 DZ;
 - kpont z bsap 19 DZ;
 - plsap ksap bsap 19 DZ;
 - plutonem zabezpieczenia przepraw kt bsap 19 DZ.
3. Dotychczasowy podział i wykorzystanie pododdziałów wojsk inżynierskich jest następujący:
 - pl sap 55 ksap:
 - a/ pierwsza drużyna sap. działa w ugrupowaniu 1 bp w składzie OT;
 - b/ druga drużyna sap działa w ugrupowaniu 2 bp w składzie OT;
 - c/ trzecia drużyna sap. i drużyna przewozu trałów w OInż;
 - plid - jako OZR 55 pz utrzymuje drogę pułkową RZAKTA/7831/, CZARNÓWKA STARA /7730/. Grupa mostowa w gotowości do ułożenia mostu SMT na rz. ŚWIDER;
 - drrinz działa w składzie PR pułku.

4. Pododdziały inżynieryjne przydzielone znajdują się w następującym położeniu:

a/ kdp 19 bsap w marszu zatrzymana czołem NIEDZIAŁKA STARA /8641/;

b/ kpont 19 bsap zatrzymana czołem koł. MISTÓW /8842/;

c/ pl. zabezpieczenia przepraw kt 19 bsap i plsap 1 komp. 1/3 ABSap zatrzymane na drodze czołem MISTÓW /8942/.

5. Straty w ludziach i sprzęcie:

a/ w plsap ksap 55 pz dwóch żołnierzy porażonych;

b/ zniszczony: 1 PTS, 2 samochody w plid;

1 traź KMT-4.

6. Stan środków inżynieryjnych w pododdziałach pułku przedstawiono w poniższej tabeli:

Środki inżynieryjne	J.m.	bp	ksap	plid	tyły pułku
ŁWD	kpl.	6	6	-	-
Ładunki UZ-2	kpl.	-	75	-	40
Miny panc	szt.	-	70	-	150
Materiał. wybuchowy	kg	-	200	100	500
Traź KMT-5	szt.	3	-	-	-
Traź KMT-4	szt.	5	-	-	-
Most SMT	szt.	-	-	2	-
Most BLG	szt.	3	-	-	-
USCz-55	szt.	3	-	-	-
Spycharka BAT	szt.	-	-	1	-

III

WIADOMOŚCI DODATKOWE

1. IPR dywizji działający w składzie SPR 19 DZ otrzymał zadanie rozpoznania WISŁY na odcinku forsowania 55 pz oraz sprawdzenie posiadanych danych o WIŚLE i terenie.

2. Charakterystykę WISŁY na odcinku KOSUMCE - KĘPA NADBRZESKA według danych z rozpoznania i opisów wojskowo-geograficznych przedstawiono w poniższej tabeli:

Miejscowość	Szer. /w m/	Głęb. /w m/	Szybkość prądu /m/sek./	Rodzaj dna
KOSUMCE	600	4	0,6	piaszczyste
GÓRA KALWARIA	600	5	0,6	piaszczyste
KĘPA PIJARSKA	550	5	0,6	piaszczyste

W powyższych rejonach istnieją warunki do urządzenia przepraw desantowych i promowych /dla celów szkoleniowych przyjmuje się możliwość urządzenia przeprawy czołgów pod wodą w rejonie KOSUMCE /6117/.

IV

PRACA DO WYKONANIA:

Do zajęcia nr 2:

W roli szefa saperów 55 pz przygotować się do omówienia następujących problemów:

1. Przeprowadzić analizę otrzymanego zadania oraz inżynierską ocenę położenia.
2. Określić sposoby i możliwości urządzenia przepraw na odcinku forsowania 55 pz oraz wykorzystanie sił i środków inżynierskich.
3. Przygotować meldunek dla d-cy pułku o sposobie zabezpieczenia inżynierskiego natarcia pułku z forsowaniem WISŁY.

DO ZAJĘCIA NR 8:

W roli szefa saperów 55 pz przygotować się do omówienia następujących problemów:

1. Sposobu urządzenia i utrzymania przepraw dla pz oraz ich graficznego przedstawienia na mapie.

2. Organizacji służby porządkowo-ochronnej ponadto opracować w formie tabelarycznej skład i zadania organów służby porządkowo-ochronnej na odcinku forsowania WISŁY przez 55 pz wg poniższego wzoru:

Rodzaj i skład organów służby porządkowo-ochronnej	Miejsce rozmieszczenia organu	Wyposażenie	Terminy pełnienia służby	Stopień, nazwisko, ta dcy organu	Kryptonim

LITERATURA:

- "Instrukcja o forsowaniu przeszkód wodnych", nr bibl. 017913.
- Podręcznik "Działanie oddziałów i pododdziałów wojsk inżynierskich w zasadniczych rodzajach walki", nr bibl. 016229.

Znać dane taktyczno-techniczne środków desantowo-przeprawowych oraz organizację przepraw desantowych, promowych i czołgów pod wodą.

OPRACOWAŁ
ADIUNKT KATEDRY TWInż.

/-/ ppłk St. MROCZEK

~~TAJNE~~

Egz.nr ...

Załącznik nr 5 do załozenia
nr 1/TO z taktyki ogólnej

Rok szkolny 1978/1979

DLA NAUCZYCIELI AKADEMICKICH
I SŁUCHACZY

SYTUACJA CHEMICZNA NA 10.00 21.3
do ćwiczenia głównego nr 103/G

TEMAT: „NATARCIE PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO Z FORSOWANIEM
PRZESZKODY WODNEJ”

I

Do 10.00 21.3 szef zabezpieczenia chemicznego został zapoznany z zadaniem pułku oraz otrzymał wytyczne do przygotowania danych do decyzji.

Meldowanie danych dowódcy pułku o godzinie 11.10.

W wytycznych dowódca polecił:

- przedstawić możliwości wykorzystania dymów na przeprawach;
- zorganizowanie obserwacji skażeń i rozpoznania anemometrycznego na przeprawach.

II

DANE DODATKOWE:

1/ Warunki meteorologiczne na 21.3:

a/ w przyziemnych warstwach atmosfery:

$$t_{p50} = +10^{\circ}\text{C};$$

$$t_{p200} = +10^{\circ}\text{C};$$

$$t_g = +8^{\circ}\text{C}.$$

Wiatry północno-wschodnie o prędkości 4-5 m/sek.

Zachmurzenie 6/10.

- 2/ Brakującą ilość sprzętu i środków dymnych na zapotrzebowanie pułku dywizja dostarczy do PPG do godz. 13.00.
- 3/ Do 3 bzs dołączy samochód ciężarowy z ładunkiem 50 świec BDSz.
- 4/ W każdym plutonie czołgów znajduje się jedna wielolufowa wyrzutnia pocisków dymnych, która jest zamontowana na wieży. Wyrzutnia posiada 8 luf. Czas dymienia pocisku dymnego - 1 minuta.

III

PRACA DO WYKONANIA:

1. Przystudiować:

- Podręcznik "Użycie środków dymnych w działaniach bojowych wojsk", nr bibl. PF-423, s. 110-117, 150-159, 172-179;
- Informator "Vademecum wojsk chemicznych", nr bibl. 016120 rozdział XII.

2. Być gotowym do:

- analizy zadania i kalkulacji czasu;
- oceny przeszkody wodnej i warunków atmosferycznych pod względem możliwości użycia dymów;
- oceny możliwości i celowości zastosowania dymów podczas forsowania WISŁY;
- opracowania meldunku szefa zabezpieczenia chemicznego w zakresie wykorzystania zasłon dymnych.

Załącznik nr 1 - Plan wykonywania zasłon dymnych dla zabezpieczenia forsowania.

OPRACOWAŁ
ST. ASYSTENT KATEDRY TWChem.
mjr dypl. J. ŁABĘDZKI

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

~~T A J N E~~

Egz.nr...

Załącznik nr. 6 do założenia
nr 1

DLA NAUCZYCIELI AKADEMICKICH
I SŁUCHACZY

SYTUACJA ARTYLERYJSKA
na 10.00 21.3

do ćwiczenia głównego nr 103/G

SYTUACJA ARTYLERYJSKA
na godz. 10.00 21.3

1. Natarcie 55 pz wspiera 19 pa wyznaczony jako PGA-55.
O godz. 10.00 pododdziały pułku znajdują się w następującym położeniu:
 - 1/19 pa przegrupowuje się do rejonu nowych SO. Czoło kolumny dywizjonu na szosie 1 km pld. STOJADŁA /8436/. Dywizjon posiada 16 haubic i 0,45 jo;
 - 2/19 pa osiągnął gotowość ogniową w rejonie nowych SO grupy: JÓZEFÓW /7838/, RZAKTA, /wył/ RZAKTA /mała/. Dywizjon posiada 14 haubic i 0,4 jo;
 - 3/19 pa w marszu do rejonu nowych SO, czołem kolumny w RZAKTA /7831/. Dywizjon wspiera natarcie 1 bp. Straty dywizjonu: 3 działa. Dywizjon posiada pełne zapasy ruchome amunicji.
2. Bateria przeciwpancerna pułku w marszu na rubież ogniową pln.-zach. GLINIANKA II /8029/. Bateria posiada pełne zapasy ruchome.
Bateria haubic przydzielona do 3 bp znajduje się na SO pld. ARYŃÓW /8637/. Bateria posiada 5 haubic i 0,35 jo.
3. 19 drt w okresie podchodzenia 55 pz do WISŁY jest w gotowości do wykonania uderzenia jądrowego o mocy 10kt. Obiekt i czas uderzenia /w celach szkoleniowych/ sprecyzuje dowódca pułku.
Natarcie pułku wspiera 3/1 ABAA z limitem 0,5 jo.
DGA-19 dwoma dywizjonami jest w gotowości do wsparcia wejścia i działania OW 55 pz.
4. W związku z przewidywanym forsowaniem WISŁY do godz. 10.30 21.3 należy złożyć do sztabu dywizji zapotrzebowanie na dodatkowe limity amunicji z podaniem czasu i miejsca dowozu.

OPRACOWAŁ

mjr S. OLSZEWSKI

SPRAWDZIŁ

płk T. RISS

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

~~SECRET~~
Egz.nr.....

Załącznik nr 7 do załozenia
nr 1 z taktyki ogólnej

Rok akademicki 1978/1979

DLA NAUCZYCIELI AKADEMICKICH
I SŁUCHACZY

SYTUACJA ŁĄCZNOŚCI

do ćwiczenia głównego nr 103/G

TEMAT: „NATARCIE PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO Z FORSOWANIEM
PRZESZKODY WODNEJ”

W A R S Z A W A

- luty -

1979 r.

I

1. O godz. 10.00 21.3 kompania łączności 55 pz /bez sił i środków wydzielonych na SDO i KSD pułku/ została zatrzymana w marszu czołem las /7933/, skąd zapewnia łączność radiową i wojskowej poczty polowej sztabowi pułku.
2. Na SDO dowódcy pułku w rejonie bezimienne wzg. /7731cd/ znajdują się: wóz dowodzenia R-3M dowódcy, wóz dowodzenia RD-115 i szefa artylerii i wóz dowodzenia R-5 starszego oficera rozpoznania pułku.
3. W kolumnie KSD pułku w rejonie las /8943/ znajdują się następujące siły i środki z kompanii łączności:
 - radiostacja R-118 BMZ z etatową obsługą;
 - wóz dowodzenia R-2 z etatową obsługą;
 - łącznica telefoniczna ŁP-10MR;
 - 5 aparatów telefonicznych TAP-67;
 - 3 km kabla PKL-2;
 - 3 radiotelefonistów z drużyny radiotelefonicznej.Obowiązki szefa węzła łączności KSD pułku pełni dowódca radiostacji R-118 BMZ.
4. W dotychczasowych działaniach bojowych kompania łączności i pododdziały pułku poniosły następujące straty oraz posiadają uszkodzony sprzęt łączności:
 - a/ kompania łączności 55 pz:
 - uszkodzony odbiornik radiowy R-311 w radiostacji R-118K;
 - uszkodzona radiostacja R-112 w WD R-2 szefa sztabu pułku;
 - zniszczone 6 aparatów telefonicznych TAP-67;
 - zniszczone 4 km kabla PKL-2;
 - uszkodzony maszt antenowy K-1 aparatu RWŁ-1M;
 - uszkodzony samochód osobowo-terenowy z drużyny wojskowej poczty polowej;
 - porażonych 3 radiotelefonistów z plutonu dowodzenia;
 - b/ pluton łączności 1 bpzmot:
 - uszkodzona radiostacja R-105 z WD R-2;
 - c/ pluton łączności 2 bpzmot:
 - uszkodzona radiostacja R-112 z WD R-2;
 - d/ pluton łączności 3 bpzmot:
 - zniszczona radiostacja R-107.

II

Na godz. 10.00 21.3 łączność 55 pz zorganizowana jest w następujący sposób:

a/ Z przełożonym:

Radiowa:

- w sieciach radiowych KF i UKF dowódcy 19 DZ /radiostacje R-130 i R-111/;
- w sieciach radiowych KF i UKF sztabu 19 DZ /radiostacje R-118 i R-105PM/;
- w sieci radiowej współdziałania 19 DZ /radiostacja R-107/;
- w sieci radiowej KF rozpoznania 19 DZ /radiostacja R-130/;
- w sieci radiowej taktycznego rozpoznania powietrznego A odbiornik radiowy R-870/;
- w sieci radiowej szefa OPL 19 DZ /radiostacja R-123/;
- w sieci radiowej wskazywania celów RSWP 19 DZ /radiostacja R-123/;
- w sieci radiowej ostrzegania 19 DZ /odbiornik radiowy R-323/;
- w sieci radiowej KF kwatermistrza 19 DZ /radiostacje R-118/.

Radiotelefoniczna:

- w systemie abonenckim 19 DZ /radiotelefony K-1/.

Radioliniowa:

- na kierunku radioliniowym pomiędzy SD 19 DZ i SD 55 pz w dwóch kanałach telefonicznych /jeden utajniony/ i jednym telegraficznym. O godz. 10.00 21.3 łączność ta nie jest utrzymywana.

Wojskowej poczty polowej:

- na kierunku pomiędzy SD 19 DZ i SD 55 pz za pomocą śmigłowca i samochodu osobowo-terenowego.

b/ Z podwładnymi:

Radiowa:

- w sieciach radiowych dowódcy sztabu, starszego oficera rozpoznania, szefa OPL, szefa saperów, szefa zabezpieczenia chemicznego, kwatermistrza, szefa służb technicznych i regulacji ruchu. Czynna jest także częstotliwość dyżurnego odbioru, a podczas przesuwania SD pułku uruchamia się sieć radiową kolumny SD.

Środkami wojskowej poczty polowej:

- z batalionami I rzutu na kierunkach, z pozostałymi elementami ugrupowania bojowego pułku - po drodze okrężnej za pomocą samochodu osobowo-terenowego i motocykli.

Przewodowa:

- rozwijana jest tylko na SD i KSD 55 pz podczas ich pracy na postoju.

III

Z wytycznych szefa łączności 19 DZ szefowi łączności 55 pz wiadomo:

- na okres forsowania przeszkody wodnej przez 19 DZ i jej oddziały sztab dywizji uruchamia sieć radiową UKF szefa saperów 19 DZ w składzie: szef saperów 19 DZ, szefowie saperów pz i pcz dywizji, oraz odwód środków przeprawowych. Dane radiowe do pracy tej sieci zostały dostarczone szefowi łączności 55 pz wcześniej wraz z pozostałymi tabelami danych radiowych;
- w organizacji systemu łączności 19 DZ nie wprowadza się żadnych zmian;
- łączność 55 pz na okres forsowania WISŁY zorganizować zgodnie z wytycznymi szefa sztabu pułku.

Dane dodatkowe:

- a/ Podczas działań 55 pz w dniu dzisiejszym nieprzyjaciel okresowo zakłócał sieci radiowe KF i UKF dowódcy i sztabu 19 DZ i sieci dowódcy pułku.
- b/ Bojowe wozy piechoty, czołgi i środki przeprawowe wojsk inżynierskich wyposażone są w radiostacje R-123.
- c/ W kompanii łączności pułku znajduje się przydzielona czołówka warsztatów łączności z batalionu remontowego 19 DZ.
- d/ W pododdziałach wojsk inżynierskich /kdp, kpont i plutonie zabezpieczenia przepraw/ znajduje się łącznie 6 radiostacji R-107 i 12 radiostacji R-126.

IV

PRACA DO WYKONANIA:

1. Dokonać oceny potrzeb i możliwości zapewnienia łączności 55 pz w okresie forsowania przeszkody wodnej.

2. Na pobranym z biblioteki szkoleniowej druku opracować schemat łączności radiowej 55 pz na okres forsowania.
3. Pobrać z biblioteki szkoleniowej kalkę techniczną, na którą wrysować organizowane przeprawy na odcinku forsowania 55 pz, SDO dowódcy, SD 55 pz i WSD /SD/ 19 DZ.
Być gotowym do opracowania w czasie zajęć schematu łączności radioliniowej i przewodowej na okres forsowania WISŁY przez 55 pz.

LITERATURA:

1. Podręcznik łącznościowca cz. XII "Organizacja łączności na szczeblach taktycznych", rozdział X pkt 4, nr bibl. 013152.
2. Skrypt ASG "Organizacja łączności wojsk inżynierskich na szczeblu armii, dywizji i pułku", rozdział V pkt 2, nr bibl. 020088.

OPRACOWAŁ

/-/ mjr dypł. J. MAZURKIEWICZ

SPRAWDZIŁ

KIEROWNIK ZESPOŁU TAKTYCZNEGO

/-/ płk dr Józef MACKIEWICZ

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

~~XXXXXXXXXX~~
Egz.nr ...

Załącznik nr 8 do załozenia
nr 1 z TO

Rok akademicki 1978/1979

DLA NAUCZYCIELI AKADEMICKICH
I SŁUCHACZY

SYTUACJA TYŁOWA NA 10.00
~~do ćwiczenia głównego nr 103/G~~

TEMAT: „NATARCIE PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO
Z FORSOWANIEM PRZESZKODY WODNEJ”

W A R S Z A W A

- luty -

1979 r.

SYTUACJA TYŁOWA 55 pz NA 10.00 21.3

I

1. Rozmieszczenie pododdziałów tyłowych pułku:

- KSD z kzaop i pozostałością krem w marszu czołem skraj lasu /8943/;
- km w marszu do nowego rejonu rozwinięcia /dla celów szkoleniowych nie podaje się/ czołem 1 km płd.-wsch. DŁUŻKA /8840/;
- GRE prowadzi remont sprzętu w lesie płn. ZAMIENIE /8035/.

Pułkowa droga dowozu i ewakuacji:

ŁAZISKA /9044/ - LEONTYNA /8840/.

R o k a d a:

CHROŚLA /8433/ - MALISZEW /7935/.

2. Sytuacja materiałowa

55 pz wszedł do walki z pełnymi zapasami ruchomymi środków materiałowych. W wyniku prowadzonych działań nastąpiło duże zużycie amunicji, szczególnie w 2 i 3 bp. Nastąpiło częściowe uzupełnienie amunicji z kzaop. Dotychczas nie uzupełniano paliwa w pododdziałach.

3. Sytuacja medyczna

W pododdziałach pułku znajduje się 46 porażonych do ewakuacji. Z tego w poszczególnych bpm:

1 bp - 13 porażonych;

2 bp - 7 porażonych;

3 bp - 16 porażonych;

w pozostałych - 10 porażonych.

Transport sanitarny km został skierowany do ewakuacji porażonych z bpm.

W pododdziałach przeszkolono stan osobowy w zakresie udzielania pierwszej pomocy medycznej ze szczególnym uwzględnieniem ratowania tonących na przeszkodzie wodnej.

W km zużyto środków medycznych w ilości 30% stanu zapasów.

4. Sytuacja techniczna

a/ Stan amunicji

W poszczególnych pododdziałach stan amunicji wynosi:

- w 1 i 2 bp średnio 90% stanu zapasów;
- w 3 bp 75% stanu zapasów z wyjątkiem am. strzel., której stan wynosi 50% zapasów;
- w bcz 70% zapasów w tym w 3 kcz pełny stan amunicji. Stan amunicji strzeleckiej, pokładowej, artyleryjskiej i czołgowej w kzaopatrzenia wynosi 0,1 jo.

b/ Wozy bojowe pułku posiadają zapas przebiegu kilometrów:

- czołgi - 4000 km;
- BWP - 4500 km;
- transportery opancerzone - 7000 km.

c/ Krem wydzieliła ze swego składu pułkową GRE oraz wzmocniła ciągnikami WZT-1 GRE 1 i 2 bp.

d/ Straty w sprzęcie technicznym w pułku wynoszą:

- BWP - 17 w tym 8 w zakresie RB;
- czołgów - 6 w tym 2 w zakresie RB;
- transporterów - 3 w tym 1 w zakresie RB;
- samochodów - 12 w tym 4 w zakresie RB.

Aktualny stan sprawnego sprzętu przedstawia załącznik nr 1 do sytuacji tyłowej.

II

Z zarządzenia kwatermistrzowskiego i technicznego dywizji kwatermistrzowi, szefowi służb technicznych i st. lekarzowi 55 pz wiadomo:

1. Rozmieszczenie tyłów dywizji:

- bzaop z KSD w rejonie zach. KAŁUSZYN;
- 35 mbw w m. WÓLKA CZARNOGŁOWSKA /9650/;
- PZUS-1 w DOBRE STARE /9946/;
- GRE-2 działa na kierunku: STOJADŁA /8436/ - BOREK CZER- NIŃSKI /9040/.

Kolejne rozmieszczenie planuje się:

- bzaop z KSD w rejonie: RZAKTA /7831/, GRĘBISZEW /7735/, ZAMIENIE;
- DPM od 17.00 21.3 pld. CELESTYNÓW /7028/;
- PZUS-2 w zakładach metalowych w m. STOJADŁA /8436/ od 13.00;
- PZUS-3 w m. OSTRÓW od 18.00;

- MPP w m. KĘPA GLINIECKA /6316/ od 17.00.

2. Dywizyjna droga dowozu i ewakuacji:

KALUSZYN - STANISŁAWÓW z przedłużeniem w kierunku ZAMIENIE - GÓRA KALWARIA.

R o k a d y:

Nr 1 - RYNIA /1606/ - DOBRE /9946/ - WÓLKA CZARNOGŁOWSKA /9650/.

Nr 2 - STANISŁAWÓW /9638/ - MISTÓW /8842/, kolejna RADIÓWEK /8020/ - OSTRÓW /7426 / - CELESTYNÓW.

3. Planowany uprzednio na 12.00 dowóz środków materiałowych został przyśpieszony i zostanie zrealizowany o 10.30 celem uzupełnienia zapasów amunicji do pełnych stanów.

Kolejne uzupełnienie planuje się w godzinach nocnych po sforsowaniu rz. WISŁY wg potrzeb.

Zezwala się na spożycie 1/3 rdz. "S".

4. Pododdziałom medycznym przydziela się dodatkowe ilości zaopatrzenia mundurowego w wysokości:

- 50 szt. kocy;
- 30 szt. mundurów;
- 10 szt. płaszczy.

Do ewakuacji porażonych z 55 pz dywizja wydziela dodatkowo do rubieży WISŁY 5 samochodów sanitarnych.

5. Pułk własnymi siłami organizuje zabezpieczenie przeprawy czołgów pod wodą.

6. M e l d u n k i:

- o uzupełnieniu środków materiałowych - natychmiast;
- o większych stratach w tyłach - natychmiast;
- o przesunięciu tyłów na przyczółek - natychmiast;
- o stanie tyłów na 18.00 do godz. 20.00.

III

Dane dodatkowe:

1. Przydzielone pułkowi pododdziały przybędą z pełnymi zapasami środków materiałowych.

2. MPP - może przyjąć i udzielić pomocy przedlekarskiej 120 porażonym, ponadto posiada trzy drużyny załadowczo-wyładowcze /każda po 4 żołnierzy/, oraz 3 samochody sanitarne.
3. Pułkowi przydziela się 1 grupę chirurgiczną od godz. 11.00.

Praca do wykonania przez słuchaczy:

Do zajęcia nr 9:

Przestudiować polecaną literaturę, wrysować na mapę dane z założenia i zaproponować rejon rozmieszczenia tyłów - stosownie do decyzji dowódcy na aktualną sytuację oraz na opanowanym przyczółku.

W roli szefa służb technicznych być gotowym do przedstawienia głównych zadań zabezpieczenia technicznego w zakresie przygotowania sprzętu, oraz sposobu zabezpieczenia technicznego forsowania.

W notatkach opracować meldunek szefa służb technicznych.

Czas referowania - 10 minut.

Do zajęcia nr 10:

W roli st. lekarza pułku przedstawić główne zadania w zakresie przygotowania pododdziałów medycznych do zabezpieczenia forsowania oraz sposób ich działania na przeszkodzie wodnej.

W notatkach opracować meldunek st. lekarza.

Czas referowania - 5 minut.

Do zajęcia nr 11:

W oparciu o literaturę i wnioski z przebiegu poprzednich zajęć przygotować w roli kwatermistrza propozycję podziału tyłów na przeprawę /dane do grafiku forsowania/, oraz umieć uzasadnić proponowane rozwiązanie.

Dane w formie meldunku opracować w notatkach.

Czas referowania - 10 minut.

Na mapie przedstawić część graficzną organizacji tyłów.

LITERATURA:

1. Instrukcja o organizacji i pracy tyłów taktycznych, s. 112-114 /nr bibl. PF-13031/.
2. Instrukcja o forsowaniu przeszkód wodnych, s. 47-48 /nr bibl. 017913/.

3. Instrukcja o zabezpieczeniu medycznym ZT /oddziału/ w czasie wojny, s. 137-139 /nr bibl. 018080/.
4. Instrukcja czołg średni T-55U i T-55M, s. 543-548 /nr bibl. PF-18191/.
5. Zbiór prac akademii 1/50, s. 157-160 /nr bibl. 014678/.

Załącznik nr 1 - Wykaz ludzi i sprawnego sprzętu 55 pz.

OPRACOWAŁ
WYKŁADOWCA KATEDRY TAKTYKI TYŁÓW
/-/ kmdr ppor. dypl. R. CZYŻ

Załącznik nr 1
do sytywacji tyżowej
T A J N E
Egz. nr...

WYKAZ LUDZI I SPRAWNEGO SPRZĘTU 55 pz NA GODZ. 10.00 21.3

Nazwa pododdziału	Ludzie	BWP	Czołgi	BRDM	WD "R"	WZT-1	BAT	Samobieżna hb 122 mm	120 mm moźdz.	PK	ZU-23-2	SW1	9-2	Osobow- teren.	Cieżarowa- terenowy	Cieżgnik samochodowy	Samochód specjalny	Samochód sanitarny	Przyczepy	Motocykle	Kuchnie	Rdat. KF	RWH	SMT	BLG	IRS
1 batalion piechoty	297	22			1	1			4		2		4		9	6	1	1	1	1	3					
2 batalion piechoty	317	24			1	1			5		2		4		10	7	1	1	1	1	3					
3 batalion piechoty	336	26			1	1			5		2		4		11	7	1	1	1	1	3					
Batalion czołgów	153		32											1	4						1					
Bateria haubic	50			1				5						1	3											
Bateria plot.	52			3							5	3		2	1	5	2									
Bateria ppanc	29			5	3					5				1	4											
Kompania rozpoznania	30			8											1											
Kompania saperów	62			1			1								12		2		3					2	2	
Kompania łączności	53				3									2	4	6	6	1	2	1	2	1				
Pluton ochrony i reg. ruchu	19													4	1	2	2		1	3						
Pluton chemiczny	18			3													3									3
Kzospatrzenia	82			1x	1x									1	39	7	7	19	3	1x						
Kompania medyczna	19														2		1	4			1					
Kompania remontowa	81					4								1	4	16	16		2							

x przydzielone z kłęczn. i plchem.

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

~~SECRET~~
Egz.nr...

Załącznik nr 9 do zało-
żenia nr 1 z taktyki
ogólnej

Rok szkolny 1978/79

DLA NAUCZYCIELI AKADEMI-
CKICH I SŁUCHACZY

SYTUACJA POLITYCZNO-MILITARNA
do ćwiczenia głównego nr 103/G

TEMAT: "NATARCIE PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO Z FORSOWANIEM
PRZESZKODY WODNEJ"

WARSZAWA

- luty -

1979 r.

I. SYTUACJA POLITYCZNO-MILITARNA

W ostatnim czasie w państwach imperialistycznych nasilono ilość ćwiczeń oraz demonstrowano siłę militarną NATO na przedpolach obszarów państw U.W. W działalności propagandowej państwa NATO siały psychozę zagrożenia ze strony państw U.W. Ta ciągła eskalacja propagandowo-militarna służyła przygotowaniom do rozpoczęcia i prowadzenia agresywnych działań wojennych. Pod pozorem ćwiczeń państwa NATO dokonały podstępnej agresji przeciwko NRD i POLSCE. W środkach masowego przekazu państw NATO oskarża się ZSRR o spowodowanie i rozpoczęcie wojny oraz sparaliżowanie dotychczasowych rzekomo pokojowych dążeń USA i ich sojuszników. Ze szczególną siłą eksponuje się wolę "zjednoczenia" NIEMIEC. Parlament RFN podjął uchwałę o przewyżczeniu rozbitcia NIEMIEC i ustanowienia BERLINA stolicą kraju. Ponadto uchwalono amnestię dla zbrodniarzy wojennych oraz ustanowiono odznaczenia państwowe "za działalność w ruchu wypędzonych". We wszystkich państwach NATO ogłoszono powszechną mobilizację. W propagandzie na plan pierwszy wysunięto hasło o "zagrożeniu wolnego świata" i "obrony narodów przed komunistyczną agresją". Jednocześnie w krajach zachodniej EUROPY narasta terror policyjny, a zwłaszcza represje wobec działaczy partii komunistycznych i innych sił postępowych występujących przeciwko wojnie. W środkach masowego przekazu państw zachodnich podkreśla się, że w celu odparcia "komunistycznej agresji" wojska NATO przeszły do zdecydowanego przeciwuderzenia, które rozwija się pomyślnie. Zgrupowania uderzeniowe przeciwnika wykorzystują koncentrację biorących udział w "ćwiczeniach" wojsk oraz zmasowanego uderzenia lotnictwa, broni pancernej, artylerii i desantów powietrznych przełamały opór wojsk osłonowych i rozwijają natarcie.

Na terenach woj. warszawskiego stwierdzono aktywne działanie grup rozpoznawczo-dywersyjnych nieprzyjaciela, które prowadzą również działalność propagandowo-psychologiczną i dezinformacyjną.

II. SYTUACJA W KRAJU

Z posiadanego rozeznania wiadomo jest, że społeczeństwo naszego kraju w swej zdecydowanej większości jednoznacznie potępia dokonaną przez imperializm agresję i daje wyraz zrozumienia oraz

solidarności z celami prowadzonych przez państwo U.W. działań zbrojnych. Agresja imperializmu wywołała gwałtowne oburzenie oraz wzrost nienawiści do agresorów. Działalność polityczna, gospodarcza i społeczna w kraju - pomimo zakłóceń - jest operatywnie kontynuowana. Wśród społeczeństwa i żołnierzy obserwuje się wzmożoną czujność przed penetracją wroga. Pod wpływem działań a zwłaszcza propagandowych wroga, ludność miast w POLSCE centralnej i stolicy samorzutnie opuszcza miejsce zamieszkania, a nawet zakłady pracy.

III. OCENA WOJSK PRZECIWNIKA

Pułk nasz walczy z 13 brygadą zmechanizowaną 5 dywizji pancerniej. Zaliczana jest ona do najlepiej wyszkolonych związków taktycznych sił lądowych RFN. Żołnierzy cechuje wytrzymałość, hart oraz stała gotowość do działań w warunkach wojny nuklearnej. Mimo poniesionych dużych strat w walce, w której uczestniczy od początku wojny /ok. 50%/ utrzymuje się w niej wysoki stan moralno-bojowy. Nadal cieszy się ona najwyższym uznaniem dowództwa NATO a zwłaszcza oficerów amerykańskich.

Kadra oficerska od dowódcy batalionu wżwyż była systematycznie odmładzana, ale ważniejsze stanowiska obsadzono byłymi oficerami Wehrmachtu, posiadającymi doświadczenie bojowe. Ponad 50% oficerów starszych brygady i dywizji pochodzi z polskich ziem zachodnich i północnych oraz terytorium innych państw socjalistycznych. Kadre tę cechuje bezwzględne oddanie imperialistycznym celom RFN i niepohamowana nienawiść do naszego narodu. Młodsza kadra dowódcza pozostaje pod wpływem byłych oficerów hitlerowskich. W około 70% rekrutuje się ona z grup i środowisk społecznych ściśle związanych z panującym w RFN systemem politycznym.

Antykomunistyczna i antypolska postawa kadry oficerskiej stanowi główną bazę jej pracy politycznej z żołnierzami, szermując straszakiem komunizmu oraz rozpalając żądzę odwetu, starając się oni uzasadnić żołnierzom motyw walki. W pracy wychowawczej dużą uwagę zwraca się na wyrobienie wśród żołnierzy tzw. "solidarności atlantyckiej". W pracy indoktrynacyjnej nawiązuje się do tradycji militarizmu niemieckiego.

Kadra stosunki przełożony - podwładny kształtuje na płaszczyźnie przewagi intelektualnej i fachowej. Wypadki naruszania godności ludzkiej miały miejsce z winy podoficerów, którzy pre-

zentują dość niski poziom wiedzy ogólnej i fachowej.

Działanie 5 DPanc wspiera 381 kompanie wojny psychologicznej posiadająca w swym składzie: 182 ludzi, 24 rozgłośnie elektroakustyczne, 2 drukarnie, 24 wozy opancerzone M-113, 33 radiostacje. Realizuje ona określone zadania i cele w zakresie działań psychologicznych /potęgowanie destrukcyjnego wpływu działań na stan moralno-polityczny naszych wojsk/, które są ściśle skoordynowane z działaniami bojowymi.

IV. OCENA WOJSK WŁASNYCH

19 Dywizja Zmechanizowana, jej oddziały a wśród nich 55 pz prezentują wysokie wartości moralno-bojowe. Wyposażone w nowoczesny sprzęt /100% BWP/ i uzbrojenie, stanowią groźną siłę dla wroga. Stan osobowy 55 pz cechuje wysoka świadomość i zwartość moralno-polityczna, pełne zrozumienie i aktywne wykonawstwo zadań. W pododdziałach utrzymuje się poczucie więzi i braterstwo broni z armiami państw Układu Warszawskiego, duże zaangażowanie ideowo-polityczne, miłość Ojczyzny i nienawiść do wroga. Żołnierze są bardzo dobrze wyszkoleni i po mistrzowsku władają bronią i sprzętem.

Kadra zawodowa, żołnierze służby zasadniczej i rezerwy stanowią zgrane i zwarte kolektywy. Oficerowie są należycie przygotowani do kierowania żołnierzami w walce. Upartyjnienie w pułku wynosi: kadry kierowniczej - 100%, dowódców batalionów, kompanii i plutonów 90%. Piętnaście procent stanu osobowego to członkowie PZPR, natomiast siedemdziesiąt to członkowie SZMW. Pułk posiada 450 "WŻ", "WK", "WD". Co drugi żołnierz posiada drugą specjalność lub klasę kwalifikacyjną.

Żołnierze naszego pułku są świadomi swej żołnierskiej powinności wobec narodu, partii i władzy ludowej. Są dobrze przygotowani pod względem moralno-politycznym i psychicznym co dokumentują bojowością w walce. Wykazują dużą odporność na destrukcyjne oddziaływanie propagandy psychologicznej przeciwnika.

OPRACOWAŁ

ppłk mgr Rajmund ŁUCZAK

Załącznik nr 10
do założenia nr 1

NOTATKA WOJSKOWO-GEOGRAFICZNA

Charakterystyka rz. WISŁA i przyległego terenu w pasie działań pułku

I. Charakterystyka ogólna

Właściwości operacyjno-taktyczne każdej rubieży wodnej określa się z punktu widzenia jej znaczenia jako rubieży obronnej, ze względu na warunki forsowania oraz możliwości wykorzystania źródeł wody. Właściwości te wynikają z charakteru samej przeszkody wodnej i terenu przyległego /doliny rzeki/.

Na całokształt oceny właściwości operacyjno-taktycznych będą się więc składały następujące elementy:

- a/ morfologia doliny rzeki, rodzaj gruntu i pokrycia terenu oraz właściwości terenu zalewowego;
- b/ charakter koryta rzeki: szerokość, głębokość i szybkość prądu; rodzaj i charakter brzegów, rodzaj i charakter dna, obecność budowli hydrotechnicznych;
- c/ warunki klimatyczne.

Rzeka WISŁA jest poważną przeszkodą naturalną dla wszystkich rodzajów wojsk, zwłaszcza w okresie wczesnej wiosny, dlatego znajomość jej charakterystyki wojskowo-geograficznej będzie dużą pomocą przy pokonaniu tej rzeki.

1. Rzeźba terenu

Ćwiczenie przebiega w terenie równinnym, lekko sfalowanym, wyraźnie wznoszącym się od rzeki w kierunku południowo-zachodnim i północno-wschodnim. Charakter terenu umożliwia rozwijanie działań zaczepnych wojsk. Pewne trudności w pokonywaniu terenu przez czołgi będą stanowiły strome zbocza doliny i występujące miejscami podmokłości. Zbocza te, zwłaszcza w połączeniu z szerokim korytem rzeki oraz rozległą doliną pociętą starorzeczami i odnogami, mają poważne znaczenie obronne. Ubogość form terenowych znacznie ogranicza właściwości ochronne, szczególnie w przypadku użycia BMR. Jedynie zbocza doliny oraz występujące nieliczne

nasypy i wykopy mogą stanowić pewną osłonę dla wojsk.

2. Warunki klimatyczne

Ćwiczenie przypada na okres wiosny, w której średnia temperatura dobową waha się w granicach od 5 do 15°C. Znaczny wzrost temperatury powoduje nagłe topnienie śniegu i lodów i może być przyczyną silnego wylewu rzeki. Zachmurzenie w marcu - 66%, opady - 32 mm; mgły występują najczęściej w dolinie WISŁY; wiatry: dwa układy /zachodnie i południowo-zachodnie - zgodne z kierunkiem przebiegu doliny/, prędkość maksymalna - 5 m/s.

3. Grunty

Przeważnie piaszczysto-gliniaste. Grunty gliniaste i gliniasto-piaszczyste zalegają miejscami jedynie dużymi płatami /m. GARWOLIN/. W obniżeniach terenowych, szczególnie w dolinach rzecznych, zalegają torfy. Warunki prowadzenia prac ziemnych są dobre; w okresie roztopów i deszczów umocnienia ziemne będą wymagały odwadniania.

4. Lasy

Przeważają lasy iglaste. Przeciętna wysokość drzew 15-20 m; grubość 15-45 cm; podszycie rzadkie; zasięg widoczności do 100 m. Lasy nie stanowią poważniejszej przeszkody terenowej. Istniejąca drożnia i dukty umożliwiają ruch wojsk. Ilość i pojemność lasów sprzyja organizacji obrony, zwłaszcza wzdłuż rubieży wodnej. Zwartość koron zapewnia ukrycie wojsk i sprzętu, stwarza warunki dogodne do ześrodkowania wojsk, ogranicza skuteczność rażenia siły żywej i sprzętu.

5. Drogi i koleje

Drożnia i koleje zabezpieczają wymagania wojsk. Mosty na rzece są czułym miejscem dla ruchu wojsk, ich zniszczenie lub uszkodzenie sparaliżuje ruch. Miejsca te będą wymagały wzmocnienia obrony i ochrony, przygotowania środków przeprawowych i zapasowych członów mostowych.

6. Zabudowa i ludność

Wsie liczą od 15 do 70 gospodarstw. Budynki głównie murowane, w większości zelektryfikowane. Zaopatrzenie w wodę - ze studzien kopanych. Gęstość zaludnienia - ok. 75 osób/km². Osiedla

miejskie mają kręte i wąskie ulice, co utrudni przemarsz kolumn zmechanizowanych. Miasta położone bezpośrednio nad WISŁĄ są silnymi twierdzami obronnymi.

Brak lub słabe podpiwniczenie w miastach wymaga dodatkowego przygotowania przeciwatomowego i przeciwlotniczego; szczególnie dotyczy to miast będących węzłami kolejowymi i drogowymi.

II. Charakterystyka szczegółowa

1. Charakter doliny

WISŁA w pasie działań pułku jest nieuregulowana; we wczesnych miesiącach wiosennych odcinki położone między wałami przeciwpowodziowymi są trudno dostępne dla pojazdów kołowych.

Wysokość zboczy doliny nie przekracza 30 m. Brzeg zachodni w rejonie m. GÓRA KALWARIA jest wyższy, trudno dostępny dla czołgów, wymaga odpowiedniego przygotowania. Brzeg wschodni, zwłaszcza w rejonie WARSZÓWKA, jest terenem nieprzejezdnym.

2. Szerokość koryta

Koryto nieuregulowane, miejscami nadmiernie rozszerzone powoduje, że wody rozlewają się szeroko, żłobiąc w miękkim piaszczystym podłożu szereg mniejszych łożysk i koryt. W związku z tym szerokość koryta waha się w granicach od 800 do 1350 m.

3. Głębokość

Zależy od stanu wody. Przy średnim wodostanie waha się od 1,5 do 5,7 m. W okresie wysokich wodostanów napór nurtu zmienia głębokość poszczególnych miejsc, tworząc obok kilkumetrowych głębin płytkie mielizny. Okres wiosenny nie sprzyja, a nawet uniemożliwia forsowanie po dnie.

4. Dno koryta

Przeważnie piaszczyste i żwirowe; nierówne. Ławice piaszczyste występują średnio co około 50 m, ich długość i szerokość jest zróżnicowana. Głębokość wody na ławicach 0,4 do 0,8 m; przy wysokich wodostanach wyspy i mielizny są pod wodą.

Duża wyspa występuje między m. LEŚNIKI /5117/ a m. PODGÓRZYCE /5016/. Pod m. PIWONIN /5519/ od rzeki oddziela się odnoga posiadająca 10-20 m szerokości i 0,6-1,0 m głębokości. Odnoga ta ogranicza półwysp o szerokości 0,3-0,7 km. Naprzeciwko m. KRÓLEWSKI LAS /5516/ i m. CZERSK /5815/ występują wyspy

piaszczyste, porośnięte krzakami, które w czasie przyboru wód są zalewane.

5. Szybkość prądu

Przy średnim wodostanie od 0,3 do 0,4 m/s, przy wysokim - wzrasta do 1,8 m/s. Nurt rzeki jest bardzo zmienny, przemieszcza się od jednego brzegu do drugiego.

6. Brzegi

Na ogół łagodne, piaszczyste, miejscami porośnięte wikliną. Ich przeciętna wysokość waha się od 0,5 do 3,5 m.

III. Właściwości taktyczne terenu

1. Przekraczalność terenu

Podejścia do rzeki, zwłaszcza od strony wschodniej, są utrudnione. Główną przeszkodą dla ruchu wojsk są podmokłe tereny w rejonie: POGORZEL, RODBIEL, CAŁOWANIE, SOBIENIE, BISKUPIE oraz pocięcie terenu gęstą siecią rowów odwadniających. Dodatkową przeszkodą jest odgałęzienie rz. WISŁA w rejonie ŚWIADKÓW DOLNY oraz odcinki wałów przeciwpowodziowych o wysokości 3 m występujących wzdłuż całego odcinka forsowania. Najdogodniejsze odcinki do forsowania występują: płd. NADRZEŻ; DWORSKA WÓLKA, płd. GÓRA KALWARIA, MACIEJOWICE, HOLENDRY. W miejscach tych można urządzać przeprawy promowe, mostowe, desantowe oraz forsować po dnie /pod wodą/. Po sforsowaniu, przeszkodą dla ruchu wojsk może być wąskie odgałęzienie WISŁY w rejonie płd.-wsch. GÓRA KALWARIA, a także odcinki urwistych brzegów oraz podmokłe i torfiaste partie doliny. Dość gęsta sieć dróg po obu stronach rzeki umożliwia stosowanie manewru.

2. Warunki obserwacji i ostrzału

Wysokie krawędzie doliny zapewniają pełny wgląd w dolinę, z wyjątkiem miejsc zadrzewionych. Ze względu na różnice wysokości brzegów utrudniona będzie obserwacja w głąb ugrupowania przeciwnika, natomiast przeciwnik będzie posiadał dogodne warunki obserwacji podejść do rzeki na głębokość 7-10km.

3. Warunki maskowania

Skąpa szata roślinna na podejściach do prawego brzegu WISŁY utrudnia maskowanie naturalne i będzie wymagała dodatkowego sztucznego maskowania /szczególnie przed obserwacją z powietrza/.

4. Warunki orientacji

Linia rzeki, gęsta sieć dróg, linia kolejowa oraz dominujące wzniesienia będą ułatwiały orientację. Natomiast utrudnienie orientacji będzie miało miejsce w rejonie lasów płd. wsch. OTWOCK.

5. Warunki ochronne

Równinny i lekko falisty charakter terenu utrudnia warunki ochronne. Jedynie lasy oraz budynki murowane będą stwarzały nieco dogodniejsze warunki pod tym względem. Dla ochrony wojsk należy wykorzystać istniejące naturalne fałdy terenowe oraz przewidzieć budowę schronów i bunkrów.

IV. Dane do oceny przeszkody wodnej

1. Szerokość rzek:

wąskie	- do 60 m;
średnio szerokie	- 60-300 m;
szerokie	- powyżej 300 m.

2. Prędkość prądu:

prąd słaby	- do 0,5 m/s;
prąd średni	- 0,5-1,0 m/s;
prąd bystry	- 1 - 2 m/s;
prąd rwący	- powyżej 2 m/s.

3. Zależność gruntu dna i prędkości prądu:

dno muliste	- 0,1-0,2 m/s;
dno piaszczyste	- 0,3-0,5 m/s;
dno grubopiaszczyste	- 0,5-1,0 m/s;
dno żwirowe	- 1 - 2 m/s;
dno kamieniste	- powyżej 2 m/s.

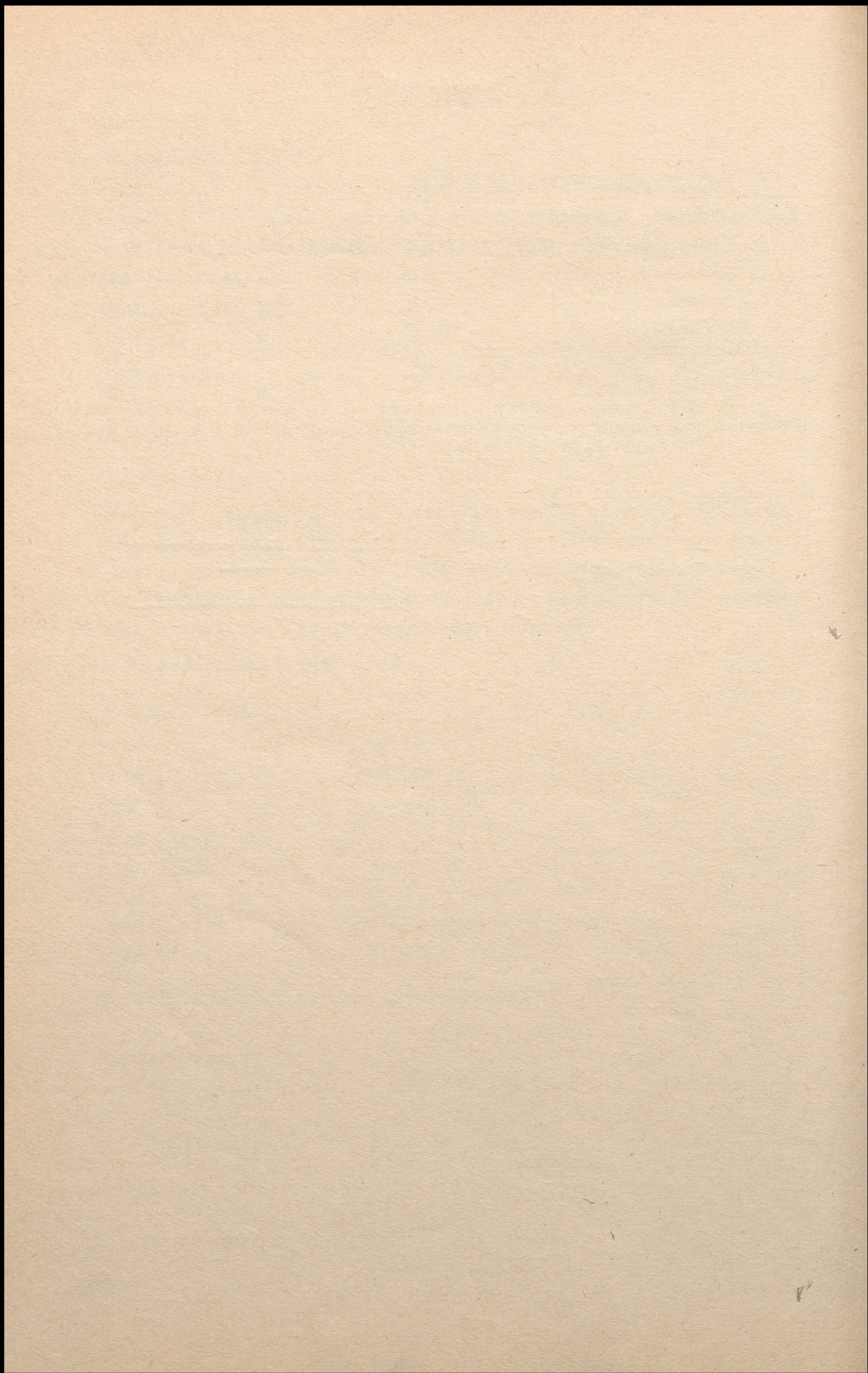
4. Możliwości forsowania w bród

Oddziały spieszone	1,0	0,8	0,6
Samochody do 2 t	0,6 /0,9/	0,5 /0,7/	0,4 /0,6/
Samochody 3-3,5 t	0,8 /1,2/	0,7 /1,0/	0,6/0,9/
Samochody 5 t	0,9 /1,3/	0,8 /1,2/	0,7 /1,0/
Ciągniki	1,0	0,9	0,8
Czołgi średnie	1,2	1,1	1,0
Czołgi ciężkie	1,5	1,4	1,3

UWAGA: W nawiasach podano głębokości dopuszczalne dla samochodów z hermetyzacją silnika.

OPRACOWAŁ
ADIUNKT ZAKŁADU GEOGRAFII
WOJENNEJ

ppłk dr inż. St. WÓJCIK

~~XXXXXXXXXX~~
Egz.nr...

Rok akademicki 1978/1979
TYLKO DLA NAUCZYCIELI
AKADEMICKICH

ĆWICZENIE GRUPOWE NR 103/G

TEMAT: "NATARCIE pz Z FORSOWANIEM PRZESZKODY WODNEJ" *2 MAR 1979*

OPRACOWANIE METODYCZNE
do zajęcia nr 2/Inż.

Opracowanie metodyczne do zajęcia nr 2

I. TEMAT: SPOSOBY I MOŻLIWOŚCI PRZEPRAWY pz - MELDUNEK SZEFA SAPERÓW

II. CEL: Nauczyć słuchaczy metod pracy szefa saperów pułku przy określaniu sposobów i możliwości przeprawy pułku oraz wypracowania meldunku dotyczącego zabezpieczenia inżynierskiego natarcia pz z forsowaniem przeszkody wodnej.

III. METODA: Zajęcia grupowe w sali.

IV. CZAS: 2 godz. lekcyjne /90'.

V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęcia... - 10'
2. Analiza zadania - 10'
3. Inżynierska ocena położenia - 25'
4. Podział i wykorzystanie sił i środków inżynierskich przeznaczonych do zabezpieczenia inżynierskiego forsowania pułku - 20'
5. Referowanie meldunku dla d-cy pułku odnośnie zabezpieczenia inżynierskiego natarcia pułku z forsowaniem WISŁY - 20'
6. Podsumowanie zajęcia - 5'

PRZEBIEG ZAJĘCIA

Uwaga organizacyjno-metodyczna:

Słuchacze przygotowują się do zajęcia na podstawie założenia z TO i sytuacji inżynierskiej na 10.00 21.3 /załącznik do założenia z TO/. Na 2-3 dni przed zajęciem należy przeprowadzić ze słuchaczami instruktaż, na którym sprecyzować treść zagadnień rozpatrywanych w czasie zajęcia oraz odpowiedzieć na ewentualne pytania, jakie mogą mieć słuchacze.

Dat. zag. 1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęcia.

Uwaga organizacyjno-metodyczna:

W czasie przeznaczonym na sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęcia proponuje się przeprowadzić test sprawdzający lub sprawdzić zakres znajomości sytuacji inżynierskiej i możliwości taktyczno-technicznych środków przeprawowych.

Dot. zag. 2. Analiza zadania

Uwaga organizacyjno-metodyczna:

Wykładowca podaje czas operacyjny.

Jest 10.15 21.3. Szef saperów 55 pz zapoznał się z zadaniem pułku, zarządzeniem zabezpieczenia inżynieryjnego 19 DZ i zamiarem d-cy pułku. Zna siły, środki i możliwości własnych pododdziałów i przydzielonych. Szef saperów przystąpił do analizy otrzymanego przez pułk zadania.

Pytanie 1. W roli szefa saperów 55 pz przeprowadzić analizę otrzymanego zadania.

Proponowane tezy odpowiedzi:

55 pz w trakcie realizacji poprzedniego zadania otrzymał kolejne zadanie, którego treścią jest rozbicie przeciwnika na podejściu do WISŁY i współdziałając z desantem taktycznym dywizji sforsować WISŁĘ z marszu.

Szerokość pasa natarcia pułku 7,5 - 9 km.

Szerokość odcinka forsowania ok. 7 km.

Głębokość zadania bliższego 5-6 km.

Głębokość zadania następnego 15 km.

Działania prowadzone są w warunkach stosowania broni jądrowej.

W n i o s k i : Z otrzymanego przez pułk zadania wynikają następujące podstawowe zadania zabezpieczenia inżynieryjnego:

1. Prowadzenie rozpoznania inżynieryjnego przeciwnika i terenu ze szczególnym uwzględnieniem podejść do WISŁY.
2. Organizacja i utrzymanie przepraw na odcinku forsowania.
3. Przygotowanie i utrzymanie dróg.
4. Pokonanie zapór inżynieryjnych.

Kalkulacje czasowe realizacji głównych zadań. 10.55-11.10
21.3. Złożenie meldunku dowódcy pułku o sposobie zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia pułku.

12.00 21.3 - Meldowanie przez d-cę pułku decyzji.

15.00 21.3 - Forsowanie WISŁY przez OW.

16.30 21.3 - Forsowanie WISŁY przez 1 i 2 bp.

Dot. zag. 3. Inżynieryjna ocena położenia.

Pytanie 2. W roli szefa saperów 55 pz przeprowadzić ocenę nieprzyjaciela.

Proponowane rozwiązanie:

Nieprzyjaciel prowadząc działania odwrotowe czyni wszystko,

aby udaremnić wyjście naszych wojsk do WISŁY i jej sforsowanie. Prawdopodobnie siłami ksap 13 BZ /NZ/ wykonuje prace fortyfikacyjne i minersko-zaporowe na rubieży: KARCZEW /7217/, CAŁOWANIE /6421/, WARSZAWICE /6021/. Stwierdzono zakładanie zapór minowych z min DM-11 w płn. KRUSZOWIEC /7629/ oraz 1 km zachód SĘPOCHOW /7331/. Z uwagi na znaczny obszar działania i krótki czas nieprzyjaciel nie ma możliwości zakładania większej ilości pól minowych. Będzie zapewne ustawiał grupy min oraz przygotowywał do wysadzenia drogi i obiekty drogowe organizując węzły zapór na drogach wyprowadzających do dogodnych miejsc forsowania WISŁY. Na przeciwległym brzegu WISŁY nie stwierdzono zakładania zapór inżynieryjnych. Należy sądzić, że mosty stałe na WISŁE w GÓRA KALWARIA /drogowy i kolejowy/ są przygotowane do zniszczenia.

Pytanie 3. W roli szefa saperów 55 pz przeprowadzić inżynieryjną ocenę terenu.

Proponowana odpowiedź:

Teren w pasie działania pułku umożliwi działanie wszystkich rodzajów wojsk. Pewną trudność w pokonywaniu terenu mogą stanowić komplekсы leśne "CELESTYNÓW" oraz podmokłe łąki w rejonie CAŁOWANIE /6521/, WARSZÓWKA /6222/, PODBIEL /6525/.

Sieć dróg o twardej nawierzchni jest słabo rozwinięta. Do WISŁY dochodzi tylko jedna droga o twardej nawierzchni.

Z istniejącej sieci dróg najbardziej odpowiednie będą drogi:

- dofrontowa - CELESTYNÓW /7026/, GÓRA KALWARIA;
- droga rokadowa nr 1 - WOLA DUCKA /7626/, CELESTYNÓW /7026/, REGUT /6726/;
- droga rokadowa nr 2 - KARCZEW /7217/, WARSZAWICE /6020/;
- rokada przybrzeżna nr 1 - OTWOCK WIELKI /6916/, KOSUMCE /6118/;
- rokada przybrzeżna nr 2 - PODŁĘCZE /6614/, CZERSK /5816/.

Charakterystyka WISŁY na odcinku forsowania /patrz sytuacja inżynieryjna na 10.00 21.3/. Dane te ze względu na erozję są przybliżone. Piaszczyste dno WISŁY przy wysokim stanie wody zmienia swoją konfigurację, wysepki i mielizny ulegają często rozmyciu i przesunięciu w inne miejsce. Dlatego też bezpośrednio przed forsowaniem należy przeprowadzić rozpoznanie WISŁY. Brzegi WISŁY obwałowane są wałami przeciwpowodziowymi o wysokości 3-4 m, na których przebiegają drogi o szerokości 3-3,5 m. Wały

te dają osłonę dla wojsk i sprzętu przed ogniem na wprost. Jednocześnie stanowią przeszkodę trudną do pokonania dla sprzętu podchodzącego do przepraw. Konieczne staje się wykonanie w nich przejść. Najdogodniejszymi miejscami dla urządzenia przepraw są:

a/ promowych i desantowych:

- KĘPA PISARSKA /6416/ - WÓLKA DWORSKA /6414/;
- OSTRÓWEK /6216/, GÓRA KALWARIA, 0,5 km w górę rzeki od mostu drogowego;
- KOSUMCE /6117/;

b/ czołgów pod wodą /dla celów szkoleniowych/ w rejonie KOSUMCE /6117/.

Ze względu na teren rejonu załadowania pierwszej fali należy wyznaczyć:

- dla OW 0,5 km płd. KĘPA BLINIECKA /6316/;
- dla 1 bp 0,5 km wschód KĘPA PISARSKA /6416/;
- dla 2 bp 1 km wschód OSTRÓWEK /6216/.

Pytanie 4. W roli szefa saperów 55 pz przedstawić wnioski z oceny sił własnych.

Proponowana odpowiedź:

- ksap 55 pz nie poniosła większych strat i zdolna jest do realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia pułku;
- nie zachodzi konieczność dokonania nowego podziału i bojowego wykorzystania pododdziałów ksap;
- przydzielone siły i środki inżynieryjne umożliwiają urządzenie i utrzymanie trzech batalionowych odcinków forsowania poprzez urządzenie:
 - dwóch przepraw promowych z parku PP-64;
 - jednej przeprawy promowej z GSP;
 - trzech przepraw desantowych z PTS, oraz
 - zabezpieczenie pod względem inżynieryjnym jednej przeprawy czołgów pod wodą.

Dot. zaj. 4. Podział i wykorzystanie sił i środków inżynieryjnych

Uwaga organizacyjno-metodyczna:

Ze względu na rozpatrywany problem wskazane jest szczególną uwagę zwrócić na wykorzystanie sił i środków desantowo-przeprawowych oraz ich możliwości w zakresie urządzania poszczególnych przepraw. Dlatego też, aby można było prowadzić odpowiednie kalkulacje a zwłaszcza podanie danych do grafiku forsowania należy

wyegzekwować od słuchaczy możliwości załadowcze sprzętu wojskowego i uzbrojenie na inżynieryjne środki desantowo-promowe.

Pytanie 5. Podać możliwości załadowcze na PTS, GSP i 40-tonowe promy z parku PP-64.

Odpowiedź:

Na PTS można załadować:

- jedną armatę 122 mm bez ciągnika;
- jedną armatę 152 mm bez ciągnika;
- jeden samochód /STAR 6x6/ bez przyczepy /bez kuchni/;
- dwie haubice 122 mm /ogonami do siebie/;
- jedną haubicę 152 mm;
- dwie armaty 85 mm;
- samochód z moździerzem 120 mm.

Na GSP:

- 1 czołg;
- 1 ciągnik gąsienicowy;
- inne pojazdy gąsienicowe - szt. 1.

Na prom Q 40 T z PP-64:

- jeden ciągnik "MAZUR" + działko /armata 122 mm lub 152 mm/;
- 4 samochody ciężarowo-terenowe;
- 2 samochody z przyczepami;
- dwa ciągniki STAR z haubicami 122 lub 152 mm;
- dwa ciągniki STAR z armatami 85 mm;
- ciągnik "MAZUR" - 3 szt.

Uwaga organizacyjno-metodyczna:

Do zabezpieczenia forsowania i przeprawy, 55 pz został wzmocniony siłami i środkami inżynieryjnymi /patrz sytuacja inżynieryjna na 10.00 21.3/.

Pytanie 6. Podać sposoby wykorzystania sił i środków inżynieryjnych przeznaczonych do zabezpieczenia forsowania pułku oraz ich możliwości.

Proponowane rozwiązanie:

Do OW proponuje się przydzielić: - kdp /bez 1 i 2 dr PTS/ w celu zorganizowania jednej przeprawy promowej na GSP /3 szt./ i jednej przeprawy desantowej na PTS /3 szt./ - kpont /bez 1 plut. i 1 dr 2 pl/.

W celu zorganizowania przeprawy promowej /3 promy Q 40 T/

oraz 1 pluton 1 ksap 19 bsap.

Do 1 bp przydzielić:

- pl PTS /bez 2 i 3 dr/ 3 PTS w celu urządzenia jednej przeprawy desantowej;
- trzeci pluton pontonowy kpont z jedną drużyną pont drugiego plutonu pontonowego w celu urządzenia jednej przeprawy promowej z parku PP-64 - 3 promy Q = 40 t.

Do 2 bp przydzielić:

1 drużynę PTS /bez 1 PTS - zniszczony/ - 2 szt. w celu zorganizowania jednej przeprawy desantowej oraz pluton zabezpieczenia przepraw do pełnienia służby ewakuacyjno-ratunkowej przy przeprawie czołgów pod wodą.

Pytanie 7. Jest 10.55 21.3. W roli szefa saperów złożyć meldunek dowódcy pułku o sposobie zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia pułku z forsowaniem WISŁY

Proponowana treść meldunku:

1. Melduję, że nieprzyjaciel siłami i środkami 13 BZ wykonuje prace minersko-zaporowe poprzez ustawianie zapór minowych i przygotowanie niszczeń dróg i obiektów drogowych.
Na rubieży: KARCZEW /7217/, CAŁOWANIE /6421/, WARSZAWICE /6021/, prowadzi rozbudowę fortyfikacyjną przy wykorzystaniu maszyn inżynieryjnych i materiału wybuchowego. Na przeciwległym brzegu WISŁY nie stwierdzono prowadzenia prac inżynieryjnych. Należy sądzić, że mosty stałe w rejonie GÓRY KALWARII są przygotowane do zniszczenia.
2. Najważniejszymi zadaniami zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia pułku są:
 - a/ Rozpoznanie WISŁY, nieprzyjaciela i terenu, szczególnie dróg wprowadzających do rejonów przepraw.
 - b/ Urządzenie i utrzymanie przepraw.
 - c/ Pokonanie zapór inżynieryjnych.
 - d/ Przygotowanie i utrzymanie dróg.Wymienione zadania proponuję wykonać w następujący sposób:
 - a/ Rozpoznanie WISŁY, dróg podejścia do WISŁY i rejonów planowanych przepraw, przeprowadzić siłami drzin działającej w składzie PR pułku oraz inżynieryjnym patrolem rozpoznawczym dywizji.

b/ Przeprawy dla OW jeżeli nie zostanie uchwycony most zorganizować w rejonie OSTRÓWEK /6216/, GÓRA KALWARIA urządzając i utrzymując jedną przeprawę promową z GSP - 3 promy, jedną przeprawę desantową z PTS-3 PTS, jedną przeprawę promową z parku PP-64 - 3 promy Q 40 t.

c/ Przeprawy na kierunku natarcia 1 bp zorganizować w rejonie KĘPA PISARSKA /6416/ - WÓLKA DWORSKA /6414/ urządzając i utrzymując:

- jedną przeprawę desantową z PTS - 3 szt.;
- jedną przeprawę promową z parku PP-64 - 3 promy.

d/ Na kierunku natarcia 2 bp w rejonie KOSUMPCE /6117/ zorganizować i utrzymać przeprawę desantową z PTS - 2 szt. oraz jedną przeprawę czołgów pod wodą.

W celu wykonania wymienionych zadań proponuję następujący podział sił i środków inżynierskich.

Do OW przydzielić: - kdp /bez 1 i 2 dr PTS/;

- kpont /bez 1 pont i 1 dr 2 pl pont/;

- plsap 1 ksap 19 bsap.

Do 1 bp przydzielić:

- pl PTS /bez 2 i 3 dr./;

- trzeci pluton pontonowy kpont.

Do 2 bp przydzielić:

- 1 drużynę PTS /bez 1 PTS/ oraz

- pluton zabezpieczenia przepraw kt 19 bsap.

Zapory inżynierskie pokonywane będą przez OT działające w składzie bp.

Drogę dofrontową CELESTYNÓW /7026/, GÓRA KALWARIA oraz drogi rokadowe i przybrzeżne utrzymuje OZR pułku.

Prośby:

Proszę o przydzielenie dla OZR pułku 1 drp i 1 czołg.

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ

/-/ ppłk mgr inż. St.MROCZEK

/-/ płk mgr inż. Br.PAWŁOWSKI

Wydrukowano w 50 egz.

Egz. nr 1-50-bibl.gł.OZS

Wyk. ppłk Mroczek

Druk JD, dnia 21.II.79 r.

Druk ASG WP nr 092/0436/WW

Kor. E.G.

Egz.nr ...

Rok szkolny 1978/1979

TYLKO DLA NAUCZYCIELI
AKADEMICKICH

Ćwiczenia główne nr 103/G I kursu Wojsk Lądowych

Opracowanie metodyczne do zajęcia nr 3

- I. TEMAT ĆWICZENIA: MOŻLIWOŚCI OPL PUŁKU W CZASIE FORSOWANIA PRZESZKODY WODNEJ
- II. CEL ĆWICZENIA: Nauczyć słuchaczy w roli szefa OPL pułku zasad organizacji i kierowania grupą przeciwlotniczą.
- III. GŁÓWNY PROBLEM SZKOLENIOWY: Organizacja dowodzenia i kierowania ogniem grupy przeciwlotniczej.
- IV. METODA: Zajęcia grupowe w sali wykładowej.
- V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:
1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć	- 10"
2. Skład i ugrupowanie grupy przeciwlotniczej	- 20"
3. Organizacja rozpoznania	- 20"
4. Organizacja dowodzenia i kierowania ogniem	- 35"
5. Omówienie zajęć	- 5"

	Razem 90"

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

Wykładowca na kilka dni przed zajęciami udziela instruktażu do zajęć, w czasie którego:

1. Zapoznaje słuchaczy z przebiegiem zajęcia.
2. Przypomina o konieczności przestudiowania materiałów wykazanych w "Sytuacji OPL na 10.00 21.3".
3. P o l e c a :
 - nanieść na mapę ugrupowanie grupy przeciwlotniczej, środki OPL szczebla nadrzędnego i sąsiadów i sektory odpowiedzialności pododdziałów przeciwlotniczych;
 - przemyśleć przedsięwzięcia, które należy uwzględnić przy:

ustalaniu składu grupy przeciwlotniczej, wypracowaniu ugrupowania bojowego grupy, organizacji rozpoznania i dowodzenia oraz kierowaniu ogniem grupy przeciwlotniczej;

- opracować na foliogramie schemat organizacji dowodzenia, rozpoznania i kierowania ogniem grupy przeciwlotniczej.

VII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Sprawdzenie przygotowania słuchaczy do zajęć - 10'

Wykładowca podaje temat i cel zajęcia i sprawdza przygotowanie słuchaczy do zajęć, a mianowicie:

- wrysowanie na mapę elementów nakazanych w czasie instruktażu;
- rozwiązanie pozostałych elementów organizacji grupy przeciwlotniczej w notatkach.

Wprowadzenie do zajęć

Szef OPL 55 pz, dla skutecznej osłony pododdziałów pułku w czasie forsowania i przeprawy przez WISŁĘ, zaproponował zorganizowanie grupy przeciwlotniczej. Dowódca pułku propozycje szefa OPL zaakceptował co znalazło wyraz w jego decyzji.

Pytanie: Co rozumiemy pod pojęciem grupy przeciwlotniczej?

Odpowiedź: Pod pojęciem grupy przeciwlotniczej należy rozumieć doraźne - krótkotrwałe zgrupowanie sił i środków przeciwlotniczych różnego podporządkowania organizacyjnego, utworzone do osłony przed uderzeniami z powietrza w wybranym miejscu i czasie ważnego obiektu w ugrupowaniu pułku i kierowane w sposób scentralizowany.

Pytanie: Jakie zagadnienia związane z organizacją grupy przeciwlotniczej rozpatruje szef OPL pułku?

Odpowiedź: Szef OPL pułku rozpatruje takie zagadnienia, jak: skład i ugrupowanie bojowe grupy, sposób utworzenia i czas działania, organizację dowodzenia, rozpoznania, kierowania ogniem i zabezpieczenie bojowe oraz materiałowo-techniczne, sposób prowadzenia działań bojowych oraz sposób rozwiązania grupy. Na dzisiejszym zajęciu przerobimy tylko niektóre, zasadnicze problemy związane z organizacją grupy przeciwlotniczej.

2. Skład i ugrupowanie grupy przeciwlotniczej /GPłot/ - 20'

a/ Skład grupy przeciwlotniczej powinien zapewnić skuteczne wykonanie postawionego jej zadania bojowego. Liczbę środków przeciwlotniczych do działania w składzie GPłot ustala się wychodząc z konieczności zwalczania każdego celu powietrznego znajdującego się w strefie działań grupy skutecznym ogniem artylerii i raket plot.

Wykładowca wysłuchuje 1-2 propozycji składu grupy przeciwlotniczej.

Rozwiązanie:

Z przeprowadzonej oceny położenia, szef OPL wyciągnął m.in. następujące wnioski:

- lotnictwo przeciwnika w celu opóźnienia a zwłaszcza forsowania przez 55 pz WISŁY może wykonać uderzenie uruchomione w sile do dwóch kluczy samolotów myśliwsko-bombowych;
- 55 pz w czasie forsowania i przeprawy przez WISŁĘ osłaniany będzie przez LM i dwie brplot mz.

Jako kalkulacyjną jednostkę ogniową /K_{jo}/ przyjmuje się: brplot "Kub", wóz bojowy "STRZAŁA-1", 2-3 armaty plot ZU-23-2 4 przenośne wyrzutnie raket "STRZAŁA-2".

Potrzebną ilość jednostek ogniowych w składzie grupy /N_{jo}/ określa się ze wzoru:

$$N_{jo} = 2 \frac{N_s \cdot P_s}{K_g \cdot K_u} - L_n, \text{ gdzie:}$$

2 - współczynnik stały, który wynika stąd, że do jednego celu powinny prowadzić ogień co najmniej dwie różne jednostki ogniowe /artyleryjska i raketowa/;

N_s - ogólna ilość celów powietrznych, która może zaatakować obiekt osłaniany przez GPłot;

P_s - współczynnik określający liczbę celów powietrznych, które mogą jednocześnie wejść w zasięg ognia GPłot /przyjmuje się 1/2 do 3/4/;

K_g - współczynnik gotowości bojowej;

K_u - współczynnik udziału w odparciu nalotu;

L_n - liczba jednostek ogniowych działających na korzyść grupy.

Podstawiając do wzoru otrzymamy:

$$N_{j0} = 2 \cdot \frac{12 \cdot 0,5}{0,8 \cdot 0,9} - 2 = 14 K_{j0}$$

Grupę przeciwlotniczą o takim składzie można zorganizować z:

- baterii przeciwlotniczej 55 pz - 6 K_{j0} ;
- trzech plutonów plot bp - 6 K_{j0} ;
- dwóch baterii 19 paplot - 2 K_{j0} .

Razem 14 K_{j0} w tym 7 rakietowych.

Na dowódcę grupy najcelowiej jest wyznaczyć szefa OPL pułku z następujących względów:

- do składu grupy plot włączone zostały wszystkie organiczne i przydzielone środki OPL;
- grupa plot osłania pododdziały pułku wykonujące główne zadanie w ramach pułku;
- szef OPL jest najlepiej przygotowany do wykonania tej funkcji.

b/ Ugrupowanie grupy przeciwlotniczej

W p r o w a d z e n i e:

O sposobie ugrupowania grupy przeciwlotniczej decydują: charakter osłanianego obiektu, prawdopodobne warianty ataków samolotów i śmigłowców przeciwnika, skład grupy oraz warunki terenowe i możliwości bojowe pododdziałów plot. Ugrupowanie bojowe powinno zapewnić możliwość zwalczania celów powietrznych z większości stanowisk ogniowych ogniem rakiet i artylerii plot.

Wysłuchać 1-2 propozycji ugrupowania bojowego grupy wraz z uzasadnieniem.

Rozwiązanie:

Główny wysiłek pułku skupia się na kierunku SOBIEKURSK, GÓRA KALWARIA. W czasie forsowania i przeprawy w okresie największego zagrożenia pułk stanowić będzie obiekt liniowy. Prawdopodobne główne kierunki ataków samolotów npla: GRÓJEC, G. KALWARIA, KOŁBIEL - TARCZYN, G. KALWARIA, KOŁBIEL. Prawdopodobne rubieże rozwinięcia zespołów ogniowych śmigłowców Bo-105: pkt 110,8 /6413/, pkt 114,6 /6313/; pln. wsch. m. CZERSK /5915/.

Teren po obu stronach WISŁY umożliwia rozwinięcie pododdziałów przeciwlotniczych i prowadzenie skutecznego ognia do celów powietrznych na prawdopodobnych głównych kierunkach ataku.

Na prawo i lewo sąsiadów brak.

Forsowanie /przeprawę/ pułku przez WISŁĘ osłania LM i dwie brplot mz.

W tej sytuacji najcelowiej będzie skupić główny wysiłek grupy przeciwlotniczej do osłony działań OW pułku i pododdziałów pułku forsujących WISŁĘ na kierunku KOSUMCE /6117/, CZERSK /5915/ oraz artylerii na SO. Punktem wyjścia do określenia ugrupowania bojowego grupy plot. powinna być dążność do maksymalnego wysunięcia jej strefy ognia w kierunku spodziewanych ataków samolotów i śmigłowców przeciwnika i stworzenie na tych kierunkach ciągłej i kompleksowej strefy ognia artylerii i rakiet plot.

Punktem wyjścia do określenia kolejnego ugrupowania /po uchwyceniu przyczółku na zach. brzegu WISŁY/ powinna być dążność do ostrzelania co najmniej dwiema różnymi K_{jo} wszystkich samolotów i śmigłowców przed rubieżą wykonania przez nie ataku /RWA/.

Wariant ugrupowania grupy plot do osłony działań OW i 1/19 pa:

- bplot 55 pz bez ZO - płn. pkt 91,1 /6316/;
- ZO bplot - płn. pkt 95,3 /6217/;
- plplot 3 bp - KĘPA GLINIECKA /6316/;
- 1/19 paplot - 1 km płn. wsch. pkt 91,0 /6418/;
- 3/19 paplot - /6219a/;
- SD grupy - przy bplot 55 pz bez ZO.

Wariant ugrupowania grupy plot. do osłony działań OW, sił głównych pułku w czasie forsowania WISŁY i 1/19 pa:

- bplot 55 pz bez ZO, ZO bplot, 1 i 3/19 paplot, plplot 3 bp i SD grupy - bez zmiany;
- plplot 1 bp - płn. pkt 94,0 /6415/;
- plplot 2 bp - płn. KOSUMCE /6118/.

3. Organizacja rozpoznania - 20*

W p r o w a d z e n i e:

Skuteczność działań bojowych grupy plot w istotnej mierze zależy od wczesnego wykrycia i rozpoznania ŚNP. Z tego też względu dla potrzeb grupy plot należy zorganizować odrębny kompleksowy system rozpoznania przy wykorzystaniu organicznych środków rozpoznania i środków rozpoznania przełożonego.

Zintegrowany i kompleksowy system rozpoznania grupy plot powinien zabezpieczyć wykrycie oraz przepływ informacji o wykrytych celach powietrznych w relacjach: przełożony - podwładny, podwładny - przełożony i podwładny - podwładny.

Wykładowca wyznacza 1-2 słuchaczy do przedstawienia propozycji organizacji rozpoznania celów powietrznych.

Rozwiązanie:

Organiczne środki rozpoznania pododdziałów wchodzących w skład grupy plot nie są w stanie zapewnić szybkiej i bezbłędnej identyfikacji wykrytych celów powietrznych i zabezpieczyć wystarczająco wczesne wykrycie celów powietrznych dla potrzeb scentralizowanego kierowania ogniem grupy. W tej sytuacji RSWP-19 DZ rozwinąć w rejonie pkt 91,0 /6418/ i traktować jako zasadnicze źródło informacji o sytuacji powietrznej. RSWP cele lecące na wysokości 100 m wykrywa na odległości 33 km a wymagane wyprzedzenie strefy rozpoznania powinno wynosić: dla plutonu "STRZAŁA-1" - 26 km, armat ZU-23-2 - 28,5 km, armat S-60 - /przy $V_c = 200$ m/s/. Zapasowe źródło informacji - ZRP-1 baterii S-60.

We wszystkich pododdziałach i na SD grupy plot należy zorganizować posterunki obserwacji wzrokowej /POW/ SD grupy plot, ZO bplot i baterie S-60 powinny korzystać z informacji o celach powietrznych przekazywanych przez RSWP-19 DZ. Do plplot bp, informacje o sytuacji powietrznej przekazuje dowódca grupy w sieci radiowej dowodzenia. Ponadto informacje o wykrytych śmigłowcach i samolotach przez POW mogą być przekazywane na SD grupy plot i SDO pododdziałów plot tylko w sieciach radiowych dowodzenia grupy plot. Dla podziału wysiłku w zakresie prowadzenia rozpoznania wszystkim pododdziałom należy wyznaczyć sektory rozpoznania.

Sektory rozpoznania dla pododdziałów przeciwlotniczych:

- bplot bez ZO	- p. granica 0° ,	l. granica 270° ;
- ZO bplot	- p. granica 270° ,	l. granica 190° ;
- 1/19 paplot	- p. granica 70° ,	l. granica 320° ;
- 3/19 paplot	- p. granica 150° ,	l. granica 30° ;
- plplot 3 bp	- p. granica 300° ,	l. granica 220° ;
- plplot 1 bp	- p. granica 320° ,	l. granica 220° ;
- plplot 2 bp	- p. granica 220° ,	l. granica 120° .

4. Organizacja dowodzenia i kierowania ogniem grupy przeciwlotniczej = 25'

Wprowadzenie:

System dowodzenia grupą plot powinien zapewnić scentralizowane dowodzenie wszystkimi pododdziałami wchodzącymi w jej skład.

Jeżeli dowodzenie taktyczne musi zawsze być sprawowane w sposób scentralizowany przez dowódcę grupy plot z jego wozu dowodzenia /WD/ to w sposób odmienny przedstawia się problem kierowania ogniem. Otóż wymóg, aby każdy cel powietrzny w strefie działań grupy plot ostrzelany został ogniem artylerii i rakiet plot może być zrealizowany pod warunkiem utrzymania wysokiej centralizacji w sferze kierowania ogniem grupy. Oznacza to, że dowódca grupy plot powinien stawiać zadania ogniowe dla każdego pododdziału w grupie /to nie zawsze możliwe jest do zrealizowania/.

Wykładowca wyznacza 1-2 słuchaczy do przedstawienia propozycji w zakresie dowodzenia grupą przeciwlotniczą.

Rozwiązanie:

Pokazać przy użyciu foliogramu.

Wykładowca wyznacza 1-2 słuchaczy do przedstawienia propozycji w zakresie organizacji kierowania ogniem grupy.

Rozwiązanie:

RSWP-19 DZ jest w stanie wykryć cele powietrzne na odległości umożliwiającej scentralizowane kierowanie ogniem grupy plot.

Scentralizowane kierowanie ogniem będzie możliwe w warunkach gdy wysokość celu wynosić będzie 500 m i więcej przy prędkości 250-300 m/sek. i gdy w zasięgu widzialności RSWP będzie nie więcej niż 6-8 celów powietrznych.

Do kierowania ogniem grupy mogą być wykorzystane S/R dowodzenia. Cele powietrzne dla ZO bplot i baterii S-60 należy przekazywać wg numerów nadawanych przez RSWP a dla pplot bp - wg stron świata, dozorów, wycinków odpowiedzialności. W wytycznych do prowadzenia ognia dowódca grupy plot powinien podać: sektory odpowiedzialności dla wszystkich pododdziałów grupy, sposoby samodzielnego zwalczania wykrytych

celów powietrznych, współdziałanie z sąsiadami i LM oraz niezbędne sygnały współdziałania.

Wykładowca wysłuchuje propozycji wytycznych do prowadzenia ognia - tylko w grupie WOPL.

Rozwiązanie:

1. Sektory odpowiedzialności - jak sektory rozpoznania.
2. W przypadku utraty łączności z SD grupy plot, nie otrzymywania na czas zadań bojowych i nagłej zmiany sytuacji powietrznej, dowódcy pododdziałów podejmują decyzje do zwalczania celów powietrznych kierując się następującymi wytycznymi:
 - w pierwszej kolejności zwalczać cele powietrzne działające na bardzo małych i małych wysokościach i kursach wyraźnie wskazujących zamiar uderzenia na osłaniany obiekt i SO sąsiednich pododdziałów plot;
 - przy równoczesnym nalocie z różnych kierunków, w pierwszej kolejności zwalczać cele o najmniejszym parametrze w swoich sektorach odpowiedzialności lub cele najbardziej zagrażające osłanianemu obiektowi albo atakujące sąsiednie pododdziały plot;
 - w przypadku wskazania z SD grupy celu działającego na średniej wysokości i równoczesnego pojawienia się w zasięgu ognia celu na bardzo małej lub małej wysokości, o którym brak wskazań z SD grupy zwalczać tego ostatniego.
3. Współdziałanie z LM - wg dotychczasowych zasad.
4. Sygnały współdziałania - dotychczas obowiązujące.
5. Omówienie zajęć - 5
1. Grupę przeciwlotniczą nie należy traktować jako stałego elementu ugrupowania bojowego pułku. Organizuje się go nie częściej niż raz na dobę na krótki okres czasu - w zasadzie do wykonania pewnego ściśle określonego zadania. Grupa przeciwlotnicza po jej zorganizowaniu - stanowi jeden z ważniejszych elementów ugrupowania bojowego pułku. Decyzja dowódcy pułku stanowi podstawę do planowania i organizacji działań bojowych grupy przeciwlotniczej. Za planowanie i organizację grupy działań bojowych grupy plot odpowiada bezpośrednio szef OPL pułku.
Celowe wydaje się wyposażenie plplot bp w przenośny planszet

/stolik/ i odbiornik UKF. Rozwiązanie grupy plot następuje na rozkaz dowódcy pułku.

2. Wykładowca ocenia przygotowanie słuchaczy do zajęć. Podaje im uzyskane oceny, wyróżnia najlepszych i gani naj-
słabszych. Wskazuje na partie materiałów, które należy dodatko-
wo przestudiować.

Załącznik - Schemat rozpoznania, dowodzenia i kierowania ogniem
grupy przeciwlotniczej.

OPRACOWAŁ
ST. WYKŁADOWCA KATEDRY TWOPL

płk dypł. K. SZYMAŃSKI

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK ZESPOŁU

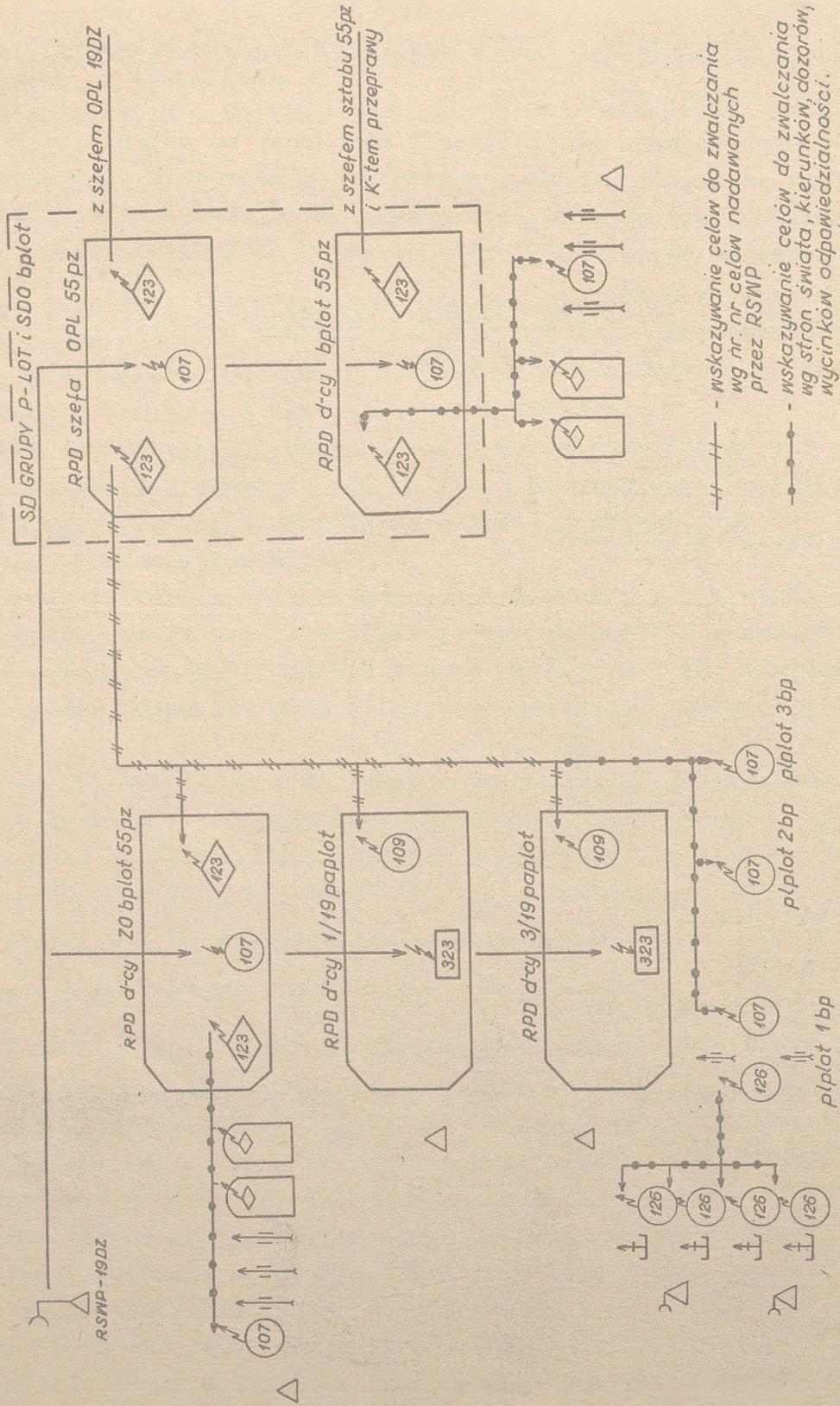
płk dr Z. BANASIAK

Wydrukowano w 50 egz.

Egz. nr 1-50-bibl.gł.OZS
Wyk. płk Szymański
Druk JD, dnia 22.II.79 r.
Druk ASG WP nr 092/0436/WW
Kor. E.G.

ROZPOZNANIE, DOWODZENIE I KIEROWANIE OGNIEM GRUPY PRZECIWILOTNICZEJ

/ WARIANT /

~~XXXXXXXXXX~~
Egz.nr...

Rok szkolny 1978/1979

TYLKO DLA NAUCZYCIELI
AKADEMICKICH

ĆWICZENIE GŁÓWNE NR 103/G

TEMAT: "NATARCIE PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO Z FORSOWANIEM
PRZESZKODY WODNEJ"

Opracowanie metodyczne

do zaj. nr 4 z TWChem.

I. TEMAT: "MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA ZASŁON DYMNYCH PRZEZ PUŁK ZMECHANIZOWANY PODCZAS FORSOWANIA PRZESZKODY WODNEJ"

- II. CEL:
1. Zapoznać słuchaczy z możliwościami wykorzystania dymów przez pułk zmechanizowany podczas forsowania przeszkody wodnej.
 2. Nauczyć słuchaczy sposobu organizacji i wykonania zasłon dymnych.

III. CZAS: 2 godziny /90 minut/.

IV. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć - 10'
2. Analiza zadania i kalkulacja czasu - 10'
3. Ocena przeszkody wodnej i warunków atmosferycznych .. - 15'
4. Możliwości zastosowania zasłon dymnych i kalkulacja niezbędnych sił i środków - 40'
5. Zameldowanie danych do decyzji dowódcy - 10'
6. Omówienie zajęć - 5'

Razem: 90'

V. METODA: Zajęcie grupowe

VI. WSKAZÓWKI METODYCZNE:

W czasie nauki własnej na 2-3 dni przed zajęciami udzielić słuchaczom wskazówek odnośnie przygotowania się do zajęć. Zwrócić uwagę na możliwości pułku zmechanizowanego w zakresie stosowania dymów oraz celowość ich użycia w czasie forsowania przeszkody wodnej. W czasie zajęć zwrócić uwagę na organizację zadymiania i opracowanie danych dla dowódcy oraz na warunki determinujące stosowanie zasłon dymnych.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć - 10'

Wykładowca podaje temat zajęcia i zagadnienia szkoleniowe oraz zadaje pytania kontrolne:

- a/ Podać przeznaczenie termicznej aparatury dymotwórczej zamontowanej w czołgach i BWP oraz zużycie oleju napędowego podczas dymienia w ciągu 10 minut.

Odpowiedź:

W czołgach T-55A i BWP zamontowana jest termiczna aparatura dymotwórcza TAD. Służy ona do wykonania zasłon dymnych w toku działań bojowych w ruchu i w miejscu. Materiałem dymotwórczym jest olej napędowy znajdujący się w układzie paliwowym pojazdu. Zużycie oleju napędowego w ciągu 10 minut wynosi około 100 litrów. /Podr. "Użycie środków dymnych w działaniach bojowych wojsk", s. 170/.

- b/ Podać przeznaczenie i możliwości wielolufowej wyrzutni pocisków dymnych oraz czas dymienia ładunku.

Odpowiedź:

Wielolufowa wyrzutnia pocisków dymnych przeznaczona jest do wystrzeliwania pocisków dymnych na odległość 300 m/z 4 luf/ i 700 m /z 4 luf/. Zamontowana na wieży wozu bojowego. Kąt podniesienia 10° odpowiada donośności 300 m, 35° - 700 m. Czas dymienia pocisku około 1 minuty /Podr. "Użycie środków dymnych w działaniach bojowych wojsk", s. 170/.

- c/ Omówić zasady wykorzystania dymów w czasie forsowania przeszkody wodnej.

Odpowiedź:

Podczas forsowania przeszkody wodnej zasłony dymne mogą być stosowane do:

- osłepiania systemu obserwacji i ognia nieprzyjaciela;
- maskowania podejść pododdziałów do przeszkody wodnej;
- osłony skrzydeł wojsk forsujących przeszkodę wodną;
- wprowadzania nieprzyjaciela w błąd co do kierunku forsowania;
- maskowania podejścia do lustra wody pododdziałów i środków przeprawowych pierwszej fali;
- osłony rejonów lądowania wojsk na środki przeprawowe, oraz rejonów lądowania wojsk na przeciwległym brzegu;
- maskowania działań wojsk na przyczółku;
- przykrycia dymem sił głównych w czasie forsowania przed uderzeniami z powietrza /podr. j.w., s. 110/.

2. Analiza zadania i kalkulacja czasu - 10'

Czas operacyjny 10.00 21.3.

Szef zabezpieczenia chemicznego zapoznał się z zadaniem pułku

1 otrzymał wytyczne od dowódcy pułku dotyczące przedstawienia koncepcji użycia dymów podczas forsowania WISŁY. Meldunek ma złożyć dowódcy pułku o godz. 11.10 - 11.15. Gotowość do zadymiania 15.00 w 3 bzs; 16.30 w 1 i 2 bzs.

PROPONOWANE ROZWIĄZANIE:

O godz. 16.30 21.3 pułk ma przystąpić siłami głównymi do forsowania WISŁY na odcinku KĘPA PIJARSKA - KĘPA RADWANKOWSKA, opanować nakazany rejon, po czym nacierać w kierunku GÓRA KALWARIA - KRZAKI CZAPLINKOWSKIE.

W pierwszej fali o godz. 15.00 WISŁĘ forsuje z marszu OW - 3 bp z kcz na szerokim froncie /ok. 1 km/ na odcinku wsch. OSTRÓWEK wsch. most drogowy celem uchwycenia przyczółka, który pozwoli na urządzenie przepraw promowych i innych dla pododdziałów pułku. Z otrzymanego zadania wynika, że od powodzenia 3 bp na przeprawie i uchwycenia przyczółka na lewym brzegu WISŁY zależeć będzie wykonanie zadania przez pułk. 1 i 3 bp forsują WISŁĘ na oddzielnych odcinkach i o 1,5 godziny później.

Kalkulacja czasu

Czas operacyjny 10.00 21.3.

Szef zabezpieczenia chemicznego ma złożyć meldunek dowódcy pułku o godz. 11.10. Na wypracowanie danych do decyzji pozostało 70 minut. Gotowość do zadymiania 16.30 na kierunkach 1 i 2 bp, 15.00 na kierunku 3 bp. Na organizację zadymiania pozostaje 3 godz. 45 minut czasu na kierunku 3 bp i 5 godz. 15 minut na kierunkach 1 i 2 bp.

Czas ten wykorzystać następująco:

- ocena przeszkody wodnej i warunków atmosferycznych ... - 10'
- możliwości stosowania zasłon dymnych i kalkulacja oraz zapotrzebowanie niezbędnych sił i środków - 35'
- przygotowanie treści meldunku - 20'
- meldowanie danych dowódcy - 5'

Czas od 11.15 do 15.00 /16.30/ wykorzystam na organizację zabezpieczenia materiałowego, omówienie współdziałania w zakresie dotyczącym zasłon dymnych oraz sprawowanie ogólnego nadzoru.

3. Ocena przeszkody wodnej i warunków atmosferycznych - 15'

Na kierunku forsowania przez pułk rzeka WISŁA ma wysokie wały ochronne. Szerokość pomiędzy wałami wynosi 1-1,5 km. Odległość lustra wody od wałów ochronnych jest zróżnicowana i wynosi od kilkunastu do 200 m /gdy nie ma przyboru wód/. Na kierunku forsowania 3 bp odległość ta wynosi do 100 m, szerokość lustra wody ok. 600 m, teren pomiędzy lustrem wody a wałami ochronnymi jest porośnięty niskimi krzakami wierzby - praktycznie odkryty. Otwarty teren pomiędzy wałami, jak i sama przeszkoda wodna pozwalają nieprzyjacielowi na dogodną obserwację i niszczenie przeprawiających się wojsk środkami ppanc, i artylerią, szczególnie w okresie forsowania WISŁY przez 3 bp. z uwagi na duże wyniesienie ponad teren miejscowości GÓRA KALWARIA.

Warunki atmosferyczne

Wiatry z kierunków północno-wschodnich umożliwiają stosowanie zasłon dymnych na przeszkodzie wodnej. Wiatr o średnich prędkościach, niewielkie zachmurzenie i nieznaczne prądy wstępujące stanowią średnie warunki do stosowania dymów.

Wnioski:

1. Teren pozwala na szerokie stosowanie dymów. Celowe jest stosowanie dymów do maskowania całego odcinka forsowania w czasie podchodzenia pierwszej fali do lustra wody.
2. Warunki atmosferyczne pozwalają stosować zarówno zasłony maskujące działanie własnych wojsk, jak i zasłony oślepiających nieprzyjaciela.
3. Kierunek wiatru skośny i do npla pozwala na swobodę działania naszych wojsk za zasłoną.
4. Możliwości zastosowania zasłon dymnych i kalkulacja niezbędnych do zadymiania sił i środków - 40'

Wykładowca podaje, że zasłony dymne w czasie forsowania stosuje się w celu oślepienia systemu ognia i obserwacji naziemnej przeciwnika, oraz bezpośredniego przykrycia dymem forsujących pododdziałów w tych wypadkach kiedy nie ma skrytych podejść do lustra wody, a przeciwległy brzeg jest broniony przez nieprzyjaciela.

Zadymianie powinno się rozpocząć w momencie wyjścia wozów bojowych na rubież, od której środki przeciwpancerne npla mogą prowadzić skuteczny ogień.

Zasłony powinny zapewnić skryte podejście pierwszej fali do lustra wody, a następnie pokonanie przez nią rzeki i wykonania ataku na nieprzyjaciela.

W celu bezpośredniego przykrycia dymem podczas forsowania z planowanym przygotowaniem stosuje się krótkotrwałe zasłony dymne przy pomocy świec dymnych, termicznej aparatury dymotwórczej i wielolufowych wyrzutni pocisków dymnych. Aby skutecznie maskować kierunki przepraw należy 1,5-2 razy zwiększyć szerokość zasłon w stosunku do odcinka forsowania. Dodatkowo w zależności od posiadanych sił i środków należy stosować zasłony pozorne w celu maskowania faktycznego kierunku przeprawy.

Uwaga metodyczna:

Wykładowca wyznacza 2-3 słuchaczy celem dokonania oceny możliwości użycia zasłon dymnych podczas forsowania i kalkulacji środków i sił niezbędnych do wykonania zasłon dymnych.

Proponowane rozwiązanie:

W wyniku dokonanej analizy i kalkulacji uważam za celowe wykorzystanie zasłon dymnych w następujących przypadkach:

- do maskowania dymem 3 bp w czasie przejścia przez wały ochronne i otwarty teren do lustra wody. Pokonanie lustra wody powinno przebiegać za następującą zasłoną w czasie jej rozpraszania, tak aby dym nie powodował utraty kierunku. Zasłonę wykonać przy pomocy świec BDSz /analogicznie o godz. 16.30 w odniesieniu do 1 i 2 bp/;
- postawienia zasłony dymnej ponownie na kierunku 3 bp celem zmylenia npla co do kierunku forsowania przez 1 i 2 bp. Zasłonę wykonać przy pomocy wielolufowych wyrzutni pocisków dymnych;
- do oślepienia przeciwpancernych środków ogniowych i punktów obserwacyjnych nieprzyjaciela w czasie forsowania WISŁY przez 3 bp, a następnie przez 1 i 2 bp. Zasłony oślepiające wykonać przy pomocy artyleryjskich i moździerzowych pocisków dymnych.

Następnie dokonujemy kalkulacji i obliczeń niezbędnych sił i środków do wykonania poszczególnych zasłon. W tym celu

wyznaczamy 2 słuchaczy celem dokonania niezbędnych obliczeń.

Uwaga metodyczna:

Jeżeli słuchacze w wyniku dotychczas przeprowadzonej analizy i dokonanych kalkulacji dojdą do innych wniosków dotyczących użycia zasłon, ich szerokości i czasu dymienia to należy je uwzględnić w dalszych rozważaniach stosując się do niżej przedstawionej metodologii obliczeń.

a/ Maskowanie dymem 3 bp a następnie 1 i 2 bp w czasie przejścia przez wały ochronne i otwarty teren do lustra wody i w czasie forsowania na odcinku KĘPA RADWANKOWSKA, KĘPA PIJARSKA.

- 1/ Szerokość odcinka forsowania 3 bp wynosi 10 km. Aby skutecznie maskować odcinek przeprawy, odcinek zadymiania musi być 1,5-2 razy większy. Do kalkulacji szerokość odcinka zadymiania zwiększamy 2-krotnie. Wyniesie ona zatem 2 km. na kierunku 1 i 3 bp szerokości odcinków forsowania wynoszą po 1,2 km, zatem każdy odcinek zadymiać należy na szerokości 2,4 km. łącznie 6,8 km.
- 2/ Czas dymienia: Szerokość terenu od wałów ochronnych do lustra wody wynosi do 100 m. Piechota na transporterach pokona ten teren w czasie niespełna 1 min. /przyjmując prędkość 10 km/h/ dodając 1 minutę na zamknięcie i uformowanie się zasłony dymnej, potrzebny ogólny czas dymienia wyniesie około 2-3 minuty. Ponieważ czas dymienia świecy BDSz wynosi średnio 6 minut, pokonywanie wałów ochronnych pierwsza fala może rozpocząć po 3-4 minutach dymienia świec. Pozwoli to na pokonywanie lustra wody za ustępującą zasłoną dymną przy jednoczesnym oślepieniu przeciwnika na lewym brzegu.
- 3/ Obliczamy niezbędną ilość świec do zadymiania odcinka szerokości 6,8 km. Na podstawie tabeli 4 /XII "Vademecum wojsk chemicznych" przy wietrze wiejącym skośnie do osi rzeki na 1 km odcinka zadymiania potrzeba 8-10 świec BDSz. Czas dymienia świec BDSz wynosi 5-7 min. /średnio 6 minut/. Wychodząc z powyższych danych dla postawienia zasłony dymnej na froncie 3,2 km w ciągu 6 minut będzie potrzeba 56-68 świec BDSz.
Do dalszych kalkulacji przyjęto górną granicę tj.

68 świec. Aby uzyskać zasłonę dymną na froncie 68 km w czasie 6 minut należy jednocześnie spalić 68 świec BDSz.

4/ Obliczamy ilość punktów zadymiania /odstęp między świecami/. W oparciu o tabelę 4/XII "Vademecum ..." odczytujemy, że przy wietrze skośnym odległość między punktami zadymiania wynosi 100 m. Stąd ogólna ilość punktów zadymiania wyniesie $6800 : 100 = 68$ z tego na kierunku 3 bp - 20 . 1 i 2 bp - po 24.

5/ Z tabeli 3/XV "Vademecum w. chem." odczytujemy, że do przewiezienia tej ilości świec potrzeba będzie dwa samochody o ładowności 2,5 t, jednak z uwagi na rozrzucenie kierunków forsowania 1 i 2 bp potrzeba świece dla tych batalionów wieź oddzielnie po 24 szt.

6/ Do wykonania zasłony należy wyznaczyć żołnierzy z drugorzutowych kp forsujących batalionów. Świece rozstawiamy na rubieży zadymiania wzdłuż przeszkody wodnej /w pobliżu lustra wody/ w odstępach 100 m i zapalać je będziemy ręcznie na ustalony sygnał. Czasu na rozwijanie sieci elektrycznej nie ma. Do kierowania zadymianiem urządzamy stanowisko kierowania, mniej więcej pośrodku frontu zasłony. Na kierownika odcinka zadymiania wyznaczamy d-cę plutonu, który wykonuje zasłonę.

b/ Postawienie zasłony pozornej między wałami ochronnymi a lustrem wody na kierunku 3 bp równocześnie z zasłoną na kierunkach 1 i 2 bp przy pomocy wielolufowych wyrzutni pocisków dymnych.

1/ W każdym plutonie czołgów znajduje się jedna wielolufowa wyrzutnia pocisków dymnych posiadająca 8 luf. Pociski mogą być wystrzeliwane na odległość 300 i 700 m. Przy odpowiednim skierowaniu wieży czołgu można poszczególne serie układać na jednej rubieży. Czas dymienia jednego pocisku - 1 minuta.

2/ Ogólny czas trwania pozornej zasłony nie powinien być krótszy od czasu trwania zasłony maskującej, ponieważ stanowi ona przedłużenie odcinka zadymiania i powinna utrudniać przeciwnikowi wykrycie właściwego kierunku przeprawy.

Aby podtrzymać zasłonę w ciągu 6 minut należy wystrzelić 6 serii pocisków. Ogólne potrzeby pocisków dymnych wyniosą: 3 wyrzutnie x 8 luf x 6 serii = 144 szt.

3/ Pozorną zasłonę wykonuje kcz ze składu OW z miejsca.

Na kierownika odcinka zadymiania należy wyznaczyć dowódcę tej kcz.

c/ Postawienie zasłon dymnych do oślepienia przeciwpancernych środków ogniowych i punktów obserwacyjnych nieprzyjaciela rozmieszczonych na przednim skraju.

Kalkulacje i obliczenia niezbędnych środków dymnych oraz wyboru celów do oślepienia prowadzi się w czasie zajęć z taktyki WRiArt. Dane wpisuje się do planu zadymiania. Czas rozpoczęcia i zakończenia oślepienia ustala się w czasie omawiania współdziałania z szefem artylerii pułku.

Uwaga metodyczna:

Dane otrzymane w wyniku obliczeń słuchacze wpisują do planu wykonania zasłon dymnych po ich zatwierdzeniu przez wykładowcę. Dane te z kolei nakazać nanieść na mapy robocze i opisać je w legendzie.

5. Zameldowanie danych do decyzji dowódcy pułku - 10'

Wykładowca podaje, że szef zabezpieczenia chemicznego zameldował się u dowódcy pułku celem przedstawienia danych do decyzji. Do zameldowania danych wykładowca wyznacza 2-3 słuchaczy. W razie potrzeby wykładowca uzupełnia meldunek.

Proponowane rozwiązanie:

Forsowanie WISŁY odbywa się w warunkach dziennych, dogodnych dla przeciwnika pod względem obserwacji, stosowania przeciwpancernych środków ogniowych, a nawet ładunków jądrowych małej mocy. Najbardziej zagrożony będzie 3 bp w czasie przechodzenia przez wał ochronny i w czasie pokonywania przestrzeni pomiędzy wałami z lustrem wody łącznie.

1 i 2 bp w momencie forsowania będzie w podobnej sytuacji. Warunki atmosferyczne sprzyjają stosowaniu dymów.

Maskowanie forsowania WISŁY celowo jest wykonać następująco:

a/ maskować dymem 3 bp w czasie podchodzenia do WISŁY, przejścia przez wał ochronny oraz lustro wody. Zasłonę dymną wykonać przy pomocy świec BDSz. Czas trwania dymienia - 6 minut. Zadymianie rozpocząć 3 minuty przed podejściem 3 bp do wałów ochronnych a zakończyć w momencie wchodzenia do wody. Szerokość rubieży zadymiania 2000 m. Punkty zadymiania usytuować przy lustrze wody na odcinku pld.OSTRÓWEK, pld. most drogowy. Zasłonę wykonać siłami plutonu piechoty 3 bp.

Na kierunku forsowania przez 1 bp punkty zadymiania ustawić na odcinku pld. KĘPA PIJARSKA - KĘPA GLINIECKA.

Na kierunku forsowania przez 2 bp punkty zadymiania ustawić na odcinku pln.-zach. KOSUMCE, pld. wsch. KOSUMCE.

Siły i czas zadymiania - w podobny sposób jak w 3 bp.

b/ Postawić pozorną zasłonę ponownie na kierunku forsowania 3 bp równocześnie z zasłonami na kierunkach 1 i 2 bp między wałami ochronnymi a lustrem wody, celem zmylenia npla co do kierunku forsowania. Zasłonę tę wykonać przy pomocy wielolufowych wyrzutni pocisków dymnych umieszczonych na czołgach. Do wykonania zasłony potrzeba zużyć 144 pociski dymne. Zasłonę utrzymywać równocześnie z zasłoną zasadniczą. Na wykonawcę i kierownika zadymiania pozornego wyznaczyć d-cę kcz przy OW.

c/ Do przewiezienia świec i pocisków dymnych z PPG na rubież zadymiania potrzebne będą 2 samochody 2,5 t, nie licząc samochodu w 3 bp.

d/ Oślepić punkty obserwacyjne i przeciwpancerne środki ogniowe przeciwnika na czas forsowania WISŁY przez 3 bp, a następnie przez 1 i 2 bp. Zasłony oślepiające wykonać przy pomocy artylerii pułku. Oślepienie rozpocząć w momencie podejścia batalionów do lustra wody, a zakończyć po wylądowaniu pierwszej fali na drugim brzegu.

6. Omówienie zajęć - 5'

Podać cel zajęć i stopień jego osiągnięcia.

Omówić pracę słuchaczy i ocenić ją.

Załącznik nr 1 - Plan wykonania zasłon dymnych dla zabezpieczenia forsowania WISŁY przez 55 pz.

Wydrukowano w 50 egz.

Egz. nr 1-50-bibl.gł.OZS

Wyk. mjr Łabędzki

Druk JD, dnia 24.02.79 r.

Druk ASG WP nr 092/0436/WW

Kor. E.G.

OPRACOWAŁ

mjr dypl. Józef ŁABĘDZKI

ZATWIERDZAM
DOWÓDCA 55 pz

P L A N
wykonania zasłon dymnych dla zabezpieczenia forsowania WISŁY
przez 55 pz

Lp.	Rubież zadymienia i długość w m	Ilość odcinków zadym. długość w m	Czas dymienie	Ludzie	BDSz	Wyżr. poc. dym.	Art. poc. dymne	Ilość punktów zadymianych	Ilość świateł w spalanych wiertłach	Ilość świateł wiertł	Ilość punktów zadymianych	Termin gotowości	Sygnały		Wykonawcy
													Początek zadymiania	Koniec zadymiania	
1	OSTRÓWEK, pld. wsch. most drogowy przy lustrze wody	$\frac{1}{2000}$	G od G1-5 do G1+1	20	20			20	1	1	20		p. radio "DYM"	p. radio "PRZERWIDZ DYM"	3 bcz
2	Między wałami ochronnymi a lustrem wody. Rubież - j.w.	$\frac{1}{ok.2000}$	G od G-5 do G+1		3	144							-	-	koz przy 3 bcz
3	Przy lustrze wody - KEPA PI-JARSKA - K. GLINIECKA	$\frac{1}{2400}$	G od G-5 do G+1	24	24			24	1	1	24		-	-	1 bp
4	Przy lustrze wody wsch. KOSUMICE zach. KOSUMICE	$\frac{1}{2400}$	G od G-5 do G+1	24	24			24	1	1	24		-	-	2 bp

SZEF ZABEZPIECZENIA CHEMICZNEGO 55 pz

SZEF SZTABU 55 pz

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiarów Specjalnych
Nr swid. _____

~~41024~~

Ames